

Alp (LPA) 2628

DARBININKAS

Vol. LIX, Nr. 40

Spalis-October 4, 1974

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

15 centų

Lietuviškoj Veikloj

DAINŲ ir ŠOKIŲ ŠVENTĖ RENGIAMA NEW YORKE

1976 metais, kada Jungtinės Amerikos Valstybės šves 200 metų nepriklausomybės sukaktį, tai sukakčiai atžymėti lietuvių New Yorke rengia dainų ir šokių šventę.

Toji šventė bus 1976 rugsėjo 5, Darbo dieną, New Yorko Kolizijejuje. Su Kolizijejus administracija jau pasirašyta salų nuomos sutartis.

— JAV LB leidinys "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania — a Report for 1973" jau yra spėjus pasiekti tolimąsias laisvojo pasaulio bibliotekas. Leidinį užsiprenumeravusių bibliotekų tarpe yra JAV kongreso biblioteka, Pensilvanijos, Uppsala (Švedijoje), Mainz (V. Vokietijoje), Texas State universitetų bibliotekos. Prašymai leidinį prisiųsti būvę gauti iš JAV misijos prie Jungtinių Tautų, britų Foreign Service ir iš kitur.

— Algimantas Gečys, JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas, aplinkraščių krepšį ir LB padalinius, kviesdamas suaktyvinti spaudimą į Australijos vyriausybę, jos parlamentui susirenkant pirmojo rudens posėdžio rugsėjo 17. Padaliniai paprašyti akcija tęsti iki spalio 15, siunčiant telegramas, organizuojant peticijas, rašant laiškus vyriausybei ir opozicijos vadam, pasmerkiant Australijos vyriausybės sprendimą amerikiečių spaudoj, laiškuose redakcijom.

— Australijos lietuvių dienos ruošiamos š.m. gruodžio mėn. pabaigoj Adelaidėj. Adelaidės arkivyskupas dr. James Gleeson leidolaikyti katedroj iškilmingas pamaldas.

— Lituanistikos Instituto suvažiavimas įvyks Cleveland, Ohio, 1975 gegužės 16-18.

— Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos sukaktuvinis seimas ir banketas įvyks 1975 gegužės 24-25 Cleveland, Ohio.

— Rimas Česonis, JAV LB krašto valdybos vicepirmininkas ir visuomeninių reikalų tarybos narys, LB vardu pasveikino Gerald Fordą, jam perėmus JAV prezidento postą. Laiške padėkota už malonų JAV LB delegacijos priėmimą jam esant viceprezidentu, paprašyta ir toliau tęsti Pabaltijo valstybių inkorporacijos į Sov. Sąjungą nepripažinimo politiką ir padėti Simui Kudirkai atvykti į JAV. R. Česonis yra artimai pažįstamas su prez. Fordu iš tų laikų, kai jis buvo kongresmanas, o R. Česonis — Grand Rapids LB apylinkės pirmininkas.

Australijos vyskupai smerkia vyriausybės nutarimą

Rugsėjo 9-13 Sydnėjū vykusi Australijos katalikų vyskupų konferencija pasmerkė Australijos vyriausybės nutarimą pripažinti de jure Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporavimą į Sovietų Sąjungą.

"Australijos katalikų vyskupai, gerai žinodami apie religijos ir žmogaus laisvių priespaudą Pabaltijo kraštuose, reiškia savo solidarumą su tomis tautomis, kuriom paneigiama apsisprendimo teisė. Jie reiškia savo užuojautą baltų kilmės žmonėms, kurie buvo šio Australijos vyriausybės žygio pritrękti ir nulindinti."

Protestas, pasirašytas kardinalo J. Freeman ir 40 Australijos vyskupų, bus paskelbtas visuoj Australijos katalikų spaudoj.

(Elta)

AUSTRALIJOS SENATAS PASMERKĖ VALDŽIOS IŠDAVIKIŠKĄ ŽYGI

Australijos senate opozicija rugsėjo 18 iškelė pasmerkimo siūlymą užsienių reikalų ministeriui senatoriui Willesee dėl Ermolenko aferos ir dėl pripažinimo Rusijos siekimų Baltijos valstybėse.

Opozicijos lyderio pavaduotojas senate senatorius Greenwood apkaltino sen. Willesee už mėginimą pataikyti sovietų vyriausybei. Senatorius pareiškė, kad vyriausybė norėjusi užtikrinti palankų min. pirm. Mr. Whitlam priėmimą, kai jis lankysis Sov. Sąjungoje š. m. pabaigoje. Toliau senatorius pareiškė, kad Mr. Whitlam įsakė laikyti parengtą karinį lėktuvą išvežimui jauno rusų smuikininko iš Australijos, nežinint pradžioje pareikšto gynybos ministerio Barnard prieštaravimo. Dar sen. Greenwood kaltino sen. Willesee perviršijant Vak. Australijos aukšč. teismo reikalavimą ir išvežant rugpiūčio 15 Ermolenko iš krašto. Kodėl jis ėmėsi šios akcijos? — klausė sen. Greenwood. "Pagal mano turimas informacijas, rusų ambasada nurodė ministeriui pirmininkui, kad ne bus prasmės jam lankytis Rusijoje metų gale, jei Ermolenko afera nebus patenkinama užbaig-

ta". Mr. Whitlam dar pradžioje pareiškė, kad karinis lėktuvas bus laikomas parengtyje, o kai sen. Willesee pareiškė, kad jis su min. pirmininku susitaręs, Mr. Barnard buvo atkalbėtas nuo ankstesnio pasipriešinimo ir leido lėktuvu naudotis. Sen. Greenwood taip pat pridūrė, kad ir Baltijos valstybių — Estijos, Latvijos ir Lietuvos sovietam pripažinimas buvo atliktas tikslu palengvinti palankų min. pirmininko priėmimą jo vizito Rusijoje metu.

Sen. Willesee, atsakydamas pareiškė, esą sen. Greenwood prielaidose "nėra nei uncijos tiesos, kad buvęs spaudimas dėl min. pirmininko kelionės į Maskvą". Mr. Whitlam sutikęs duoti Ermolenkai išvežti karinį lėktuvą tik tada, kai jis, sen. Willesee, jį užtikrinęs, kad naudoti komercinį lėktuvą galėtų būti pavojinga. Mr. Barnard net nežinojo, kad naudojamas jo lėktuvas, nes, "nes aš jam nesakiau." Jis tuo metu nebuvo Canberroje. Toliau sen. Willesee pareiškė — jis leidęs Ermolenko grįžti į Rusiją, kadangi jis buvo įsitikinęs, jog jaunuolis tu norėjo.

Sen. Greenwood pareiškus, kad sen. Willesee nenurodė pagrindo, kodėl buvo pripažintos Rusijai Baltijos valstybės ir kad vieninteliai kraštai, kurie iki šiol tėra pripažinę — Šveicarija ir Suomija, sen. Willesee atsakė, kad Australijos užsienių politika praelyje tebuvo pasaulio pajukos objektu. Šaltojo karo era praėjo, taigi kartu ir Australijos užsienių reikalų politikos kolonialinė era, kada buvo laukiama, kad Britanija ir JAV imtųsi akcijos pirmiau, nei mes imdavomės.

Sen. Willesee aštriai puolė mažumų imigrantų grupes už mėginimą diktuoti vyriausybei užsienių politiką, ignoruojančią realybę.

Balsuojant — vyriausybės veiksmai pripažįstant Baltijos valstybes Sov. Sąjungai de jure — pasmerkta 29-27 balsų santykiu; dėl Ermolenko vyriausybės akcijai pritarta (28-28 — kas reiškia pasmerkimo atmetimą).

Dėl šių balsavimo rezultatų užs. reikalų ministeris Willesee neprivalo atsistatydinti, nes senato šiuo atveju vyriausybė nekontroliuoja.

Baltų delegacija įteikė protestą Australijos misijai prie JT. Dešinėje tos Australijos misijos atstovas, viduryje latvis Uldis Grava ir kt. Nuotr. L. Tamošaitis

PROTESTO DEMONSTRACIJA CANBERROJE

Rugsėjo mėn. 19 d. apie 3000 lietuvių, latvių, estų ir jiems prijauniančių kitų Rytų Europos tautų atstovų, Baltų Tarybos Australijoje iniciatyva, įvairiomis susisiekimo priemonėmis suvažiavo net iš New Castle, Sydney, Geelong, Melbourne į Canberrą ir prie parlamento rūmų surengė protesto demonstraciją dėl Australijos vyriausybės pripažinimo Pabaltijo valstybių de jure Sov. Sąjungai. Į protestuotojus prabilo keli opozicijos parlamentarai ir senatoriai. Opozicijos kalbėtojas užsienių reikalum Mr. Peacock pareiškė, kad opozicija, grįžusi į valdžią, persvarstys šį pripažinimą. Tą anksčiau buvo pareiškęs ir opozicijos lyderis Mr. B. Snedden, kuris šiuo metu irgi, išėjęs iš parlamento, demonstrantus pasitiko. Protesto organizatoriai buvo kvietę ir min. pirm. Mr. G. Whitlam, bet jis dalyvauti negalėjęs, nors grįždamas po pietų buvo kiek sustojęs.

Demonstrantų kalbėtojas Mr. G. Berzins pareiškė, kad Australijoje yra apie 26,000 pabaltiečių, o su jų ainiais — dvi-

Daugelis demonstrantų buvo apsirengę tautiniais drabužiais, nešė apie 30 tautinių vėliavų, daug plakatų, daugiasia nu-

REIKALINGA NEATLYŽTANTI AKCIJA

Australijos Pabaltiečių Federacijos vadovybės narys Balys Stankūnavičius, iš Melbourne, rugsėjo 19 Estų Namuose, New Yorke, kalbėjo susirinkusiems trijų Pabaltijo kraštų atstovam apie Australijos vyriausybės pripažinimą de jure Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą.

Susirinkimui pirmininkavo Vliko vicepirmininkas J. Valaitis. Stankūnavičius trumpai nupaskojo, kaip netikėtai ir slapukiškai buvo paskelbtas Australijos vyriausybės nutarimas pripažinti Pabaltijo valstybių priklausomumą Sovietų Sąjungai. Aštriai kritikuodamas Australijos vyriausybės pasielgimą, prelegentas paminėjo, kad Sovietai buvo kreipęsi į de Gaulle ir į Willy Brandt su pasiūlymais pripa-

kreiptų prieš min. pirm. Mr. Whitlam.

Po kalbų demonstrantai sudegino Mr. Whitlam iškamšą.

pažinti Pabaltijo kraštų inkorporaciją į Sov. Sąjungą de jure. Abu atsakė — ne. Whitlamo, Australijos ministerio pirmininko, niekas neragino, bet jis pats pasiskubinęs tai padaryti prieš važiuodamas į Maskvą.

Anot prelegento, pavojingiausia yra tai, kad įstaigom, kurios išduoda pasus, buvo duotas pusiau oficialus, bet jas įpareigojantis įsakymas baltų kilmės australam išduodamuose pasuose prie kilmės krašto, vietoj Lietuvos, Latvijos ir Estijos, dėti SSSR. Taip turį būti daroma ir tuo atveju, jei žmogus gimė nepriklausomoj Lietuvoj. Tuo tarpu žmonėm, gimusiem carų Rusijoj, jų gimimo kraštas pažymimas Rusija.

Australijos pabaltiečiai darė daug žygių: rasė protestus vyriausybei ir jos opozicijai par-

JAV UŽSIENIO POLITIKA NESIKEISIANTI

Ryšium su JAV administracijos pakeitimu Valstybės departamentas oficialiai painformavo Lietuvos atstovą J. Kajecką apie JAV užsienio politikos nesikeičiantį tęstinumą jos naują vadovybę perėmus prezidentui Fordui.

Jav vyriausybė Lietuvos atžvilgiu laikysis savo politikos, nepripažįstančios priverstinės Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą.

Tai buvo pranešta raštu.

Tokių pat raštus gavo Estijos ir Latvijos atstovai JAV.

Lietuvos atstovas J. Kajeckas yra pateikęs protesto notas Australijos ir Naujosios Zelandijos ambasadoriam ryšium su jų vyriausybių paskelbtu pripažinimu Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą. Kartu yra pateikęs ir šią papildomą dokumentaciją: Lithuania's Occupation by the Soviet Union ir The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania. (Elta)

PADĖKA VALSTYBĖS SEKRETORIAUS PADĖJĖJUI

Ryšium su Valstybės departamento atsiliepimu į kai kurių Kongreso narių iniciatyvą, kad Imigracijos ir Naturalizacijos Tarnyba ir Valstybės departamentas imtųsi aiškinti tariamus karo nusikaltėlius, tarp kurių minimi ir kai kurie mūsų veikėjai, Vliko valdybos pirmininkas rugsėjo 17 pasiuntė Valstybės sekretoriaus padėjėjui Linwood Holton žemiau dedamo turinio padėką už Valstybės departamento teisingą to meto padėtis ir sovietinio liudytojo parodymų vertės supratimą, drauge pridėjęs ir Vliko apžvalgą apie Lietuvos žydus ir jų likimą kai 1941 Lietuvą okupavo vokiečių kariuomenė.

"Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas turėjo progos susipažinti su Tamstos ir kongresmano Joshua Eilberg raštais, liečiančiais emigrantus, paskelbtus š. m. liepos 11 Congressional Record, House, page H6443-44.

Is jų matyti, kad JAV ambasada Maskvoje visai teisingai supranta ir labai gerai žino, kad Sovietų Sąjungos piliečiai niekuomet užsieniečiui viešai nepasakys tokių dalykų, kurie ne-

sutiktų so sovietine linija ar jos siekiamais tikslais.

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto vardu nuoširdžiai Tamstai dėkoju už tokį objektyvų dalyko įvertinimą ir pridėtu trumpą apžvalgą, kokia 1941 buvo Lietuvos Laikinosios Vyriausybės laikysena žydų atžvilgiu, nacių Vokietijos kariuomenei okupavus Lietuvą.

Paskui kariuomenę atėjo Gestapo, kuris dėjo pastangas įtraukti lietuvius į žydų naikinimą. Tačiau jam nepavyko nei laikinosios Vyriausybės, nei lietuvių tautos išprovokuoti, kad naikintų žydus, kurie nuo 14-ojo amžiaus su lietuvių tauta taikingai sugyveno ir jokių konfliktų neturėjo.

Tiktai 1939-1940 Sovietų Sąjungai ir nacių Vokietijai sutarus pradėti karą ir vykdant svertimų kraštų genocidinę okupaciją, nuo nacių ar sovietų nukentėjo daug gyventojų, jų tarpe ir žydų: sovietinis genocidas išnaikino apie 400 tūkstančių Lietuvos gyventojų, o nacių genocidas — apie 300 tūkstančių, kurių didelę daugumą sudarė žydai." (Elta)

YVSKUPAS — NUSIKALTĖLIS AR KANKINYS?

Ziniomis iš Lietuvos, šiuo metu labiausiai angiamas, šnipų apsuptas ir niekur neišleidžiamas yra vysk. Vincas Sladkevičius. Nuo 1957 metų, tuoj po konsekracijos, nepradėjęs eiti vyskupo pareigų, jis buvo išstremtas į Nemunėlio Radviliškį, Panevėžio vyskupijos šiaurėje, ir ligi šiol ten laikomas. Anksčiau ten buvo ir kitas kunigas, o jis skaitėsi kaip altaristas. Dabar paliktas vienas aptarnauti bažnyčią ir niekam neleidžiama jam padėt net bažnyčią iššluoti ar altorius papuošti. Kai vysk. Julijonas Steponavičius, taip pat išstremtas ir izoliuotas, gali kartais nuvykti į kunigų laidotuves arba dėl propagandos nuvežamas atlaikyti mišių į turistų lankomus Druskininkus, tai vysk. Sladkevičiui draudžiama net žingsnį iškelti iš klebonijos.

Už ką jis taip spaudžiamas ir baudžiamas? Ar už tai, kad Romos buvo parinktas ir paskirtas titulinu Aboros vyskupu ir vyskupo kankinio Teofilio Matulionio pagelbininku? Sovietai ieško gerų santykių su Roma, tai kodėl baudžia žmogų už Romos paskyrimą? Kodėl jį laiko nusikaltusiu vyskupu, kai nespėjo nė sušilti konsekruotas,

lamente. Iš vyriausybės negavo jokio atsakymo. Beveik visa Australijos spauda pasmerkė tą "nugarbingą", "gėdingą" vyriausybės pasielgimą.

Prelegentas atsakinėjo į klausimus. Kas buvo padaryta praieity, buvo daroma spontaniškai. Ką reikia daryti ateity? Atsakymas: Kas daryta, buvo gerai padaryta. Laiškų rašymas, demonstracijos ir kitoks spaudimas neturi sustoti, nes gruodžio mėnesį bus rinkimai. Jei juos laimės dabartinė opozicija, tai ji žada vyriausybės nutarimą pakeisti. Žinoma, reikia budėti, kad pažadai neliktų pažadais. Todėl ir reikalinga neatlyžtanti akcija ir parama iš visur.

(Elta)

Protestuojama prieš neteisėtą atstovavimą

Pavergtųjų Europos Tautų seimas pasiuntė Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos pirmininkui Abdelaziz Bouteflika (Alžiras) laišką, kuriuo protestuojama prieš tai, kad Sovietų Sąjunga Jungtinėse Tautose atstovauja Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Taip pat protestuojama prieš neteisėtą Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Rumunijos ir Vengrijos atstovavimą Jungtinėse Tautose. Laiške prašoma atmesti tų neteisėtų delegacijų kredencialus. (E)

— JAV LB taryba yra vyriausias JAV Lietuvių Bendruomenės organas, kuris nustato visos LB veiklos kryptį ir veiklos būdus, priima ir keičia LB įstatus ir LB taisykles, renka krašto valdybos pirmininką, garbės teismą, kontrolės komisiją ir sprendžia daugelį kitų reikalų. Tarybą sudaro 59 nariai iš visos Amerikos vietovių. Tarybai vadovauja tarybos prezidentas, kuris yra Detroito: pirm. Algis Ruginius, vicepirm. Robertas Selenis ir sekr. Jonas Urbanas.

PERSEKIOJAMOJE LIETUVOS BAŽNYČIOJE

GINČAS TARP PARTIJOS IR TIKINČIŪJŲ TEBEEINA

GINČO klausimai išaiškėjo komjaunimo suvažiavime, kur partijos vadovai skelbė komunistines "tiesas" jaunimui auklėti ir kaltino tikinčiuosius, kad jų nepripažįsta. Tikintieji į tuos tvirtinimus bei kaltinimus atsakė pagrindinėje spaudoje.

Tie ginčo klausimai taip perduodami:

Dėl internacionalizmo ir nacionalizmo

1974 vasario viduryje Vilniuje vyko Lietuvos komjaunimo XVIII suvažiavimas, ypatingą dėmesį skyręs komunistiniam Lietuvos jaunimo auklėjimui. Lietuvos LKJS CK pirmasis sekretorius V. Baltrūnas gyrėsi pasiektais rezultatais, auklėjant jaunimą patriotizmo ir internacionalizmo dvasia. Anot jo, gerų rezultatų davęs sąjunginis komjaunimo žygis tarybinės liaudies revoliucinės, kovų ir darbo šlovės vietomis. Per 3 metus žygio dalyviai atidengė apie 150 paminklinių obeliskų, memorialinių lentų, įrengė 678 muziejus, kovinės šlovės kambarius ir kampelius. Ateityje komjaunimas ir pionierių organizacija ypatingai privalo ugdyti jaunimo iš tikimybę ir pagarbą daugiacionalinei Tėvynei.

LKP CK sekretorius A. Barkauskas kalbėjo: "Kiekviename kolektyve reikia planuoti internacionalinio ir patriotinio auklėjimo darbą, sumaniau ir išradingiau panaudoti kariniam-patriotiniams auklėjimui revoliucinio judėjimo, Didžiojo Tėvyinės karo didvyriškumo pavyzdžius, muziejų ekspozicijas, parodas, rengti susitikimus su Tarybinės Armijos kariais, veteranais, buvusiais pagrindininkais, organizuoti išvykas į kovų ir pergalių vietas."

Abu lektoriai smarkiai vadina maso rodo, kad tušios pastangos suniekinti ir ištrinti Tautos praeitį, o jos okupaciją įteisinti, praeitį, o jos okupaciją įteisinti, kaip "didvyrišką liaudies žygį". Pavyzdžiui, Lietuvos jaunimas ir moksleiviai nepamiršta kuo nors atžymėti Vasario 16-osios Alytuje buvo iškeltos net trys trispalvės vėliavos. Jonavoje išplatinatos proklamacijos ir tt.

A. Barkauskas kalbėjo, kad "priešai atkakliai siekia palaikyti melo srautą apie tariamą žmogaus teisių apribojimą Tarybų Sąjungoje, bando kurstyti nacionalinę nesantaiką, skatinti religinį fanatizmą."

Jau dveji metai, kaip "LKB Kronika" fiksuoja žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje. Jei čia melas, kodėl tarybinė propaganda iki šiol nepaneigė nė vieno šiame leidinyje paminėto fakto?

Lietuviai gerbia kitų tautų žmones, tačiau negali būti ramūs, kai po "nacionalizmo" priedanga niekinama tautos praeitis, o prisidengiant "internationalizmu" vykdomas nutautinimas.

Dėl Solženycyno

LKP CK sekretorius neužmiršo dar kartą prakeikti Nobelio premijos laureato Aleksandro Solženycyno, išvadindamas jį išdaviku, atskalūnu ir išgama.

Tuo tarpu Lietuvos katalikai sveikina šį puikų rašytoją ir meldžiasi už jį. A. Solženycyno veikalas "Gulago salynas" daugeliui Lietuvos katalikų priminė jų pačių ar jų tėvų iškentėtas kančias lageruose, kalėjimuose, tremtyje. A. Solženycynas lieka lietuviams katalikams pavyzdžiu, kaip reikia mylėti savo Tėvyne, tiesą ir nenusilenkti smurtui.

Kova prieš religiją ar prieš samagoną

Komjaunimo suvažiavime buvo raginama vis daugiau dėmesio skirti kovai su religija. — Būtina imtis visų komjaunulioškių poveikio priemonių prieš dvasininkijos mėginimą paveikti jaunimą, principingiau kovoti prieš kiekvieną religingumo pasireiškimo faktą jaunimo tarpe, — ragino V. Baltrūnas.

— Apmaudu, kad dvasininkų paslaugomis naudojasi ir dalis jaunų, besituokiančių žmonių, — skundėsi A. Barkauskas. — Tiesa, dar skaudžiau, kad dvasininkų paslaugomis naudojasi ir nemaža dalis komjaunulio bei partiečių.

Lietuvos katalikai sveikintų komjaunimą, jei jis nukreiptų savo jėgas kovai su tikroju blogiu. Antai, dabar kiekvienam Lietuvos gyventojui vidutiniškai tenka 10 litrų (10.56 kvor-

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ TARNYBA JAV VYSKUPŲ SUKVIESTOJ KONFERENCIJOJ

Amerikos Lietuvos Katalikų Tarnybos reikalų vedėjas kun. K. Pugevičius buvo aštuoniąsias dešimt dalyvių tarpe, kada rugsėjo 20-21 Washington, D.C., buvo vyskupų sukviesti katalikų organizacijų bei institucijų atstovai aptarti, kaip tinkamiausiai katalikams prisidėti prie Amerikos nepriklausomybės dviejų simtų metų sukakties minėjimo.

Tam minėjimui jau pernai hierarchija pasirinko temą: Laisvė ir Lygybė Visiem—Liberty and Justice for All. Tais žodžiais baigiasi amerikiečių priesaika vėliavai.

Šia tema ateinančiais metais vyskupų konferencijos numatytos diskusijos visose vietovėse, dalyvaujančios, kiek įmanoma, daugiau žmonių.

Diskusijų tikslas būtų išgirsti visų nuomones, kaip pritaikyti minėtą principą asmenis, šeimoms, tautos ir Bažnyčios gyvenime.

Pasitarimo dalyviai Washington, D.C., buvo kviečiami suformuluoti konkrečius klausimus tokiems svarstymams.

Lietuvių atstovas siūlė, kad, tarp kitko, būtų svarstoma laisvė ir lygybė Lietuvai ir kitom pa-

tos) degtinės, 14 l. vyno ir 30 l. alaus ir samagono upė.

Argumentai ar smurtas?

A. Barkauskas gyrėsi: "Mes turime ką parodyti, turime tvirtus argumentus bet kokiam ginčui. Tiesa — mūsų pusėje".

Šiai "tiesai" palaikyti kažkodėl reikia jėgos ir smurto. Nuo 1973 lapkričio mėn. pradžios iki dabar smarkiai traukdama Vatikano radijo stotis, kad lietuviai katalikai negirdėtų kitokios tiesos. Kratų metu saugumiečiai rankioja net prieškarinius žurnalus, kad jie nepakenktų tarybinei "tiesai". Tikintieji, kaip antai, Pluiura, P. Petronis, J. Stašaitis, 1973 lapkričio pabaigoje suimti, tardomi, kaltinami, kad platinę ne tarybinę tiesą.

Ko Lietuvos katalikai laukia iš būsimo dialogo su komunistine valdžia?

Mūsų laikais labai madinga kalbėti apie dialogą. Jo siekia taip pat katalikai ir komunistai. Popiežiaus pasiuntinys prieš kiek laiko lankėsi Maskvoje, o š.m. kovo 21 TSRS Užsienio reikalų ministras Gromyko apsilankė pas popiežių Paulių VI.

Ko Lietuvos katalikai laukia iš būsimo dialogo su komunistine valdžia?

Ar yra dialogui būtina sąlyga — gera valia?

Katalikai yra įsitikinę, kad dialogas reikalingas, tačiau iluzijoms nepasiduoda. Dialogas tik tada gali atnešti naudą, kai abi pusės parodo gerą valią.

Apie komunistinės valdžios "gerą valią" liudija kunigų teismai už vaikų katekizaciją, tikinčiųjų P. Pluiuros, P. Petronio, J. Stašaičio įkalinimas už maldaknygių ir religinės literatūros gaminimą, tardymai už religinės

literatūros turėjimą, draudimas net skūstis tarybinei valdžiai dėl administratyvinio tikinčiųjų persekiojimo, melas pasauliui apie Lietuvos katalikų padėtį... Iki šiol komunistinė valdžia tikinčiųjų atžvilgiu naudoja tik melą ir jėgą.

Atrodo, kad dialogas su Bažnyčia jai tik tiek reikalingas, kad Vatikanas tylėtų apie katalikų persekiojimą Tarybų Sąjungoje, tikėdamasis tikinčiųjų būklės palengvinimo. Dialogas turi pasitarnauti pasaulio viešosios opinijos suklaidinimui, juk — Tarybų Sąjungoje esanti religijos laisvė.

Taip komunistai praktikuoja "dialogą"

1973.XI.19. vakare saugumiečiai pradėjo krėsti kauniečio Y. Butą (Baršausko g. Nr. 9). Kratos metu rasta: 280 kg šrifto ruošiamai knygai "Jaunuolio pasaulėžiūra" ir maldaknygei "Aukštyn širdis", du lagaminai (su literatūra, namų gamybos spaustuvelyje, P. Petronio felčerio diplomais ir teisės vairuotoji mopedą. Saugumiečiai šeiminiui liepė spausdinti, o jie fotografavę. Po kratos prasidėjo tardymas.

1973.XI.20. saugumo darbuotojas majoras Eismantas padarė kratą pas Juozą Tarnauską (žr. "LKB Kronika Nr. 8), gyv. Kaune, TSRS 50-čio g. 12, bt. 28. Buvo iškrėstas butas, sandėliukas ir darbo vieta gamykloje "Ragutis". Kratos metu paimta: religinės knygos: "Liturgika", "Jaunuolio kovos", "Jaunos sielos religinis auklėjimas", eilėraščių P. Pluiuros, P. Petronio, J. Stašaičio įkalinimas už maldaknygių ir religinės literatūros gaminimą, tardymai už religinės

1973.XI.20. krata buvo padaryta pas N., gyv. Kaune, Biliūno alėja 67, bt. 8. Kratos metu paimta tūkstantis dar neišryškusių maldaknygių "Aukštyn širdis", du rietimai dermantino ir apipiaustymo priemonė. Buto šeiminiuką lapkričio 20 ir 21 tardė majoras Glušovas. Gruodžio mėnesį jis buvo iškviestas į Vilniaus saugumą pas tardytoją Markevičių.

1973.XI.21. saugumiečiai padarė kratą pas Mariją Vilkutę, gyv. Kaune, XIV Kranto g. 23. Kratoje dalyvavo kviestiniai: P. Vilkas ir Grajauskas. Kratos metu paimtas lagaminas su knygomis ir įvairiais popieriais.

1973.XI.20. nuo ankstyvo ryto saugumiečiai pradėjo krėsti Joną Gudelio butą (Kaunas, Vyšnių g. 5). Per penkis valandas krėtojai peržiūrėjo butą, palėpes, sandėliukus. Ieškojo "ginklo"! Kratos metu paimta religinė literatūra, užrašai, "LKB Kronika". Po kratos šeiminiukas buvo tardytas Kauno ir Vilniaus saugumo būstinėse.

PREZIDENTAS PRIEŠ ETNINES MAŽUMAS

Prezidentas Fordas JAV kongresui grąžino vadinamąjį "Suplementary Omnibus Education Act" su rekomendacija, kad nebūtų skiriama lėšų etninių studijų reikalui.

Jei kongresas pritartų tokiai prezidento rekomendacijai, tai neliktų jokių tolimesnių galimybių etninėm grupėm gauti lėšų, kuriomis būtų remiamas etninis švietimas.

Birželio mėnesį 2.4 milijonų dol. buvo paskirstyta 42 projektams, skatinantiems susidomėjimą etninėmis studijomis.

Siekdamas praplėsti galimybes, kongresas dar kartą nutarė kasmet skirti 15 milijonų per ateinančius ketverius metus.

Kadangi prez. Fordas užsimojo, tiek lėšų šiam reikalui skirti anksčiau rėmė, manoma, kad jis pakeitė savo nuomonę remdamasis Caspar Weinberger, švietimo sekretoriui, patarimu, norėdamas sumažinti biudžetą.

Tie, kurie šį reikalą seka nuo pradžių, mano, kad presiden-

tas neatkreipė dėmesio į tautinių mažumų pageidavimus: jis nesąs įsitikinęs šių lėšų svarbumu etninėm mažumoms. Pavyzdžiui, taip teigia National Ethnic Studies Association, nepolitinė organizacija, sudaryta iš įvairių tautybių, jų tarpe ir iš Lietuvos Bendruomenės, atstovų.

Dr. John Carpenter, kuris administruoja etninių studijų reikalus Health, Education ir Welfare departamente, neseniai pranešė, kad ryšium su pravestu įstatymu jo įstaiga susilaukė 400 pasiteiravimų iš įvairių kongresmanų bei senatorių. Tai nepaprastas susidomėjimas.

Šių metų pradžioj atėjo 1000 su viršum prašymų gauti lėšų įvairiems etninių studijų projektams. Kadangi buvo skiriama tik 2.4 milijonų dol., buvo patenkinti tik 42 projektai.

Dabar gresia pavojus, kad viskas bus nubraukta. Lemiamą balsą turi Senate Appropriations Committee. Sprendimas bus parduotas šią savaitę.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421; tel. 441-1182; namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P-way St.), Woodhaven, N. Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopolyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopolyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotos ir paprastus. Pilnas patarnavimas įvedant naujas dalis. Aptarnaujame Queens ir apylinkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazias, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N. Y. 11227 (2 blokas nuo Woodhaven Blvd.).

BUYNS FURNAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopolyčios, oras vėdinamas.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakai kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilio, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Bakery Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams turtai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N. Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsu artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės maištos, spalvotos, lovosms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausias rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užkelkite ir įsitinksite!

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiomis progoms. 846-5454 — 9527; vakare: 935-4149. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. Čia veikia DARBININKO SPAUDOS KIOSKAS.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų valanda, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N. J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žibūrys, sek. 9-10 val. ryto. WJBL 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N. Y. 11364. Tel. (212) 229-9134.

BOSTON, MASS. — WLNY 1360 ir FM 101.7 sekmad. 141:30. S. Minikus, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268-0489.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, MASS. — WHIL 1430 ir FM 107.9, sekmad. 11-12 val. P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. JU 6-7209.

Geriausios medžiagos gaunamos pigia kaina ypač siuntiniam į Lietuvą.
(Polyester-Knits yardas 2.50, Arnel Jersey yardas 89 c.)

AMERICAN FABRICS
55-35 Myrtle Ave. (Putnam kamps)
Ridgewood, N. Y. 11227 Tel. 456-5046
(Traukinio stotis Wyckoff, Autobusas Putnam)
Kam pirkti iš svetimų, jei gaunam pas savus
Monika Macežinskaitė, sav.

Lietuviško stiliaus paminklų sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prie St. John's kapines)
Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379
(212) DAvenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta Gausi parodų salė

Lietuviška
KELIONIŲ
AGENTŪRA
VYTIS
Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N. Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose:

LEKTUVAI
VIEŠBUČIAI
LAIVAI (Cruises)
AUTOBUSAI (domiųjų vietų lankymas)
TRAUKINIAI

Specialios nuolaidos:

INDIVIDAMS (ekskursiniais bilietais)

GRUPĖMS JAUNIMUI ŠEIMOMS

George Dune, Cook apskrities tarybos pirmininkas, įteikia Alto pirmininkui dr. K. Bobeliui proklamaciją, skelbiančią 1974 rugsėjo 27-29 Amerikos Lietuvos Tarybos dienas Cook apskrityje. Įteikimą stebi senatorius Frank Savickas.

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers
 341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
 Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
 Subscription per year — \$10.00. Single Copy 15 cents.

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIĄS • Pranešimų metai \$10.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nužiūra • Pavirde pasirašyti straipsniai nebūnaiti išreikšia redakcijos nuomone • Už skelbimų turinį ir kalbė redakcija netaisyta.
 Redaguojia REDAKCINĖ KOMISIJA

3 (Tasa iš praeito nr.)

MYKOLAS KRUPAVIČIUS — KUNIGAS

PREL. L. TULABA

Vikaraudamas Garliavoje, kun. M. Krupavičius palaikė gerus santykius su klebonu kun. Reičiūnu, taip pat ir su vikaru kun. Leonu. Su parapičiais santykiai buvo tiek geri, kad tai kėlė savo rūšies rūpesčio klebonui. Kalėdodamas kun. M. Krupavičius, užuot ėmęs aukas iš tikinčiųjų, kaip buvo įprasta, pats šelpdavo neturtingesnes šeimas. Klebonas, kuris turėjo rūpintis parapijos išlaikymu, o juk reikėjo gyventi iš aučių, kun. M. Krupavičiaus dosnumą bei gerasiirdiškumą vertino, tačiau laikė pavojingu: atsisakymas imti kalėdą, iš savo pusės dar duodant paramą kai kuriems parapičiams, galėjo neigiamai veikti į visų tikinčiųjų dosnumą parapijai.

Po vikaravimo Garliavoje kun. M. Krupavičius buvo paskirtas kunigų seminarijos profesorium Vilkauskijoje. Jei jau vikaraudamas kun. M. Krupavičius pasirodė esąs geras ganytojas, tai šią savybę jis dar labiau išryškino vėliau klebonaudamas — pradžioje Veiveriuose, paskui S. Kalvarijoje. Klebonijoje su interesantais, klausykoje su penitentais, sakykoje su klausytojais, prie altoriaus Dievo akivaizdoje jis meldėsi už sielas, jų ieškojo, jomis rūpinosi Kristaus Gerojo Ganytojo pavyzdžiu.

Salia rūpinimosi sielomis kun. M. Krupavičius pasirodė puikus klebonas ir administraciniame darbe. Kaip Veiveriuose, taip ir Kalvarijoje jis rūpinosi Dievo

4. Daugiausiai pažinau kun. M. Krupavičią kaip profesorių. Jis buvo nelygstamai puikus. Jo paskaitų laukdavome ir jomis gerėdavomės. Paskaitoms jis kruopščiai rengdavosi. Dėstomą dalyką buvo gerai išstudijavęs. Taigi paskaitos būdavo labai turiningos, o forma tiesiog žavios. Ypatinga iškalbos dovana lengvino kun. M. Krupavičiumi akademinį darbą.

Zinant šitai visa, lengvai galima suprasti, kaip ir kiek parapičiai gerbė ir mylėjo kun. M. Krupavičią. Kai jį skyrė klebonu į S. Kalvariją, nors visiems buvo aišku, kad tai didelis jam paauskstinimas, nes S. Kalvarija buvo viena iš geriausių parapijų Vilkauskio vyskupijoje, tačiau veiveriškiai nenorėjo jo išleisti: darė žygių, kad pasilikų pas juos.

Kun. M. Krupavičius buvo tačiau ne vien dėstytojas, bet taip pat mokytojas ir auklėtojas. Jo paskaitos būdavo ne tik gerai mokliškai parengtos, ne tik įdomiai perduotos, bet taip pat aktualios, gyvenimiškos, veikiančios drauge į protą ir į širdį. Dažnai paskaitą pradėdavo kokiu nors vaizdu ar įvykiu, priveddamas paskui prie paskaitos temos. Nė vienas stambesnis įvykis nelikdavo užmirštas, nepamirštas ir neįvertintas vienos ar antros paskaitos metu. Tokie pamiršimai visada būdavo praktiški, pamoką, įspėjimą ar nuostabiai objektyvus.

nigystės atžvilgiu buvo daugiau negu dvasios tėvo visų metų konferencijos apie pašaukimą ir kunigystę. Savo paskaitą jis baigė klausdamas: "Kiek iš jūsų bus Vasarių? Daugiau jų mums nereikia. Užtenka šio vieno. Taigi apsispręskite ir apsispręskite kiek galima greičiau. Jei ką vilioja sijos, teseka paskui sioną. Jei kam miela sutana, tas tesima ir tedėvi sutaną, bet tedėvi ją garbingai!"

Apie mokytojų prieauglį

Prasidedant šiem mokslu metam, New Yorke lituanistinės Maironio mokyklos vedėja turėjo daug vargo, kol surado mokytojus. Taip nutiko, kad, baigiant praeitus mokslu metus, pasitraukė bene 6 mokytojai (dalis jų norėjo baigti pradėtas studijas).

Vedėja telefonu ieškojo ir klausinėjo, kas galėtų ir norėtų mokytojauti. Teko labai daug skambinti ir vargti, kol galų gale surado reikiamus mokytojus. Mokslu metai prasidėjo tvarkingai, bet mums paliko vieną svarbią problemą — mums trūkstą mokytojų ir kaip jų prisigauginti! Klausimo taip užmesti negalima, nes mokinių mokykloje yra. O kas bus, kad mokinių bus, o mokytojų nebus? Kas bus atsakingas, kad nesirūpino mokytojų paruošimu?

Atrodo, kad pirmiausia turėtų tai rūpėti Švietimo Tarybai. Bet jos centras yra Chicagoje. Tai sunku jai toli matyti ir atjausti periferijų problemas. Švietimo Taryba daugiau susitelkusi ties Chicago, Detroitu, Clevelandu. Kiti miestai yra palikę grynai savo likimui. Kaip išsiversi, taip bus gerai.

Man atrodo, kad Švietimo Taryba turėtų klausimą išjudinti. Jeigu jai pačiai per sunku, per toli, tegu kitus įgalioja, tegu įgalioja vietos LB apygardos valdybas, kad reikalą tvarkytų. Jeigu taip jį paliksi, tai ir vėl nuskęs nežinon.

Pirmiausia kaip nors reikia atlikti mokytojų registraciją. Kiekvienoje apylinkėje yra lietuvių, kurie dirba vietos amerikiečių mokyklose. Tai paruošti mokytojai. Jiem būtų nesunku ateiti į lietuvišką mokyklą ir įsijungti į darbą. Maironio mokykloje dirbo pora tokių mokytojų, ir buvo labai geri pedagogai.

Reikėtų suregistruoti ir galinčius mokytojauti. Čia gali būti ir vyresni, dar Europoje baigę pedagogikos mokslus. Bet gali būti ir nebaigę, net nestudijavę pedagogikos. Svarbu, kad norėtų dirbti su mokiniais, kad mylėtų jaunus žmones. Iš tokių išeina visai geri mokytojai.

Antra, — yra jaunuolių, kurie norėtų ateiti mokyklon ir dirbti, bet bijosi, nepasitikti savo žiniom. Tokiem reikėtų organizuoti mokytojų kursus ar kokį seminarą, kur būtų paašikinti pagrindiniai pedagogikos ar dėstomojo dalyko principai.

Iš tokių kursų ar seminaro pamažu susidarytų jaunimo prieauglis, kuris galėtų dirbti mokykloje. Ir šių kursų organizavimas, žinoma, turi išplaukti iš bendrųjų Švietimo Tarybos reikalų. New Yorke buvo bandyta tokius kursus rengti, bet paskui jie subyrėjo ir neteko entuziazmo. Jei juos organizuotų Švietimo Taryba ar vietos LB apygardos vadovybė, gal eitųsi geriau ir sklandžiau.

Trečia, — reikia ir šiame pakraistyje rengti mokytojų savaitę. Mokytojų savaitės vyksta Dainavoje. Ten atsilanko tik iš Chicago, Detroito, Clevelando ir kitų apylinkės miestų. Iš rytų mažai nukeliauja. Reikia pagręčinti su rengti kitą mokytojų savaitę rytuose. Vieta būtų geriausia — Putnamo seselių vienuolynas, kur galėtų suvažiuoti jaunos šeimos su vaikais, praleistų kokią savaitę atostogaudami ir dirbdami tokioje studijų savaitėje. Ir čia būtų galima priauginti mokytojų.

Klausimas yra labai svarbus. Tegu visos vadovybės jį atkelia į pirmąjį darbų planą. Reikia jau dabar dirbti ir organizuoti, kad ateitis būtų šviesesnė.

Iš senųjų laikų. Nepriklausomos Lietuvos demokratijos pradžia. Pirmojo seimo rinkimai Miežiškų miestyje, Panevėžio apskrityje. Gilumoje dešinėje statoma nauja mūrinė bažnyčia, toliau varpinė ir medinė bažnyčia. Prie rinkimų būstinės iškeltos lietuviškos dvi vėliavos. Kaip įdomiai, kaip senoviškai apsirengę žmonės.

Kun. M. Krupavičius buvo estradas ir minios žmogus. Atsistojęs prieš minią, jis ją žavedavo savo žodžiu. Jis nebuvo tačiau Dievo apdovanotas ypatingomis savybėmis palaikyti asmeniškims santykiams. Jo stipri asmenybė ir kietas charakteris sunkino asmeniškų santykių palaikymą ir neleido jam laimėti asmeniškų simpatijų tiek, kiek turtinga asmenybė būtų galėjusi jam laiduoti. Ir seminarijoje tiek su vadovybe, tiek su kolegomis profesoriais jo asmeniškiai santykiai nebuvo itin šilti.

Kai kurie iš profesorių kritiškai žiūrėjo į kun. M. Krupavičiaus rodomą demokratiškumą santykiuose su klierikais. Anksčiau tarp profesorių ir klierikų buvo tam tikras atstumas, pagrįstas autoritetu. Kun. M. Krupavičius klierikų atžvilgiu laikėsi gana draugiškai. Beinant koridoro (*nukelta į 5 psl.*)

TAUPI ŠEIMININKĖ
 Spaudai paruošė dipl. agr. I. Sinkevičiūtė

35

Veršienos kepsnys

Veršienos kumpis nuplaunamas, nusausinamas (galima išimti kaulus), ištrinamas miltai, pipirais, patepamas sviestu, dedamas į kepimui indą, ir, įpylus truputį vandens, kepamas karštoje krosnyje. Kai apkepa, pabarstomas smulkiai piauštytais daržovių prieskoniais, pasūdoma, ir, laistant atsiradusiu skystimu, kepamas, kol šakutė lengvai lenda į mėsą.

Paduodamas į stalą kaip ir jautienos kepsnys. Prie juo duodamos virtos ar keptos bulvės, troškintos morkos, žirneliai, raginti agurkai, kopūstai, lapinės salotos, arbūzai ir kt. Padažas daromas toks pat, kaip ir jautienos kepsniui.

Pastaba. Norint, kad kepta veršiena būtų riebesnė, prismaigoma keturkampiai supiaustytais pailgiais lašinukų gabaliukais. Vienam veršio kumpiui imama 8 unc. lašinukų. Taip kepta veršiena valgoma šilta ir šalta.

Veršienos piasniai

2 sv. minkštos veršienos nuo kryžiaus ar kumpio, 2 kiaušiniai, 3 šaukšt. džiuvėsėlių, pipirų, druskos.

Minkšta mėsa be gyslų ir plėvių supiaustoma piršto storumu pailgiais gabalėliais. Kiekvienas gabalėlis atsargiai išmušamas, po to pasūdomas pipirais, pavilgomas plaktuose kiaušiniuose, gerai pabarstomas džiuvėsėliais ir kepamas įkaitintuose riebaluose, kol pasidarys auksinė spalva. Po to apkepę piasniai kišami į krosnį ir uždengti patroskinami apie 10 — 15 min.

Į stalą duodami su citrina, kuri supiaustoma griežinėliais ir uždedama ant kiekvieno piasnio. Prie jų duodamos bulvės, žirneliai, pupelės, agurkai ir kit.

Piaustiniai tinka duoti ir su kiaušiniais. Paruošti piaustiniai gražiai sudedami pusdubenyje, ir ant kiekvieno uždedamas svieste iškeptas kiaušinis. Kiti priedai duodami tie patys.

Veršienos maltiniai

2 sv. minkštos veršienos, 2 tryniai, 2 unc. sviesto, pipirų, druskos, 0,5 stikl. džiuvėsėlių.

Iš mėsos išrenkamos gyslos ir plėvės. Mėsa du kartus sumalama mašinėle, įdedamas išsuktas sviestas, džiuvėsėliai ir su truputiu druskos išsukti tryniai; viskas gerai išsukama. Daromi apvalūs maltiniai, ant lentelės su peiliu pridudama graži forma ir keptuvėje apkepami įkaitintuose riebaluose.

Į pikaistuvį įpilami nuo kepimo atlikę riebalai, sudedami maltiniai, užpilama truputį verdančio vandens, ir sandariai uždengus, maltiniai patroskinami.

Duodama į stalą su bulvėmis, morkų daržoviene ir kt. Padažas tinka tas pats, kuriame maltiniai buvo troškinami, arba pomidorų.

Smegenų maltiniai

1 veršelio smegenys, 1 kiaušinis, 2 unc. sviesto, 0,5 stikl. džiuvėsėlių, druskos.

Nuo smegenų nuimti plėvelė ir juos pamerkti į šaltą vandenį. Išėmus įdėti į actu parūgštinatą verdantį vandenį. Kai užverda, išgriebti ir palaikyti, kad atvėstų. Pridėti išsuktą sviestą, džiuvėsėlius, druskos, kiaušinių ir viską gerai išsukti. Daromi nedideli maltiniai, pabarstomi džiuvėsėliais ir kepami įkaitintuose riebaluose.

Duodama su bulvėmis ir salotomis.

Keptos smegenys su padažu

2 veršio smegenys, 2 kiaušiniai, 2 unc. sviesto, 0,5 stikl. džiuvėsėlių, pipirų ir druskos.

Smegenis pamirkyti apie dvi valandas šaltame vandenyje, keletis kartus keičiant vandenį, kad kraujas išmirtų, nuimti plėves ir sudėti į verdantį actu parūgštinatą vandenį kartu su prie-

skoniais. Neužvirus nukelti nuo ugnies ir palaikyti karstame vandenyje 10 min.; išėmus ant sieto ataušinti. Kiekviena dalis supiaustoma skiltelėmis, užbarstoma druska ir pipirais ir paviliojama džiuvėsėliuose. Po to pavilgoma išplaktame kiaušinyje ir pabarstoma džiuvėsėliais. Pakepinamos svieste. Duodamos užpiltos nestipriu padažu ir su daržovėmis.

Virtas veršio krūtinkaulis

4 sv. veršio krūtinkaulio, 2 unc. sviesto, 1 svogūnas, 0,5 sv. ryžių, druskos ir daržovių prieskonių.

Veršienos krūtinkaulį nuplauti, įdėti į verdantį vandenį, sudėti visus prieskonius ir virti ant lengvos ugnies. Įdėjus sviesto ir užpylus 4 stiklines vandens, atskirai išvirti ryžius.

Išvirusią veršieną supiausti išilgai pagal kaulus, sudėti į pusdubenį, iš šonų apdėti ryžiais, užpilti baltuoju padažu ir duoti į stalą.

Išvirus veršio krūtinkaulį galima ir apkepinti.

Kepenėlėmis įdaryta veršienos šoninė

3-4 sv. veršio šoninės, 1 sv. kepenėlių, 8 unc. nerūkytų lašinių, 2 svogūnai, druskos, pipirų, 2 unc. sviesto, 1 kiaušinis, daržovių prieskonių.

Mėsą aštriu peiliu nuo kaulo atskirti taip, kad pasidarytų lyg kišenė. Tą skylę prikimšti kepenėlių įdaru.

Kepenėlės supiaustomos mažais gabalėliais ir sudedamos į pikaistuvį. Įdedami supiaustyti svogūnai, truputis porų, druskos ir pipirai, mažais gabalėliais supiaustyti lašiniai, užpilama vandeniu ir troškinama. Po to kepenėlės ataušinamos, 3 kartus permalamos mašinėle, įmušamas kiaušinis ir įpilama truputį pieno ar grietinėlės. Gerai išsukus, šoninė prikemšama, užsiuvama ir kepama palaistant sviestu ir sultiniu taip, kaip kumpis.

Duodama į stalą supiaustyta išilgai kauliukų su įvairiomis daržovėmis. Padažui tinka tas skystimas, kuriame šoninė kepė.

(Bus daugiau)

IŠ KELIONĖS APLINK PASAULĮ

Gera, kad yra kelionės mėgstančių ir sugebančių tų kelionių išpūdziais pasidalinti su kitais. Keliauti aplink pasaulį ar bent per keletą naujų kraštų daug kas norėtų, bet sveikata, amžius, finansiniai klausimai dažnai tuos norus numalšina. Tenka pasitenkinti kitų kelionių patirtimi ir pasakojimais.

Štai turim prieš akis naują Juozo Kaributo knygą "Kelionė aplink pasaulį". Per 423 knygos puslapius skaitytojas stropiai vedamas nuo Los Angeles, Calif., per įvairiausius pasaulio kraštus.

Eini, važiuoji, skrendi su kelionės prisiminimų autorium ir segi, kaip jis kruopščiai pasakoja apie naujai pastebimus ir paliekamus gamtovaizdžius, pastatus, muziejus, sutiktus vietinius gyventojus, žmonių papročius, turistų traktavimą, pirkliaavimo būdus, švarą, ekonominę būklę ir t. t.

Zingsnis po žingsnio, mylia po mylios vis sutinkami ir paliekami nauji kraštai. Taip per miestus, kaimus, pajūrius ir padanges skaitytojas vykdamas kartu su autorium, atnaujina geografines žinias. Tik šį kartą ne iš geografijos vadovėlio ar žurnalo, bet vaizdžiai kalbančio keliausio liudininko dėka.

Kelionės aplink pasaulį išpūdzį atpasakotojas Juozas Kaributas kelionę iš Los Angeles, Calif., pradėjo 1972 kovo 28. Viso kelionės metu išskraidyta, kaip rašo trečiame puslapy, 17,673 mylios.

Kiek sustojęs Havajuose ir Guam saloj, autorius patenka į vyšnių žieduose paskendusį miestą — Tokiją. Atsistebėjęs japoniškais pastatais, muziejais, gamtovaizdžiais, autorius pasuka į turistų negausiai lankomą Korėją.

Vėliau iš Seoul per Formozos Taiwaną pakelia sparnus į Hong Kongą. Čia tarp prabangos ir skurdo kontrastų teko dalyvauti ir kinietiškoje operoje. Aplankęs karo nuniokotą Vietnamą, sustoja Singapūre. Čia garsios tradicinės šventės, vadinami festivaliai.

Kiek sustojęs Malajų sostinėje Kuala Lumpur, užsuka į Tailandą, kuriame yra net dvidešimt trys tikstančiai mečečių — budistų maldynių. Daugelis jų — gražiausi architektūros pavyzdžiai.

Pro Burma — Rangūną autorius pasuka į Indiją ir apsisotja Kalkutoje. Čia autorius šalia daugybės šventųjų karvių sutinka ir Los Angeles lietuves pažįstantį indų profesorių, besidomintį anglišką Donelaičio vertimu.

Himalajų kalnų pietų pakraštyje išsitiesusi Nepalo valstybė. Ir čia autorius užsuka. Kiek pasidžiaugęs Everesto papėdės vaizdais ir visa aplinka, grįžta atgal į Indiją — aplanko Agra, New Delhi, senąjį Delhi ir dar kelis miestus.

Sustojęs kiek Pakistane, autorius jau Irane-Teherane, persiškų kilimų prekybos centre. Tenka užsukti ir į turtingąjį Kuwaitą, kuris nepripažįsta svaičių. Čia J. Kaributas suranda lietuvių inžinierių K. Astravą, dirbantį Nacional Petroleum bendrovės Shuaiba rafinerijoje.

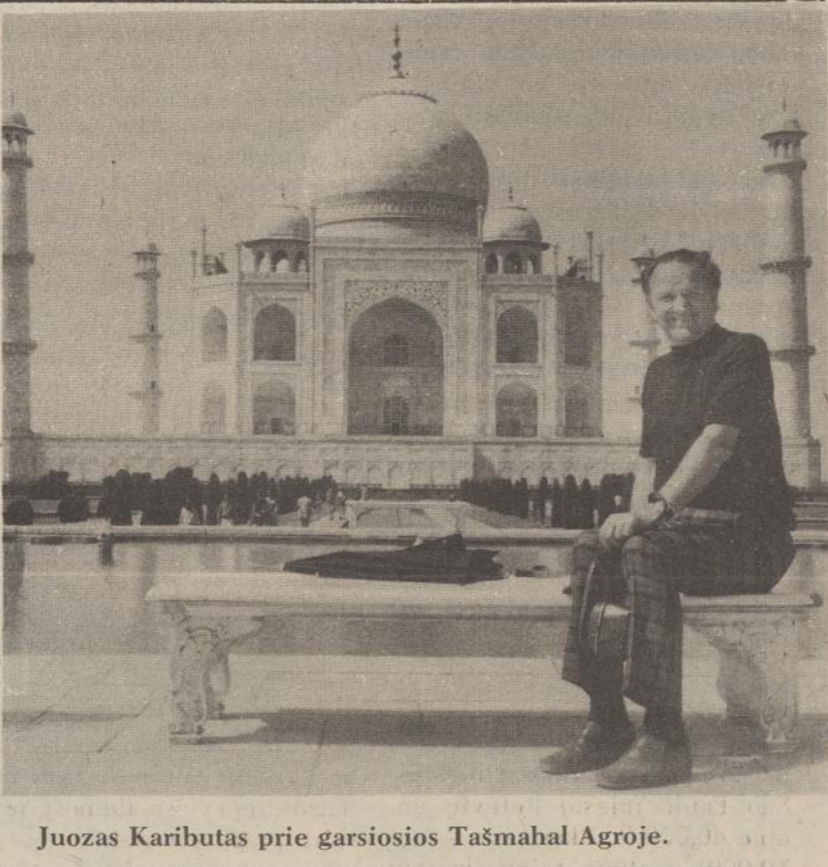

Juozas Kaributas su japonais Heliopolio buvusios pilies griuvėsiuose.

Bagdade ir apylinkėse autorius stebi Irako beduinių gyvenimą, o vėliau perskridęs smėlio dykumas, jau leidžiasi į Sirijos Damaską. Egipte jį žavi Kairo miestas, Nilas ir piramidės.

Pasiekti Izraelį buvo galima tik neutralia sala — Kipro — Nikosia. Izraelį taip gausu krikščionių brangių vietų — Jeruzalė, Betliejus ir daugybė kitų. Atgal pro Kipro salą į Beirutą.

Turkijoje besilankydamas, Ankaroj autorius užsuka ir į operos rūmus, kur išgirsta "Sevilijos kirpėją". Istambule tenka aplankyti ir garsiąją Šv. Sofijos katedrą bei Topkapı muziejų — buvusius sultono rūmus. Aplankęs Atėnus, autorius turi progos keletą dienų pakeliauti laivu ir aplankyti būdingesnes vietoves Viduržemio jūroje. Rodos salos parantėjį nusifotografuoja su graikiškais. Salas aplankius,

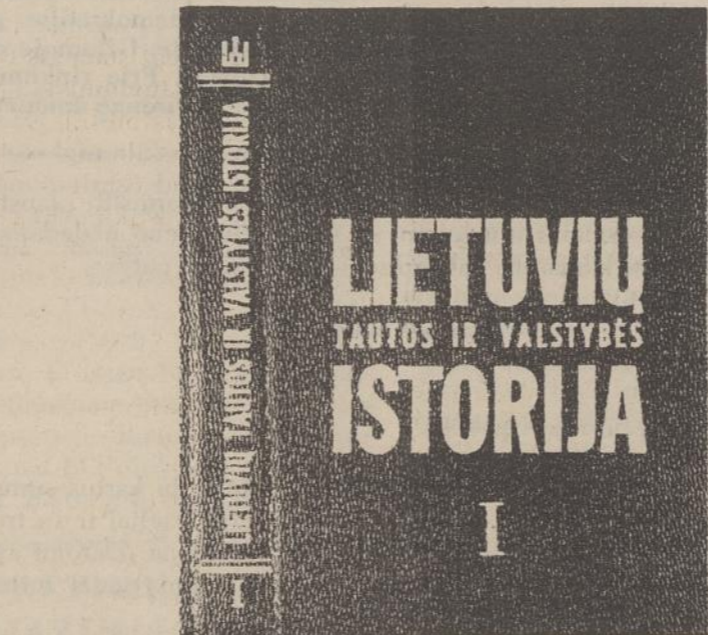

Juozas Kaributas prie garsiosios Tašmahal Agroje.

NAUJĄJĄ LIETUVIŲ TAUTOS IR VALSTYBĖS ISTORIJOS VADOVĖLĮ PASITINKANT

JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo Taryba šiemet Chicagoj išleido pedagogo Vincento Liulevičiaus redaguotą istorijos vadovėlį liuanistinių mokyklų IX skyriui arba V klasei. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Leidimą parėmė Lietuvių Fondas. Vadovėlis kietais viršeliais, 200 puslapių, 162 iliustracijos. Kaina 5 dol. Turiny yra redaktoriaus pratarmė, aštuoni skyriai, priešistorinių laikų chronologija ir kirčiuotas žodynelis. Vadovėlis patrauklus, kalba lengva. Paruoštas tulkos būdu. Atskirus skyrius parašė: I (Geografinės žinios), V (Lietuvių valstiečiai) ir VIII (Lietuvių kariuomenė) — pats redaktorius, II (Lietuvių kunigaikščiai) — istorijos mokytoja Danutė Bruškytė, III (Lietuvių bajorai) — Danguolė Stončiūtė (istoriją baigusi Pedagoginiame Lituanistikos Institute), IV (Lietuvių miestiečiai) — Silvija Alenskaitė (Ped. Lituanistikos Instituto baigiamojos kurso studentė), VI (Zemiausias luomas) ir VII (Susisiekimas) — istorijos moky-

toja Augusta Saulytė. Lietuvių tautos luomų schemą nubraižė Aleksandras Siliūnas. Rankraščio kalbą taisė mokytoja Elena Songinienė.

Vadovėlis parašytas prisiliekant JAV LB Švietimo Tarybos nustatytos IX skyriui programos. Pagal tą programą IX skyriaus kursas suskirstytas į devynius skyrius.

Vadovėlyje geografinės žinios ir pirmosios žinios apie baltus yra du pirmojo skyriaus poskyriai. Skyrius geras. 6 žemėlapiai padės mokiniui įsisaugoti skaitomą medžiagą.

II skyrius, Lietuvių kunigaikščiai, gerai nušviečia kunigaikščių iškilimą, išvardija atskirus luomus, bet poskyrius apie paveldėjimą, mano nuomone, ne visai tikslus. Lietuvos valdovas Gediminas žuvo netikėtai. Visiems sūnum jis buvo paskyręs atskiras sritis, tik Jaunutis gyveno su tėvu Vilniuje. Tėvui žuvus, jis užėmė jo vietą. Ar Gediminas jį buvo numatęs savo įpėdiniu, nežinoma. Broliai Algirdas ir Kęstutis, matydami gresiantį Lietuvai pavojų ir įsijausdami, kad Jaunutis per silpnas

vėl pro Atėnus, pasuka dabar į Afriką — Alžyrą. Pagaliau kelionė artėja prie pabaigos. Kiek sustojus Maroke, Kasablankoje, autorius dar pasuka nors trumpam ir į Portugaliją. O iš Lisabonos jau tiesiai į New Yorką, ir dar už kelių valandų į Los Angeles, Calif., kur, autorius žodžiais tariant, jo laukia laikinieji namai.

Tai tik trumpas žvilgsnis į daugybę autorius lankyto vietovių. Visa lengvai aprašoma, nevargina skaitytoją ir žadina smalsumą seksti keliautojo tolimesnius žingsnius. Knyga gausiai iliustruota autorius kelionės metu padarytomis foto nuotraukomis.

Juozas Kaributas, KELIONĖ APLINK PASAULĮ. Los Angeles, Calif. 1974. Spalvotas viršelis dail. J. Leškienės. Spaudos darbus atliko pranciškonų spaustuvė Brooklyne, N. Y. 423 psl. Tiražas 1000 egz. Kaina 5 dol. Knyga gaunama pas lietuviškų knygų platintojus, o taip pat ir Darbininko administracijoj.

D.G.

DEŠIMTOJI VINCO KRĖVĖS LITERATŪRINĖ PREMIJA PASKIRTA LIŪNEI SUTEMAI

Vinco Krėvės literatūrinės premijos vertinimo komisija (pirm. dr. Jūratė Ciplijauskaitė-Tanner, sekr. dr. Henrikas Nagys, nariai — Monika Jonynienė, Rima Tekutytė ir Vilius Pėteraitis) balsų dauguma paskyrė dešimtąją Vinco Krėvės literatūrinę premiją (500 dol.) poetei Liūnei Sutemai (Zinaidai Nagytei-Katiliškenei) už jos poezijos rinkinį "Badmetis" (išleistą 1972 jūrij skautijos korporacijos Gintaras). Balsuojant taškų sistema, po paskutiniojo balsavimo L. Sutemos "Badmetis" gavo 14 taškų (iš 15-kos galimų), Kazio Bradūno "Pokalbiai su karalium" 9 taškus ir Antano Gustaičio "Saulės šermeņys" 7 taškus.

Šią premiją, skiriamą kas antri metai Lietuvių Akademinio sambūrio Montrealyje, iki šiol yra gavę šie rašytojai (chronologine tvarka): Jonas Aistis (Apie laiką ir žmones), Jonas Mekas (Semeniškių idilės), Marius Katiliškis (Išėjusiems negrįžti), Algimantas Mackus (Neornamentuotos kalbos generacija ir Augintiniai), Vincas Ramonas (Miglotas rytas), Kostas Ostrauskas

valdovas, susitarę užėmė Vilnių. Jaunutis pabėgo, o Algirdas ir Kęstutis sutarė valdyti kaip lygiateisiai valdovai. Algirdas, kaip vyresnis, liko Vilniuje. Abu broliai valdė Lietuvą 32 metus. Ar nevertėjo tą skyrių iliustruoti Lietuvos valdovų paveikslais, ypač tų, kurie paliko pėdsakus ne vien Lietuvos istorijoje, bet buvo žinomi ir visoje Europoje? III skyrius, Lietuvos bajorai, turi 16 iliustracijų ir 21 puslapį. Šiame skyriuje rašoma: Jurgis Radvila, Mykolas Radvila. Iki šiol ši garsi didikų šeima buvo vadinama Radvila, ne Radvilas, kaip Mikalojus Radvila Juodasis, Mikalojus Radvila Rudasis ir t. t. Ar nevertėjo ir toliau iki šiol naudoti pavardę palikti? Taip pat vertėjo įdėti tų garsių Lietuvos teisių gynėjų atvaizdus.

IV sk., Lietuvių miestiečiai, geras. Iliustracijos gražios. V skyrių per daug iliustracijų apie žemės dirbimo įrankių išsivystymą. Dalį tų žinių mokiniai gauna reguliariose mokyklose socialinių mokslų pamokų metu. Vietoj to reikėjo daugiau iliustracijų apie pavyzdinius lietuvių vienkiemius ir ūkius.

Kiti skyriai geri, netikslumų nepastebėjau. Nežiūrint kai kurių netikslumų, reikia džiaugtis redaktoriaus ir jaunųjų tautininkų darbu. Džiugu, kad atsiranda jaunuolių, kurios domisi ir studijuoja Lietuvos istoriją. Lietuvoj studijavę istorikai pasitrauks, bet jų vieta neliks tuščia, ją užims naujos, jaunos istorikės ir istorikai.

Didelį darbą atliko redaktorius Vincentas Liulevičius. Džiugu, kad jis sugebėjo įtraukti jaunąsias istorikas.

Ar šis naujas dalykinis metodas bus geresnis už senąjį, parodytas ateitis. Vis ieškom naujų, geresnių būdų, geresnių priemonių lietuviškajam atžalynui perduoti lituanistines žinias. Perskaičius šį vadovėlį, kilo mintis — ar nereikia keisti istorijos programos. 7-tam skyrių dėstyti apie lietuvių kilmę, luomus, gyvenimo būdą ir t. t., o

Kitas autorius ruošiamas šio veikalo tomas prasidės estetinės-individualistinės krypties pirmuoju laikotarpiu — nuo 1907 iki 1928.

KRIVYLĖ. 1974 liepa. Nr. 2 (13). Leidžia Vakarų Europos Lietuvių Sielovada. Bad Woeris-hofen. Spausdinama kovo, liepos ir spalio mėnesiais. Redaguoja kun. P. Celiešius ir kun. B. Liubinas. Techn. redaktorius kun. R. Krasauskas. Numeris gausiai iliustruotas. Viršelyje — VELS suvažiavimo dalyviai Bad Nauheime. 48 psl. Kaina 35 ct. Turinys: Popiežiaus bula, vysk. V. Brizgys — Atgailos sakramento naujos taisyklės, VELS suvažiavimas, VELS centro taryba, Visuomenininko veikėjo premija, Sukaktvininkai, Klausdami mokomės, Lietuvių jaunimo suvažiavimas, Lietuvių jaunimo sąjunga, Ateitininkų jaunimas, Kronika.

Jurgis Gimbutas ir Juozas V. Danys — STEPONAS KOLUPAILA. Išleido Akademines Skautijos Leidykla. Chicago, 1974. Kalbą taisė Vladas Kulboka. Techn. redaktorius Bronius Kvilkys. Korektorius Jonas Dainauskas. Iliustruota. Kietais viršeliais. Tiražas 1000 egz. 464 psl. Kaina 12 dol. Šią knygą plačiau paminėjo Julius Jodelė š. m. Darbininko 35 numerio.

Liūnė Sutema (Zinaida Nagyte-Katiliškienė)

(Zaliojoj lankelėj). Antanas Vaičiulaitis (Gluosnių daina), Kazimieras Barėnas (Tuboto gaidžio metai) ir Juozas Kralikauskas (Vaišvilkas).

Dešimtoji V. Krėvės lit. premija bus įteikta spalio 5 Montrealyje. Šiuo metu sambūryje yra apie 40 narių; jo pirmininkė — dr. J. Ciplijauskaitė-Tanner, sekretorius — R. E. Maziliauskas. Sambūris įsteigtas 1950, o V. Krėvės premija skiriama jau 19 metų.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Pranas Naujokaitis — LIETUVIŲ LITERATŪROS ISTORIJA. I tomas. Nuo Mažvydo iki Maironio. Išleido JAV LB Kultūros Fondas 1973. Iliustruota. Kietais viršeliais. Spaudos darbus atliko Pranciškonų spaustuvė Brooklyne. Tiražas 1000 egz. 608 psl. Kaina 10 dol. Tai vertingas, lietuvių išėvi-jai labai reikalingas veikalas. Šioj lietuvių literatūros istorijojej autorius žodžiais tariant, "plačiau sustojama prie biografinio, bibliografinio elemento, prie kūrinių analizės. Duodamos ir bendros laikotarpių apžvalgos, atskleidžiamas kultūrinis, visuomeninis fonas."

Knyga suskirstyta į tris dalis: Senoji lietuvių literatūra, Devynioliktasis amžius iki "Aušros" ir Lietuvių tautinis atgimimas. Šios dalys suskirstytos į smulkesnes. Knygos gale duodamas vardinis tekstas nurodoma panaudota literatūra. Kitas autorius ruošiamas šio veikalo tomas prasidės estetinės-individualistinės krypties pirmuoju laikotarpiu — nuo 1907 iki 1928.

KRIVYLĖ. 1974 liepa. Nr. 2 (13). Leidžia Vakarų Europos Lietuvių Sielovada. Bad Woeris-hofen. Spausdinama kovo, liepos ir spalio mėnesiais. Redaguoja kun. P. Celiešius ir kun. B. Liubinas. Techn. redaktorius kun. R. Krasauskas. Numeris gausiai iliustruotas. Viršelyje — VELS suvažiavimo dalyviai Bad Nauheime. 48 psl. Kaina 35 ct. Turinys: Popiežiaus bula, vysk. V. Brizgys — Atgailos sakramento naujos taisyklės, VELS suvažiavimas, VELS centro taryba, Visuomenininko veikėjo premija, Sukaktvininkai, Klausdami mokomės, Lietuvių jaunimo suvažiavimas, Lietuvių jaunimo sąjunga, Ateitininkų jaunimas, Kronika.

Jurgis Gimbutas ir Juozas V. Danys — STEPONAS KOLUPAILA. Išleido Akademines Skautijos Leidykla. Chicago, 1974. Kalbą taisė Vladas Kulboka. Techn. redaktorius Bronius Kvilkys. Korektorius Jonas Dainauskas. Iliustruota. Kietais viršeliais. Tiražas 1000 egz. 464 psl. Kaina 12 dol. Šią knygą plačiau paminėjo Julius Jodelė š. m. Darbininko 35 numerio.

aukštesniojo mokyklų duoti istorines žinias apie Lietuvos valdovus, santykius su kaimyninėm valstybėm ir t. t. Septinto skyriaus vadovėlyje istorijos žinios taip kondensuotos, tiek daug įvykių, kad eiliniams mokiniui sunku seksti ir atsimiti. IX skyriaus mokiniai amžiumi vyresni, tom žiniom imlesni, ir nebus kartojimo tų pačių žinių.

S. Kaunelienė

RAŠYTOJAI IR KNYGOS

— Oskaro Milašiaus Bičiulių Draugijos Paryžių išleistame devintajame neperiodiniame sąsiuvinyje pagrindinis dėmesys skiriamas jo penkiolikai laiškų, kuriuos 1930-38 jis yra parašęs prancūzų rašytojai Jeane Ives Blanc. Ši rašytoja yra daug prisidėjusi prie O. Milašiaus kūrybos ir lietuvių kultūros garsinimo Prancūzijoje, ypač daug straipsnių parašiusi apie mūsų pasakas ir dainas. Ji taipgi yra išleidusi 1937 knygą apie Lietuvą.

— Mykolo Cinzo antrasis romanas "Raudono arklio vasara" jau surinktas Mykolo Morkūno spaustuvėj, Chicagoj. Romaną leidžia Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas.

— "Pėdos mirties zonoje", mokytojos Elenos Juciūtės knyga, jau surinkta ir pradėta lauzyti į puslapius. Leidimu rūpinasi Simo Kudirkos šaulių kuopa New Yorke. Iš anksto užsisakant 8 dol., vėliau 10 dol. Užsakoma adresu: K. Bačiauskas, 84-55 86th Dr., Woodhaven, N. Y. 11421.

— Alfonso Nykos-Niliūno, žemininkų kartos poeto, paskutinis poezijos rinkinys pasirodė prieš 17 metų. Autorius paruošė naują poezijos rinkinį "Vyno stebuklas", kuris jau surinktas Mykolo Morkūno spaustuvėj, Chicagoj. Leidžia Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas.

— Anatolijaus Kairio drama "Žmogus ir tiltas" statoma Toronto Lietuvių namuose spalio 13. Vaidins Hamiltono dramos grupė Aukuras. Globoja Lietuvių namų moterų būrelis.

— Pranas Girdžius, vyresniosios kartos kultūrininkas, eseistas ir poetas, parašė tris beletristinės formos apybraižas apie Kristijoną Donelaitį, Antaną Strazdelį ir Adoną Miekevičių. Knyga pavadinta "Tos pačios motinos sūnūs", leidžia Lietuviškos knygos klubas. Knyga Chicagoj jau baigiama spausdinti.

— Vaclovas Baravykas, pedagogas, anglistas, žodynų ir kitų raštų autorius, sulaukęs 65 metų amžiaus, mirė okupuotoj Lietuvoj.

— Literatūros ir dainos vakarą spalio 12 Detrote rengia Lietuvių Bendruomenė. Programoj dalyvaus poetė Julija Švabaitė ir rašytojas Vytautas Alantas. Dainuos solistė Aldona Stempuzienė. Jai gitara pritaras Linas Stempuzis.

— Bernardas Brazdžionis, daugelį metų išgyvenęs Los Angeles, Calif., šių metų gale ruošiasi išsikelti į Vistą, Calif., miestelį, apie 30 mylių nuo San Diego.

— "I Laisvę" žurnalo rugsėjo numeris jau surinktas ir sulaužytas. Šiame numeryje yra dr. A. Maccinas, dr. V. Vardžio, dr. F. Palubinsko, dr. A. Musteikio, kun. dr. J. Grabio, Vyt. Volerčio, J. Kojelio ir kitų įdomūs straipsniai. Rugsėjo numerį sudrągavo Anatolijus Kairys. Gruodžio numerį redaguoja Vytautas Volertas. Straipsnius, laiškus, knygas paminėjimui ir kitą medžiagą siųsti jo adresu: V. Volertas, 405 Leon Ave., Delran, N. J. 08075.

— Rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė, eilėraščių autorė, gruodžio 7 Los Angeles, Calif., Šv. Kazimiero parapijos salėj skaitys savo kūrybą LFB sambūrio organizuojamame literatūros vakare. LFB Los Angeles sambūriui šiais metais vadovauja Algis Raulinaitis.

— Juozui Linguiui, Stockholmo universiteto lektoriui, to paties universiteto slavų-baltų kalbų institutas pavedė švediškaį paruoštą pilną lietuvių literatūros apžvalgą baltistiką studijuojantiem. J. Lingio pernai paruoštą senosios lietuvių literatūros apžvalgą buvo šiltai studentų sutikta.

PO CHICAGOS DANGUM

Kun. Kazimieras Juršėnas, Sibiro kaikinys, prieš keliasdešimt metų su vysk. T. Matulioniu grįžęs į Lietuvą, rugsėjo 16 mirė Šv. Kryžiaus ligoninėje, Chicago dirbo Šv. Kryžiaus parapijoje. Lietuvoje daugiausia kapelionavo Antalieptėje, o V. Vokietijoje — Bloombergo ir kitose stovyklose. Rugsėjo 20 atimusių ir daugelio draugų bei dviejų seserų buvo iškilmingai palaidotas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Kun. Kazimieras Juršėnas

Lietuviai žurnalistas renka savo centro valdybą. Kandidatų sąrašas įtraukti visi senieji nariai ir tik trys nauji. Tiek daug žurnalistų Chicagoje, o tiek mažai kandidatų. Rinkimai vyks laiškais. Rinkimų komisija centro valdybos pakviesta iš Chicagoje esančių narių, su Baliju Chomskiu priešaky. Daugelis norėtų balsų skaičiavimo dieną matyti rezultatus, kad nevyktų kokių priekaištų. Chicago skyriaus valdyba, kurios yra likę tik trys asmenys, kandidatų parinkimu nesirūpina. Tikimasi, kad išrinkus naują centro valdybą, pagyvės ir skyriaus veikla.

Lietuvos vyčių 112 kuopa yra bene gausiausia Chicagoje. Pavyzdinčiai veikia. Rugsėjo 17 įvykęs metinis susirinkimas išsirenko naują valdybą: pirmininkas — Jonas Evans, vicepirmininkas — Ed. Krivickas, sek. S. Nieminski, kasos sek. — Dol. Wainauskis, kasos sek. — M. Kasper, koresp. sek. St. Młodzik, patikėtiniai — G. Mockus, Irene Sankus, dvasios vadas — kan. V. Zakaraukas. Gruodžio 14 kuopa rengia Kalėdų vakarienę su šokiais, o sausio 18 Vyčių choras — savo metinę vakarienę Pakšto salėje. Vyčių atstovai dalyvavo Amerikos Lietuvių Tarybos kongrese.

Namų Savininkų D-jos poatostoginis susirinkimas buvo rugsėjo 20 parapijos salėje. Susirinko su viršum 100 narių. Marquette Parko apylinkė jau yra pirmame fronte prieš juokdų veržimąsi; dėl to čia buvo jautriai diskutuota. Susirinkimui atvyko kandidatas į sanitarinio distrikto vietą plk. inž. K. Oksas, kuris prašė už jį balsuoti. Kalbėta ir apie 15 apylinkės aldermano rinkimą. Prašyta, kad lietuviai nebėgtų iš Marquette Parko. Į tai atsakė kleb. kun. A. Zakaraukas, kad išsikėlusiuji vietas atsikelia nauji savininkai parapiečiai. Tą patį patvirtino ir J. Bacevičius. J. Bagdžius prašė organizuoti veikti blokuose ir ateinančiuose rinkimuose. Adv. Kal silnė paskelbti rezoliuciją, kad būtų panaikintos naujos civilinės teisės. Susirinkimą sumaniai vedė J. Skeivys. Priimta su viršum 10 naujų narių. Dabar narių yra su viršum 800. Valdybos pagalba amerikiečių St. Andrian parapijoje iš jų sudaryta nauja namų savininkų organizacija, kuriai pradžia nutarta skirti višėm kiek lėšų. NO-SHA didžiuliam karnavale dirbo Patlabos, Bagdžių, Skeivių ir Maslauskų šeimos, nors buvo prašyta, kad prisidėtų ir kiti. Užprotestuota prieš susirinkimų įrašymą į magnetofono juosteles. Draugijos banketas — spalio 27.

Isteigtas spaudos klubas, kurio įstatus suredaguoti parinktas teisininkas P. Stravinskas.

MYKOLAS KRUPAVIČIUS — KUNIGAS

(atkelta iš 3 psl.)

Lietuvai patekus į sovietų ir vokiečių okupacijas, kun. M. Krupavičius drįso pakelti balsą, gindamas Dievą ir žmogaus teises, kur jos buvo mindžiojamos bedieviško komunizmo ir pagoniško nacizmo.

Lietuvos vyskupų pavestas ir įgaliotas, jis kalbėjosi su Maskvos pasiuntiniais dėl Bažnyčios santykių su sovietine valdžia. Jam buvo duota suprasti, jog Maskva sutiktų pakęsti Bažnyčią Lietuvoje, jei ši pasidarytų klusni Kremlui. Jie davė suprasti ir jam asmeniškai, jog Maskva jį vertinanti ir jis galėtų tapti net komisaru, jei kiek "persiorientuotų". Kun. M. Krupavičius tačiau atsisakė kalbėti apie kokią nors "naują Lietuvos Bažnyčią". Jis pareiškė, jog Kremlius turįs reikalo su visada nauja ir su visada sena ir ta pačia Katalikų Bažnyčia. Už tokią jis kelią taurę, kaip tai buvo pasiūlyta vienos vakarieniškos metu. Tuo kalbos su Maskva ir baigėsi. Kremlius laukė kitų laikų ir kitų žmonių, kad padarytų klusnią hierarchiją Maskvai.

Kun. M. Krupavičius ieškojo kalbos ir su vokiečių valdžios organais Lietuvoje, kai okupantai pradėjo vykdyti įvairias neteisėbas ir nusikaltimus prieš Dievą ir žmones. Jis kreipėsi į vokiečius su memorandumu. Dėl to buvo suimtas ir ištemptas į Vokietiją, kur, pradžioje kalėjime, paskui namų arešte, praleido karo metus. Šitai iš kitos pusės buvo Dievo malonė, kadangi tokiu būdu jis atsirado išveivijoje, kur ilgas metus vadovavo lietuviškai politinei ir visuomenei veiklai, kaip Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės tėvas.

Už nuopelnus Bažnyčiai popiežius Pijus XII, Lietuvos vyskupų pristatymu, suteikė kun. M. Krupavičiui prelado titulą (1948). Nors jis garbės netrosko ir titulų nesiekė, bet Kristaus Vietininko įvertinimą priėmė su džiaugsmu ir dėkingumu, kalbėdamas apie patvirtinimą.

5. Kun. M. Krupavičius liko iki amžiaus pabaigos Dievo ir žmonių tarnybai atsidavęs kunigas. Jis visą gyvenimą siekė būti kunigu, kokiį jis vaizdavosi, statė sau ir kitiems idealu ir pristatė savo stambiausiam veikale "Kunigas Dievo ir žmonių tarnyboje", Chicago 1960.

Northern Illinois universitetas yra apie 70 mylių nuo Chicago. Šiais mokslo metais į jį įstojo keliolika tūkstančių naujų studentų. Iš viso jame telpa su viršum 24,000 studentų. Be universiteto, yra ir įvairių šakų kolegijos. Kasmet dygsta vis nauji mokslo rūmai, su naujausiais įrengimais. Labai patogūs ir gražūs nauji butai studentams. Vėdusieji gali gauti šeimos kambarius. Valdžia padeda įsigyti mokslo priemones ir skiria stipendijų. Džiugu, kad šiais metais čia atvyko didelis būrys lietuvių studentų, kurių iki šiol buvo mažai. Universitetas turi gerų profesorių kiekvienoje srityje. Lietuviam tenka pasidžiaugti, kad šiame universitete mūsų studentai netik gerai mokosi, bet įeina ir į universiteto valdymo aparatą. Mūsų žinomo veikėjo, buv. Draugo redaktoriaus L. Šimučio vaikaitis Bob Simutis išrinktas net viceprezidentu. Tai svarbus postas, kur tenka dirbti ir rūpintis viso universiteto reikalais (su kitais tarybos nariais). Darbo daug, o tuo pačiu metu reikia eiti ir į pamokas, siekti toliau mokslo. B. Simutis yra gabus. Jis sujungia visas didesnes studentų organizacijas ir žino, kaip, esant reikalui, jas panaudoti. Tarybos galia didelė. Su ja turi visi skaitytis, net ir gubernatorius.

Argentinos, Brazilijos jaunimas vieno simpoziumo metu per — V Pietų Amerikos lietuvių kongresą diskutuoja ir planuoja III PLJ kongresą kartu su svečiais iš JAV — Romu Sakadolskiu. Nuotr. Ramučio Idikos

"Rūtelė", tautinių šokių grupė, dalyvauja jaunimo šventėje Sao Paulo mieste. Grupė buvo padariusi vežimą, kuris vaizdavo Lietuvą. Nuotr. Ramučio Idikos

Bal. Brazdžionis

Robertas Šimutis

BRAZILIJOS LIETUVIŲ PADĖTIS

Padėkime jaunimui Dauguma Brazilijos lietuvių yra 1926-28 metų emigrantai, kurie dėl sunkios ekonominės padėties Lietuvoje buvo priversti ieškoti duonos Pietų Amerikoje. Pradžioje gervavo ponų ūkiuose, paskui atvyko į miestus. Sao Paulo mieste lietuvių yra apie 40,000 (kai kas sako — net 50,000). Galime teigti, kad jau 90 procentų yra darbininkai. Dabartiniu metu tik jų vaikai gali siekti aukštojo mokslo.

Ekonominė padėtis Brazilijoje darbininko vidutinė alga yra 65 dol. mėnesiui. Už pieno litrą reikia mokėti 35 ct., už duonos kilogramą — 95 ct., už mėsos kilogramą — 3 dol. Tai lengvai galime suprasti, kad bet kokios galimybės yra labai mažos, nes visą dėmesį reikia skirti pragyvenimui.

Kaip būtų galima padėti? Dėl sunkios ekonominės padėties ten jaunimas beveik negali siekti aukštojo mokslo. Čia visas studijuojantis jaunimas yra priverstas dienomis sunkiai dirbti, kad vakarais galėtų mokytis. Dažnai tas darbas prasideda nuo 14 metų amžiaus ar net anksčiau. Dauguma greitai susgera, nes jaunam organizmui tai per sunki darbo našta. Nelieta kitos išeities, kaip mesti mokslą ir pasilikti darbininkų klasėje.

Prieš dvejus metus buvo pradėtas Brazilijos jaunimo studentų fondas. Jo tikslas bent vienam, kitam sudaryti stipendiją, kad galėtų mokytis. Dvejų metų patirtis parodė, kad jau keletas studentų pasiekė gerų rezultatų. Jie buvo išlaisvinti iš darbo vergijos, turėjo daugiau laiko mokslui ir mūsų kultūrinei bendrai veiklai.

III PLJ kongreso proga būtų gera ir naudinga, kad susidarytų geresnės sąlygos siekti aukštojo mokslo ir gilintis lietuvišką kultūrą. Todėl kun. H. Šulcas ir lankosi lietuvių kolonijoje Amerikoje ir Kanadoje, kad sutelktų lėšų minėtam studentų fondui. Fondą norima praplėsti, norima pasiekti ir kitų Pietų Amerikos kraštų jaunimą, nes ten visur lietuviškas jaunimas reikalingas pagalbos.

Kun. H. Šulcas iki spalio 10 pasiekiamas šiuo adresu: I. C. Convent, Putnam, Conn. 06260. IKI SPALIO 31 — 1011 College St., Toronto, Ont. Canada.

Baltimorės Lietuvos Tautiškas Knygynas nuoširdžiai kviečia visus dalyvauti dramaturgo Vinco Nagornosko paminklo šventinio iškilnės spalio 6. Velionis gyveno Baltimorėje, dalyvavo įvairiuose lietuviškuose rengimuose, ne tik rašė dramats, bet ir jose vaidino ir kitus mokė vaidinti. Jo ir jo draugų iniciatyva buvo pastatyta Lietuvių svetainė su gražia sale ir didele scena. Jisai vertas ir pagarbos ir prisiminimo. Pagarbimo iškilnės prasidės mišiomis Šv. Alfonso bažnyčioje 11:30 v. Mišias aukoja prel. L. Mendelis. Gieda vyrų choras Daina. Po mišių visi vyksta į New Cathedral kapines, kur bus pašventintas dramaturgo paminklas. Iškilnės baigsis akademija Lietuvių svetainės didžiojoje salėje.

Dainos vyrų choras su savo šeimomis spalio 6 dalyvaus gegužinėje, kuri bus Gordonio ir Elenoros Matulionių namuose

BALTIMORĖS ŽINIOS

Magdalena Žolnienė, viena iš seniausių Baltimorės lietuvių, mirė rugsėjo 19 University ligoninėje. Ji buvo uoli Šv. Alfonso parapijos narė, lankė lietuviškus parengimus. Gedulingos mišios aukotos rugsėjo 21. Palaidota Holy Redeemer kapinėse. Nulidime liko sūnūs Petras ir Jonas.

Lietuvių posto 154 ir jų padėjų valdybų susipažinimo iškilnės įvyko rugsėjo 29, sekmadienį. Lietuvių svetainės didžiojoje salėje. Dalyvavo Marylando bei Baltimorės legionierių viršininkai. Naują lietuvių posto valdybą sudaro: posto komendantas Walter P. Hicks, vicekomendantas Jonas Kemmer, adjutantas Jonas Stefura, kapelionas kun. Antanas Dranginis, teisingas adv. Herman Nowek, išdininkas Vitas Siaurasaitis, maršalas Wesley Smith, istorikas Kazys Sarpalis. Padėjų valdybą sudaro: pirmininkė Shirley Colley, vicepirmin. Marė Byrne, sek. Elena Mazz, išd. Marie Mazz, istorikė Frances Karpers, kapel. Eva Kraus, Maršalė Elena Cesonis.

Jonas ir Julė Patrick-Petrikai rugsėjo 29 minėjo 50 metų vedyninio gyvenimo sukaktį. Jie

jog jo atlikti darbai, tarnaujant Dievui ir žmonėms, Bažnyčios buvo vertinami.

Savo žemiškos kelionės dienas baigė privačiame kukliame butelyje, kuris jam buvo drauge ir bažnyčia. Čia jis, kol pajėgdavo, kasdien aukodavo mišias. Visą laiką sekė Bažnyčios atsinaujinimo vyksmą. Nuolat prašė atsiųsti naujus potvarkius. Rūpinosi priderinti prie naujųjų, nors ir konstatavo, jog visa tai vedė į savos rūšies anarchiją. Visur ir visada stengėsi ir rūpinosi būti tvarkingas kunigas.

Taigi jis buvo kunigas virš visko. Kaip kunigas jis lieka mums ir istorijai didis kunigas, kokių Apvaizda tik retai siunčia.

— Maskvos radijas "Volga" rugpjūčio 15 gana ilgai atakavo įvairius laisvojo pasaulio radijus, kurių transliacijos pasiekia Sovietų Sąjungą ir jos valdomas kitas tautas. Puolamos šios stotys: Amerikos Balsas, Radio Liberty, Radio Free Europe, BBC, Deutsche Welle ir kt. Kremliukas komentatoriai pabrėžia, kad visų tų transliacijų pridengti motyvai slepia buržuazinių reacionierių pastangas psichologinėmis priemonėmis sulaukyti atoslūgio įtaką gyventojų masėse. Ta pati "Volga" stotis rugpjūčio 16 pakaltino George Meany, kad jis vėl pradėjęs savo "kryžiaus karą" prieš JAV ir Sovietų Sąjungos santykių sunormavimą. (E)

— Bogotos LB apylinkė rugsėjo 8 tautos šventę paminėjo pamaldomis, kurias laikė kun. Nikodemus Saldukas, ir minėjimu, per kurį kalbėjo konsulas Stasys Birutis ir dr. Juozas Zaranka. Po minėjimo buvo renkama apylinkės valdyba. Pirmininku liko dr. J. Zaranka (Apart. Aereo 12138, Bogota, D.E., 1, Colombia), išdinknu A. Šlapaitis. Naujai išrinkti: vicepirmininkas inž. Vytautas Petrusis, sekretorius inž. Juozas Kalėda ir narė švietimo reikalum Laima Didžiulienė. Buvo išrinkta 11 atstovų į Kolumbijos LB krašto suvažiavimą, įvyksiantį Bogotoje spalio 12. Paskutinis suvažiavimas buvo suorganizuotas prieš 21 metus Medelline.

— A. Gričius, I. Pažeraite ir L. Kojelis, veiklūs studentų ir LB darbuose, tragiškojo birželio sukakčių proga apėmė keturių svarbiausių Los Anjeles apylinkės laikraščių redakcijas ir įteikė joms informacinę medžiagą Lietuvos pavergimo ir jos gyventojų žmogisčių teisių pažeigimo klausimais. A. Gričius yra LB Santa Monica apylinkės pirmininkas. Jo parašytas Pabaltijo valstybių klaušimu laiškas redakcijai buvo išspausdintas The Evening Outlook birželio 21.

— Baltimore Morning Sun liepos 7 ir 27 išspausdino du lietuviams svarbius laiškus redakcijai. Pirmasis lietiš Simą Kudirką; jo autorias būta Chesterton, Md., gyvenančio Lawrenco C. Ford. Antrasis, liečias kongr. E. Derwinkio įneštą rezoliuciją Pabaltijo valstybių inkorporacijos į Sov. Sąjungą nepripažinimo reikalui, parašytas dr. Aleksandro Berkio, gyvenančio Farmville, Virginijos valstijoje. L.C. Ford laiška teigiama, kad "Estija, Latvija ir Lietuva nėra teisėtos bolševikinės tironijos provincijos. Jos turi tiek pat teisės į laisvę, kaip ir mes."

— Santa Monica LB Talkos Lietuvai komisijos rūpesčiu tragiškojo birželio — Pavergtųjų Tautų savaitės proga buvo išsiųsta su viršum 60 laišku JAV kongreso nariams, atstovaujantiems Vakarų Amerikos valstijoms. LB Talkos Lietuvai komisijai vadovauja Juozas Kojelis.

— Humoro ir satyros vakarą Melbourno Lietuvių Namuose surengė moterų komitetas, telkias lėšas savaitraščio "Mūsų Pastogė" spausdintvės mašinom įsigyti. Dainų, vaidybos ir skaitymo programą atliko Baltrukenienė, Matukevičienė, Sodaitienė, Karazijienė, Balčiūnienė, Šidlauskienė, Mielažys, Šidlauskas, Žiedas, Aras ir kt.

— The News — Despatch, išėjęs Michigan City, Ind., birželio 12 išspausdino JAV LB švietimo tarybos pirmininko Stasio Rudžio laišką redakcijai sovietų prašomų prekybinių lengvatų reikalui. Laiškas pataria ma statyti sovietams sąlygas, reikalaujančias tikėjimo laisvės, laisvo tautų apsisprendimo, nevaržomos emigracijos ir miltų sumažinimo siuntiniam į Pabaltijo valstybes.

Jonas Obelinis

ATEITIES AUŠRA

Straipsnius, korespondencijas, laikraščius bei kitas įdomybes siųskit: "Ateities Aušra", 214 Elderts Lane, Woodhaven, N. Y. 11421
Redaguoja: Rasa Navickaitė — Tel. (212) 647-6294

SAS VASAROS STOVYKLA

Studentų ateitininkų stovykla įvyko rugpjūčio 25 — rugsėjo 1 Great Prairie, Ohio, stovykla-veitėje.

Stovyklos vadovybę sudarė šie asmenys: Gintautas Taoras ir Rimas Čepulis — komendantai, Linas Sidrys — berniukų vadovas, Marija Eivaitė — mergaičių vadovė, Živilė Kliorytė — vakarinių programų vadovė, organizatorius — Kęstutis Sušinskas. Dvasios vadovas buvo kun. A. Tamošaitis.

Paskaitininkai ir temos buvo: L. Sabaliūnas — Socialdemokratų partija Lietuvoje, Augustinas Idzelis — Lietuvos ekologija — geografija, Aušra Zerr — Politinė veikla, Genius Procuta — Lietuvos padėtis Sovietų Sąjungoje, Daina Kojelytė — Medžiagos telkimas, Vincas Kolyčius — Katalikai karizmatikai, Danguolė Stončiūtė — Išeivijos lietuvių menas, pailustruotas skaidrėmis, Henrikas Nagys — Išeivijos lietuvių poezija, Vytautas Narutis — Naujoji Antano Macceinos knyga, Viktoras Nakas — BATUNO pranešimas. Kas vakarą su SAS CV-ba vyko pasikalbėjimai, kuriuos pravedė L. Sidrys.

Simpoziumai vyko apie politiką, bažnyčią, humanizmą ir naujus religinius sąjūdžius.

Vakarinės programos buvo: žaidimų vakarai, opera, talentų ir literatūros vakarai, linksmavakaris, šokiai ir sporto šventės vakaras.

Užsiėmimų būreliai buvo: šachmatų, laikraščio, radijo valandėlės, chorelio, meno, rankdarbių, tautinių šokių ir balinių šokių.

Stovykloje dalyvavo per 130 studentų iš Amerikos ir Kanados vietovių. Žinoma, yra sunku tokį didelį būrį žmonių patenkinti ir užimti. Gal ir dėl to stovyklos tikslas atrodė daugiau taikomas moksleiviams, o ne studentams.

Užsiėmimo būreliai buvo įdomūs ir daug ką pamokė. Deja, paskaitos nesukėlė diskusijų ir neišryškino progresyvių minčių apie mūsų visuomenę, veiklą ir kultūrą. Išskiriant H. Nagio paskaitą, visos kitos buvo tikrai informacinio pobūdžio, apie mažai žinomus faktus.

Atvažiuodami į stovyklą, tie 130 jaunuolių turėjo tokį pat ateitininkiškų ir visuomeninių

problemų supratimą, kaip ir išvažiuodami. Stovykla buvo gera proga panaudoti laiką šių problemų gilesniam pagilvinimui, bet ta proga buvo nekaip panaudota.

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ STOVYKLA KENNEBUNKPORTE

ALEKSANDRAS RADŽIUS

Ateitininkai sendraugiai ar tik nebus viena iš labiausiai stovyklauti pamėgusių organizacijų. Žinoma, stovyklauja frontininkai, santariečiai, skautai, moksleiviai ateitininkai, studentai ir t.t. Bet sendraugiai jau kelinti metai nebeišsitenka vienoje stovykloje. Viena stovyklavietė nebegali visų sutalpinti. Tad nuo 1971 rengiama po dvi stovyklas — viena Dainavoj, kita Kennebunkporte. Be to, daugeliui rytiniam pakraštį gyvenančių sendraugių Dainava sunkokai pasiekiamas ir atvirkščiai.

Keturios grupės
Šių metų Kennebunkporto stovyklos programą galima būtų suskirstyti į keturias grupes: kul-

Gal ir per rimtai žiūriu į šį reikalą. Stovykloje galima turėti keletą tikslų: pasimokyti, padiskutuoti, susipažinti su kitais jaunuoliais, paatostogauti, pasportuoti ir t.t. Nors vienas ar antras tikslas gali būti atsiekiamas vienos savaitės bėgyje, bet lieka klausimas, ar galima stovyklos metu apimti visus tikslus.

Mano nuomone, reikėtų iš anksto nuspręsti, kuris tikslas yra mum svarbiausias, ir jį laikytis. Taip pat reikėtų tą tikslą iš anksto paskelbti, kad žmonės žinotų, ko tikėtis.

Algis Norvila

Dr. J. Girnius pietų metu šnekučiuojasi su stovyklos dvasios vadu kun. K. Pugevičium. Kairėje O. Griniuvienė.

Sendraugių sąjungos valdyba nenusiėlidusi. Ir gerai ji padarė.

Poetas paskaitė po 2-3 eilėraščius iš kiekvieno savo rinkinio. Tų rinkinių susidarė net septyni. Keturi jau išleisti, o likusieji trys dar rankaštyje.

A. Landsbergis savo žodyje pabrėžė L. Andriekaus lyriškumą. Švelniai lyriški net ir tie jo eilėraščiai, kur jis rašo apie mūsų senovę, praeities valdovus, jų jausmus. Ir tikrai, jautrus lyriškumas plaukė ne vien tik iš poeto skaitomų eilėraščių, bet ir iš paties skaitymo.

Apie spaudos draudimą

Tarp šių dviejų stambių kultūrinių parengimų, koncerto ir poezijos vakaro vyko visa kita stovyklos programa. Nesilaikant chronologijos, tekėtų iš eilės paliesti minėjimus.

Visų pirma prie jų priskirtina kun. dr. J. Vaišnoros, MIC, paskaita apie spaudos draudimą. Tai ta pati paskaita, kurią prelegentas šią vasarą skaitė lietuvių studijų dienose Šveicarijoje. Anot prelegento, turime minėti ne tik šviesius mūsų praeities momentus, bet ir skaudžius. Turime pažvelgti, kiek skausmo ir kančių mūsų tauta pergyveno, kad mūsų praeities perspektyva būtų tikslesnė. Siemet kaip tik sukanka 110 metų nuo spaudos draudimo. Kun. dr. J. Vaišnora šią paskaitą įrodė, kad prieš šimtmetį rusų administraciniai potvarkiai, nukreipti prieš lietuviškumą ir katalikų religinę praktiką Lietuvoje, buvo lašas į lašą panašūs į šiomis dienomis okupuotoje Lietuvoje rusų vykdomą akciją prieš religinę praktiką ir apamai lietuviškumą. Kadangi spaudos draudimas, kaip patsai prelegentas minėjo, neturi sau lygaus precedento visoje Europos istorijoje, tai, mano manymu, būtų didelis patarnavimas mūsų tautai, jei būtų galimybė šią paskaitą išplėsti į detalesnę studiją, praveisti paralelę su dabartimi Lietuvoje ir paskelbti atskira knyga. Reikėtų ją išversti į svetimas kalbas. Gal tokios knygos ruošimas būtų vertas Lietuvių Fondo stipendijos?

Pagerbimai

Prie minėjimų priskirtinas ir ateitininkijos pasižymėjusios asmenybės, buvusio Federacijos Vado prof. Simo Sužiedėlio 70 metų amžiaus sukakties prisiminimas. Ta proga Tėv. V. Gi-džiūnas, OFM, išsamia paskaita apibūdino jubilijato gyvenimo kelią, jo mokslinę veiklą ir vaidmenį ateitininkuose.

Kalbant apie amžiaus sukaktis, negalima praleisti ir to fakto, kad šiemet 60 metų amžiaus sukako ir poetui L. Andriekui. Sendraugių S—gos pirm. J. Laučka tą sukaktį paminėjo, pasibaigus poezijos vakarui ir visų vardu poetą pasveikino.

Prof. Simas Sužiedėlis savo labai kruopščioje paskaitoje apžvelgė sendraugių nueitą kelią nuo pat ateitininkų sąjūdžio pradžios iki šių dienų.

Apie pašaukimus

Antano Masionio paskaita "Pašaukimo krizė" labiausiai sudirgino klausytojus, nes palietė skaudžią mūsų išeivijos problemą — pašaukimų kritišką trūkumą. Nesulaukiame naujų knygų nei vienuolių. Tėvai ne tik kad neskatina savo jaunimo į dvasinį luomą, bet dažnai stipriai pasipriešina, jei jaunuolis ar

Antanas Masionis skaito paskaitą apie pašaukimų krizę.

jaunuolė ima linkti į tą pusę. Kas bus po poros dešimtų metų su mūsų lietuvišku religiniu gyvenimu, lietuviškom parapijom, su mūsų Kennebunkportu, Putnamu, Neringa, Kultūros Židiniu, Jaunimo Centru, leidžiamais lietuviškais katalikiškais laikraščiais, žurnalais, knygomis? Taip, mes dosniai aukojame savo religinėms institucijoms, bet ne vien atviros piniginės ar fizinės bei intelektualinės talpos reikia. Reikia gyvos aukos, anot prelegento.

Problema aštri, diskusijos audringos, su stiprokais verpetais, nes kiekvienas dalyvis jautė skausmą širdyje. Diskusijose buvo keliama mintis kreiptis į lietuviškąją hierarchiją ir vienuolių vadovybę, kad jie išskeltų ir nušviestų mūsų katalikiškai visuomenei krizės aštrumą. Vėliau privačiuose pasikalbėjimuose jau buvo susidariusi iniciatorių būrelis, pasiryžęs paruošti kreipimosi projektą ir kontaktuoti ateitininkų vadovybę. Bet sužinota, kad Kunigų Vienybė tuo klausimu imasi konkrečių žygių, tad iniciatoriams atrodo, jog jų teikalas aktrio. Tačiau nežūrint to, gal ateitininkai turėtų savo ruožtu veikti. Tegu Kunigų Vienybė daro, ką ji gali, o ateitininkai irgi gali. Sviestu košes nepagadinsi. Mes vieni kitus tik paremsim; jei žygiai bus koordinuoti, rezultatai gali būti efektingesni. Juk šiais laikais pasauliečiam irgi duotas balsas Bažnyčios reikaluose, o mes, ateitininkai, galime į šį reikalą įsikšti, išeidami iš savo pirmųjų dviejų principų.

Kosmopolitizmo grėsmė

Antra svarbi problematinė paskaita buvo filosofo dr. Juozo Girniaus — "Sovietinė tautų samprata".

Joje prelegentas nagrinėjo ir kritiškai žvelgė į JAV ir SSSR besireiškančias kosmopolitines idėjas ir tautos sampratą. Iš jo paskaitos paaiškėjo šurpi kosmopolitizmo grėsmė mažosiomis tautom. Kosmopolitizmo idėjos labai parankios didžiosiomis tautom, kad galėtų mažasias suvirškinti ir savąjį nacionalizmą sustiprinti. "Didžiosios imperijos visada propaguoja kosmopolitizmą, bet pačios nacionalizmo nestokoja" (citata iš atminties, A.R.), pabrėžė prelegentas. Šiurpi kosmopolitizmo grėsmė, o jos nuodinga strėlė šiais laikais nukreipta į mūsų tautą už geležinės uždangos ir į mus, išeivius, laisvam pasauly.

Dirigentas apie muziką

Prie informacinio pobūdžio skirtina dirigento prof. Vytauto Marijošiaus paskaita "Muzika ir gyvenimas". (nukelta į 7 psl.)

IKI PASIMATYMO

MŪS STOVYKLA NERINGOJE

(Tąsa iš praėito nr.)

Trečiadienis. Sporto šventė. Visi entuziastiškai atsikėlėme, apsirengėme komandų uniformomis ir nuėjome prie vėliavos, kur buvome suskirstyti į tris komandas: Pūslių, Kaupų ir Vėjaraupių.

Ryte vyko bėgimo ir šokimo rungtynės. Andrius Rajeckas laimėjo mylios bėgimą. Įdomu kodėl? Mus visus nustebinė jaunė Irena Adamonytė, kuri už visus toliausiai nuoko.

Pavalgius pietus ir atsigaivenus, dalyvavome stalo teniso ir plaukimo rungtynėse. Plaukimo rungtynės vyko įvairiais būdais su nemažai niurkdymų ir "vištų peštynių". Po pavakarių pertraukos įvyko krepšinio ir tinklinio žaidynės.

Vakare įvyko įvairūs žaidimai: metėm pilnus vandens balionus, spyrėme batus į toli, sukrovėme visų batus į vieną krūvą, juos sumaišėme, ir komandos nariai turėjo atrasti savo batus, juos užsimauti ir užsirišti ir t.t.

Vakarinei programai komandos pristatė savo sukurtus šūkius, dainas, maršus ir uniformas. Nors ir buvo sunku, komandos nariai labai mandagiai elgėsi

vieni su kitais, nes buvo duodami taškai už mandagumą. Pagaliau Linas Vaitkus paskelbė sporto šventės rezultatus. Per dieną daugiausia punktų surinko ir sporto šventę laimėjo Vėjaraupiai. Antrą vietą užėmė Pūslės, o Kaupai trečią. Visi vienas kitą sveikino, pavalgėme naktpiečius ir nušlubavome miegoti.

Ketvirtadienio rytą su skaudančiais raumenimis išlipome iš lovų ir skaudžiai atlikome mankštą. Tos dienos minkštasviedinio žaidimas tarp stovyklautojų ir vadovų pasibaigė lygiomis: 9-9.

Vakare buvo karnavalas. Jauniausios mergaitės surengė "meilės tunelį", kitos turėjo baityklių namą, o vyriausios plėvė ir džiiovino plaukus. Jaunesnieji berniukai buvo įrengę "lošimo namą", o vyriausieji turėjo švedišką masažą.

Ryte mus pažadino lengvo lietaus lynojimas. Penktadienis, paskutinė stovyklos diena. Visi tyliai pasiryžo būti linksmiems. Berniukai su vandeniu visus šlakstė. Per dieną užbaigėme meno darbelius. Iš anksto pradėjome ruošti vakarui.

Visi gavome kvietimą į tam vakarui rengiamą garbingą puotą. Nuėjus į valgyklą, mus pasitiko

tarnautojai. Patarnavimas buvo labai tvarkingas ir iškilmingas, bet maistas nekoks. Blynus valgyti kažkaip nepriderėjo garbingoje puotoje. Pasisotinę nuėjome į salę, kur mum įspūdingai padainavo stovyklos chorėlis. Pasiklausę gražių dainų, nukeliavome į paviljoną. Ten stovyklautojai pašoko tautinius šokus, išmoktus stovyklos metu. Programai užsibaigus, prasidėjo paskutinieji šokiai. Šokom ir linksminėmės. Lietus mūsų nuotikos nepagadino. Sustojome ratu, sukalbėjome maldą ir paskutinį sykį nukeliavome į namelius.

Šeštadienį, anksti nubudę, nuvilkomė savo lagaminus, miegmaišius ir krepšius prie obels. Uniformuotai dalyvavome iškilmingame vėliavų nuleidime.

Pasižymėjusiem stovyklautojam buvo įteikta po "Ateities" žurnalo prenumeratą. Pavyzdinčiausiu stovyklautoju išrinktas Saulius Eiva, pavyzdinčiausia stovyklautoja — Danutė Norvilaitė, lietuviškiausia — Jūlytė Adamonytė.

Paskutinį sykį susirinkome valgykloje pavalgyti pietų. Pamažu pradėjome išsiskirstyti. Nebuvo daug ašarų, tik daug šypsenų ir aidas žodžių — "Iki pasimatymo". Stovykla nutilo, ir tos linksmos stovyklos dienos pasilieka tik mūsų mintyse ir širdyse.

Danutė Norvilaitė

Stasio Barzduko pagerbimas SAS stovykloje. Nuotr. Algio Norvilos

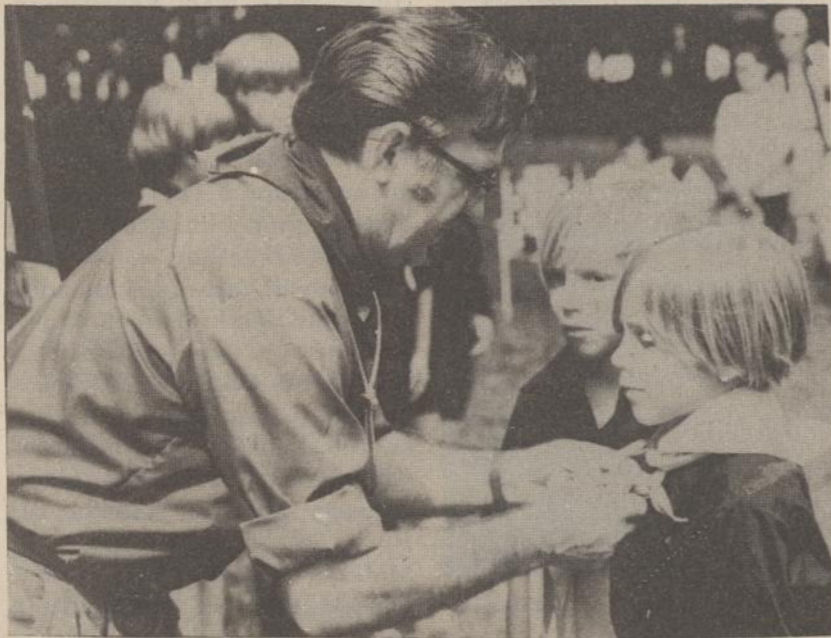
JUBILIEJINĖ SKAUTŲ ŠVENTĖ

ROCHESTER, N.Y.

Spalio 5 ir 6 skautų vietininkija švenčia 25 metų veiklos sukaktuves. Programoje: spalio 5, šeštadienį, koncertas Šv. Jurgio parapijos salėje. Koncertą atliks Toronto skautų Gintaras, maždaug iš 50 narių. Jų programą sudarys orkestras, oktetas, tautiniai šokiai ir kt. Sekmadienį, gražiam orui esant, pamaldos kur nors lauke. Mišias aukos Tėv. Augustinas Simanavičius, O.F.M., buvęs vietininkijos kapelionas, o dabar Toronte Prisikėlimo parapijos klebonas.

Rochesterio lietuviai skautai savo veiklą pradėjo 1949 rudenį. Pirmiausia pradėjo organizuoti mergaitės, vadovaujamos skautėlių Onos Ščiukaitės ir Valės Sodytės, o vėliau ir berniukai, pradžioje stodami į vietos amerikiečių draugovę, bet neilgai trukus, skautų A. Pauzolio ir Vyt. Nako dėka, susibūrė į atskirą lietuvių skautų draugovę, greitai su mergaitėmis sudarydami Dainavos vietininkiją, kurios vadovu pakvietė skaut. muz. Petrą Armoną. 1954 vietininkijai pradeda vadovauti skaut. Stasys Ilgūnas, 1963 — skaut. akademikas Juozas Karklys. Šiam išvykus, vėl perėmė vadovybę skaut. St. Ilgūnas, kuris šiai vietininkijai vadovauja ir šiandien.

Apsijungę į mergaičių ir berniukų Dainavos vietininkiją, tuoj suorganizavo tautinių šokių grupę, kuriai vadovavo ir taut. šokius mokė apie 14 metų Stasys Ilgūnas. Taut. šokių grupė yra šokus ne tik savųjų įvairiuose rengimuose, bet ir svetimųjų. Dalyvavo tautinių šokių šventėse ir t.t. Šiandien jų "pa-

Jauniausi Rochesterio skautukai — dr. G. Skučo sūnūs. Po įžodžio Dainavos vietininkijos vietininkas skaut. St. Ilgūnas jiems užriša kaklaraiščius. Spalio 5 ir 6 ši skautų vietininkija švenčia 25 metų sukaktuves. Nuotr. J. Jankaus

likuoniai" yra apsięję į taut. šokių grupę Lazdynas, kuriems energingai vadovauja taut. šokių mokytoja J. Reginienė.

Pirmaisiais vietininkijos metais Vyt. Žmuidzinas, El. Gerdauškaitė ir Ramūnas Bliudnikas buvo pradėję leisti "Budek" laikraštėlį, kuris vėliau sustojo.

Dainavos skautų vietininkijos skautai vietos lietuvių visuomeniniame gyvenime yra įmyne labai ryškius pėdsakus. 1955 dalyvavo Kanadoje tarptautinėje skautų stovykloje, kas metai rengia skautų stovyklas ir t.t. 25 metų jubiliejinei skautų šventei rengiasi su atsidedimu, nuoširdžiai kviesdami joje gausiai dalyvauti ne tik Rochesterio lietuvių visuomenę, bet labiausiai buvusius skautus, šią dieną kiek nutolusius nuo vietos skautų veiklos.

sb.

Rochesterio Dainavos skautų vietininkijos Meškų skilties skautai. Iš k. sėdi Bielinis, Simas Žmuidzinas, Arnoldas Olis, stovi Arūnas Lapinas, paskilt. Darius Kašinskas, skilties globėjas skilt. Eug. Vidmantas ir Dainavos vietininkijos vietininkas skautininkas St. Ilgūnas. Nuotr. V. Staškevičiaus

Rochesterio Dainavos skautų vietininkija spalio 5 ir 6 švenčia 25 metų veiklos sukaktuves. Iš k. skaut. V. Žmuidzinas, skaut. N. Daugelienė, skaut. Tėv. Augustinas Simonavičius, OFM, buvęs kapelionas, ir vietininkijos vadovas skaut. Stasys Ilgūnas.

Leonardo Andriekaus, OFM, poezijos vakarą. Perdavė Europos sendraugių ir dr. Antano Maceinos sveikinimus bei linkėjimus. Bet pats vado kalbos branduolis išreiškė troškimą, kad mes visi siektumėm lietuviškos ir ateitininkiškos vienybės ir nepamirštumėm religinės praktikos.

Apie religiją

Taip, religinė praktika, malda. Kas šioje srityje stovykloje padaryta? Visi stovyklautojai iki vieno kasdien susirinkdavo vienuolyno koplyčioje ir uoliai dalyvaudavo mišių aukoje. Mišias aukojo ir pamokslus sakė stovyklos dvasios vadas ir jį pavaduoją kunigai: Tėv. V. Gidžiūnas, OFM, kun. K. Pugevčius, prel. V. Balčiūnas. Lektoriaus pareigas teko atlikti visam būriui stovyklautojui.

Bet ar to gana? Juk esame kultūrinė — religinė organizacija. O įsitraukę į kultūrinės problemas, dažnai pamirštame religinį aspektą savo veiklos planuose.

Pirmai stovyklautojai vieną vakarą, uodų kandžiojami, kantariai ėjo Kryžiaus kelius. Ar nebūtų prasminga ir ateities stovyklose bent vieną vakarą arba rytą, ar kitą kokį patogesnį metų paskirti grynai religiniam susikaupimui, artimesniam ryšiui su mūsų Kūrėju. Sakykim, kad ir į rekolekcinę panašia forma, su išpažintim, bendrom maldom, religiniais svarstymais, ir skirti tokius susikaupimus kokioms nors kilnioms intencijoms, pav. už persekiojamus okupuotoje Lietuvoje, ar prašant naujų pašaukimų, ar net meldžiant Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės. Kodėl nepasitikėti ir neatsisakyti poros valandų atostoginių malonumų Dievo garbei? "Kur du ar trys susirinkę mano vardu, ir aš būsiu su jais drauge". Zinote, kas tą pasakė.

Stovykla, aplanai paėmus, gerai pasisekė. Stovyklos komendantas Arvydas Barzdukas turėjo kiek vargo, norėdamas pietų metu kokį administracinį potvarkį paskelbti, nes visi "per garsiai valgė", kaip ir pats išsireiškė. Bet šiaip daugiau jokių nesklaidumų nebuvo. Reikia

STUDENTŲ ATEITININKŲ POLITINĖ VEIKLA

Studentų ateitininkų stovykloje, Big Prairie, Ohio, septyniolika studentų pasirašė peticiją Australijos ministeriui Gough Whitlam.

Katalikiški idealai studentui sukuria teisingesnės socialinės santvarkos viziją ir reikalauja jo asmeninės bei kolektyvinės veiklos. Ateitininkai nenori būti pašiepiami, kad jie dažniau kreipiasi į savanaudiškus pareigūnus su peticijomis, negu į teisingąjį pasaulio Kūrėją su maldos prašymais; tačiau teisybė kartais reikalauja pasistengti politinėje arenoje, net kai atrodo, kad tai bus bergždžios pastangos.

Lietuviams studentams pasireikšti geriausia proga sudaro lietuvių klubai Amerikos ir Kanados universitetuose. Ateitininkai metais ateitininkai vadovauja šių universitetų klubuose: UCLA, Notre Dame, Maryland, Ann Arbor ir Dearborn — Michigan, Maryland, Loyola, Marquette, Chicago, Circle, Champlain, Toronto, Northwestern ir John Carrol. Šiuose universitetuose yra veiklių studentų, kurie yra pasiryžę organizuoti politinį ir kultūrinį vąjį.

Studentų ateitininkų organizacija tokias pastangas skatina; tačiau jos pirmiausias tikslas yra savo narių auklėjimas kataliko pasauliečio pasaulėžiūroje. SAS savo nariams pristato politinės veiklos reikalą, bet politinių projektų vykdymą palieka kiekvieno asmens iniciatyvai.

Norėdama paremti savo veik-

tikėtis, kad kitais metais vėl suplauks ta pati ištikima stovyklautojų minia ne vien pasimaudyti, pabendrauti, pasidžiaugti gražiais Atlanto pakraščiais, bet ir pakadenti mūsų problemas, pasidalyti žiniomis bei mintimis, pakilti aukščiau kasdienybės meniniu pergyvenimu ir pasi-

NEW BRITAIN, CONN.

Mirė Pranas Naunčikas

Walnuto prieglaudoj po ilgos ligos, turėdamas 83 metus amžiaus, liepos 21 mirė ankstesnės karto darbštus visuomenininkas Pranas Naunčikas.

Buvo pašarvotas Venckūno koplyčioje. Karštą supo vainikai ir gelių puokštės. Į koplyčią buvo atvykęs kun. Kvedas (svečias) ir su čia esančiais sukalbėjo dalį rožančiaus. Velionį nulydėjęs į Šv. Andriejaus lietuvių bažnyčią, klebonas kun. Edvardas Gradeckas aukoj mišias ir pasakė pamokslą. Palaidotas Šv. Marijos kapinėse, klebonui sukalbėjus maldas. Karštą panešėjo B. Semaška, J. Ščiuka, J. Čečkėvičius, E. Petkevičius, I. Dalangauskas ir A. Rugienius.

Po laidotuvių Varpo klubo svetainėje buvo pusryčiai. A. a. Pranas Naunčikas buvo gimęs Plokščiuose, netoli Šakių. Į šį kraštą atvyko apie 1913 metus. New Britaine išgyveno 60 metų. Priklausė prie Šv. Andriejaus lietuvių parapijos, Varpo klubo, Susivienijimo lietuvių Amerikoje ir Lietuvių Piliečių klubo. Be to, buvo vienas iš steigėjų Aukštinio Amžiaus (pensininkų) klubo ir visą laiką (nuo 1960) buvo jo sekretorium. Buvo kai kurių laikraščių korespondentas.

Jis dirbo buv. Lauderso, paskui Frasy and Clark bendrovėje daugiau kaip 25 metus. Prieš 18 metų išėjo į pensiją, bet kurį laiką dar dirbo dalinį darbą.

Paliko žmoną Teresę, sūnų Viktorą, gyv. New Britaine, dukterį Nellie Terry, gyv. South Lancaster, Mass., seserį Lietuvoj, tris dukaites ir keletą brolių ar dukterėčių.

Jonas Bernotas

"Lithuanian Method" pasaulinėje hidrologijoje

Atvykęs Amerikon, profesoriaudamas Notre Dame universitete, Steponas Kolupaila patyrė, kad jo sukurtas upių matavimo metodas čia yra žinomas "Lithuanian method" vardu. Kaip Washingtono, D.C., Geological Survey įstaigos literatūra mini, upių žiemos debitam matuoti būdas Amerikoje vadinamas "Lithuanian" vardu. Šio metodo autorius yra profesorius Kolupaila.

Upių matavimo uždavinioose Kolupaila dirbo Rusijoje, Lietuvoje, Vokietijoje ir Amerikoje. Profesoriaudamas Notre Dame universitete, jis domėjosi tiek kaimyninės St. Joseph upės debitais, tiek didžiule Mississipp-

lesnių narių pastangas, SAS dabar steigia Universitetų Klubų Fondą. Sąjungos vadovybė skirstys šio fondo aukas į minėtų universitetus. Asmenys, kurie nori paremti lietuvių studentų politinę ir kultūrinę veiklą Amerikos universitetuose, prašomi siųsti trijų dolerių auką šiuo adresu: Universitetų Klubų Fondas, Ramovė, Jaunimo Centras, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

SAS CV korespondentas

LIŠVISUR

— JAV LB krašto valdybos nutarimu Kudirkos byla besirūpinančiam JAV kongr. Robert P. Hanrahan yra suteiktas JAV LB garbės nario titulas. Laiske LB visuomeninių reikalų tarybos pirmininkui inž. Alg. Gečiui kongr. Hanrahan rašo "laikas didele garbe būti pakviestas garbės nariu". Savo kalboje JAV kongrese birželio 10 jis mini JAV LB, Americans for Simas ir Seamen's Education Federation kaip pagrindines Kudirka besirūpinančias organizacijas.

— Tėv. dr. Tomas Žitraitis, O.P., nuo spalio 1 iki 21 yra išvykęs pastoraciniais ir visuomeniniais reikalais.

— Jono Eigelio, daug padedančio Lietuvių B-nei Beverly Shores Lietuvių klubo pirmininko, laišką redakcijai birželio 12 išspausdino Indianos The News Despatch. Laiške primenama, kad Europos saugumo konferencija yra naujas Sov. S-gos įrankis išgauti laisvojo pasaulio pripažinimą jos smurtu įvykdytai Pabaltijo valstybių okupacijai. JAV yra kviečiamas tęsti inkorporacijos nepripažinimą, remiantis kongr. E. Derwinski ir sen. C. Curtis rezoliucijas.

— Balys Paramskas, gyv. Washingtono, D.C., rugsėjo 29 sekmadienį, buvo ištiktas širdies smūgio ir paguldytas į Georgetown ligoninę.

— Petras Andreika, buvęs ilgametis LB E. Chicago apylinkės pirmininkas, yra vienas iš produktyviausių lietuviškų reikalų kėlėjų amerikiečių spaudoje. Birželio sukakėjų proga jo laiškų redakcijai išspausdino Indianos The Times ir Chicago Tribune. JAV LB visuomeninių reikalų taryba laiškų padėjo Chicago Tribune redakcijai už dėmesį Lietuvos reikalams. Palydėta, kad P. Andreikos ir Vyt. Kaltūno LB apylinkės vardu pasiūstą kongr. Ray J. Madden laišką Europos saugumo konferencijos, aukštų muičių siuntiniam ir laisvo keliavimo pavergtoj Lietuvoj reikalais birželio 17 išspausdino Congressional Record.

— Gintaro paroda įvyks spalio 4 Chicagoje, Jaunimo Centre. Rengia Putnamo seselį rėmėjai.

— Zigmas Crybinas, LB East St. Louis apylinkės pirmininkas, Pavergtųjų Tautų savaitės proga vietinės amerikiečių spaudos redaktoriams įteikė JAV LB leidinį "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania — a Report for 1973". Jo pastangomis The Globe — Democrat liepos 13 išspausdino vedamąjį Pavergtųjų Tautų savaitės reikalą, o liepos 14 St. Louis Post-Dispatch — jo paties laišką redakcijai.

— Lietuvių Fondas nuo 1962 iki 1974, įskaitant paskutinį pelno paskirstymą, lietuviškiems reikalams yra davęs beveik 294,000 dol.

— Emilija Josen, LB Phoenix, Ariz., apylinkės pirmininkė, įvairiomis progomis amerikiečių spaudoje iškėlė Lietuvos okupacijos klausimą. Ir šiais metais, tragiškojo birželio sukakėjų proga, jos laiškai redakcijai buvo išspausdinti The Phoenix Gazette (birž. 7) ir The Arizona Republic (birž. 8).

— Rita Pauliukevičiūtė, Miuncheno lietuvaitė, išlaikė abituris egzaminus ir ruošiasi studijuoti interjero architektūrą. Gimnazijos baigimo išskilmėje jos išmokytos aštuonios vokietaitės abiturientės pašoko "Ke-puring", akordeonu palydėtos M. Lando.

— Vytautas Baniulis atleistas iš sovietinės Lietuvos kinematografijos komiteto pirmininko pareigų ir paskirtas kitam darbui. Nauju kinematografijos komiteto pirmininku paskirtas Edmundas Juškus, buvęs Sovietų Sąjungos pasiuntinys Washingtone sekretorius.

Dr. J. Balčiūnas diskutuoja muzikos problemas su prof. V. Marijošium. Toliau matyti dr. A. Stankaitis.

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ STOVYKLA KENNEBUNKPORTE

(atkelta iš 6 psl.)

Iš jos klausytojai sužinojo daug įdomių detalių iš muzikų, dirigentų, kompozitorių kūrybos ir darbo procesų.

Geometriškai kalbant, muzika reikalauja sudėtingesnės geometrinės figūros savo egzistencijai, negu, sakysim, literatūra. Pav. poezijai užtenka poeto ir skaitytojo (tiesė tarp dviejų taškų, A.R.). Muzikai reikalingas trikampis: kompozitorius, atlikėjas ir klausytojas. O dažniausiai reikalingas dar vienas taškas — mecenatas. Seniau tas mecenatas būdavo valdovas ar šiaip didikas, šiais laikais juo gali būti valstybė ar privačios organizacijos. Tad susidaręs jau kvadratas.

Savo paskaitą maestro pradėjo apibendrinamas stovyklos pradžioje įvykusį K. V. Banaičio kūrinių kamerinės muzikos koncertą. Charakterizavo Banaičį kaip kompozitorių ir tarė savo nuomonę apie pačius atlikėjus, t.y. Vasiųliūnų trijų. Aplanai, prof. V. Marijošiaus paskaita buvo ne tiek paskaita, kiek šiltas jausmas pašukesys, pilnas įdomių minčių ir humoro. Buvo smagi vakaronė.

Apie maisto priežiūrą

Kita informacinė paskaita buvo grynai praktiško pobūdžio. Tai dr. Alfonso Stankaičio — "Maisto priežiūra JAV". Čia su priežiūroje, kaip veikia mėsos priežiūros aparatas, kad vartotojai neprarastų apetito, kokie standartai taikomi įvairios rūšies mėšai. Tarp kito, dr. A. Stankaitis, veterinarijus, yra Ohio valstijos mėsos priežiūros viršininkas.

Pranešimai

Prie informacinės programos dalies galėtume priskirti ir pranešimus apie einamuosius mūsų organizacinius bei lietuviškuosius reikalus.

Jų buvo trys: kun. K. Pugevčius apie naujai įsisteigusią Balmorėje Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybą, dr. K. Ambrozaičio apie Lietuvių Fondo veiklą ir problemas ir pasitarimas ateitininkų sendraugių reikalais. Pastarąjį pasitarimą pravedė pirm. J. Laučka.

Federacijos vadas

Stovyklą aplankė neseniai iš Europos grįžęs Federacijos vadas dr. Petras Kisieliūsis. Jis tarė žodį stovyklautojams prieš pat T.

LIETUVIŲ BANKO AUKSINIS JUBILIEJUS

Retas parengimas taip jaukiai ir įspūdingai svečius nuteikia, kaip šis — Lietuvos Taupomosis ir Skolinamosios (Schuyler Savings and Loan Ass'n of Kearny, N. J.) Draugijos auksinis jubiliejaus banketas, įvykęs rugsėjo 22.

Tam reikalui tikrai nuoširdžiai buvo pasiruošta. Neliečiant banko prekybinės pusės, kurios tikslas — daugiau prisivilioti klientų, skiriamas įvairias dovanas ir dedant reklaminis skelbimus 50 metų banko gyvavimo proga, labai kruopščiai ir skoningai buvo atlikti ir kiti dalykai. Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centro salė, kurioje vyko banketas, tikrai gražiai buvo papuošta, priderinant momentui pritaikytą spalvą. Tarp iškabų, nusakančių 50 metų sukaktį, buvo vėliavos — amerikietiška ir lietuviška. Auksinės spalvos staltiesėmis dengti stalai buvo papuošti gelėmis. Kiekvienam svečiui buvo padėta dovanėlė su knygučiu, kurioje randamos nuotraukos buvusio ir dabartinio banko direktorių su trumpa draugijos istorija anglų ir lietuvių kalbomis.

Irena Belza (Belzienė), kuri buvo ir to vakaro rengimo vedėja, trumpu žodžiu atidarė banketą ir jam vadovauti pakvietė draugijos pirmininką, banko valdytoją prof. dr. Jokūbą Stuką. Programa buvo gerai paruošta, įvairi ir įdomi.

Prof. dr. J. Stukas, įterpdamas vieną kitą humorą, pabrėžė, jog šiandien galima džiaugtis lietuviams turint čia Kearny, N. J., savąjį milijoninį banką (1974 birželio 30 aktyvas — assets buvo 9,154,570.42 dol.), kuris ankstesniosios kartos ryztu ir pastangomis buvo įkurtas, valdytas ir su dideliu kaupu kapitalo perduotas jaunesniajai lietuvių kartai. Todėl pagarba banko pionieriam, kurių didesnę dalis jau amžinybėje.

Smulkiai nedėstydamas banko veiklos skaitmenų, dr. J. Stukas priminė, jog bankas daro didelę pažangą ir ta pažangą ypač ryškiai 1973-1974 (šiuo metu turi daugiau kaip 2500 taupytojų ir daugiau kaip 500 skolininkų). Tai smulkiai nusakyta banko istorijos brošiūrėlėje, kuri buvo kiekvienam įteikta. Dr. J. Stukas toje brošiūrėlėje, išleistojo jubiliejaus proga, įdėjo istoriją ir lietuviškai, kas panašiuose lietuviškuose parengimuose dažnai pamirštama padaryti.

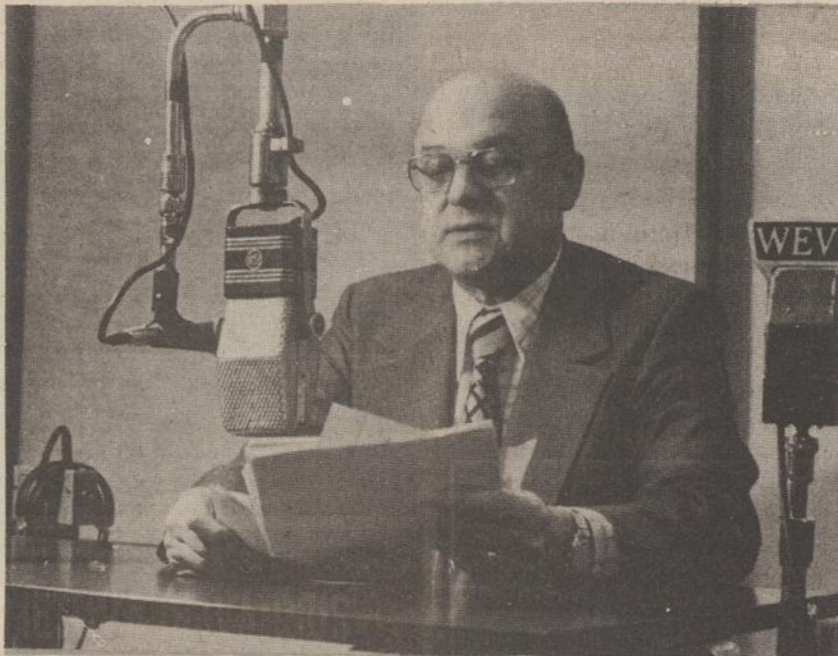
Gražų sveikinimą tarė E. Bennett, kuris yra vienas pirmųjų draugijos steigėjų ir dabar dar tebėra pirmininko pavaduotoju pareigose.

Kalbėjo ir sveikino įvairių kitų bankų atstovai. Pažymėtinas Thomas Hart, New Jersey Savings League atstovas, kuris ypač gerai traktavo mūsų banko stovį ir jo veiklą ir įteikė Juozui Belzai, dabartiniam draugijos direktoriui, specialų pažymėjimą jo 25 metų darbo draugijai sukakties proga.

Dr. Stukas pristatė eilę garbingų svečių: prel. Joną Scharnų, Newarko Švč. Trejybės bažnyčios kleboną; kun. Dominiką Pocių, sukalbėjusį invokaciją, Sopulingosios Dievo Motinos bažnyčios kleboną; kun. Albertą Matulį, Bayonės Šv. Mykolo bažnyčios kleboną; kun. J. Barkų; svečių iš Washingtono Alfonso Petrutį, kuris pažadėjo perduoti šį įvykį per Amerikos Balsą; Kearny miesto burmistrą David C. Rowlands, išleidusį jubiliejaus proga atitinkamą rezoliuciją; tarybininkus; Robert E. Mulligan, Superintendent of Schools; David McWilliam, Deputy Commissioner of Banking; teisėją A. Salvest; Thomas Hart, New Jersey Savings League atstovą; ir visus kitus Kearny ir apylinkėse esančių Savings and Loan Association atstovus, dalyvavusius jubiliejaus bankete.

Buvo ir meninė dalis. Puikiai pasirodė solistas Liudas Stukas ir Sopulingosios Dievo Motinos vargonininkė G. Mazur. Abiejų balsai stiprūs, suderinti ir harmoningi. Dainavo atskirai ir kartu angliškai ir lietuviškai. L. Stukas lietuviškai padainavo „Lietuvos laukai“ (Mulks), G. Mazur — ariją iš Puccini operos. Duetas dainavo „Nasių valsą“, „Atėjo bernelis vakare“ ir dar keletą dainelių. Angliškai dainuota daugiau. Publika katučių nesigailėjo.

Ta reto pobūdžio šventė ne tik džiugino savuosius, bet patraukė ir kitataučius dėmesį; jie tikriausiai įsitikins, kad lietuviai gabūs ir finansiniuose dalykuose, ir meniškuose pasirody-

Dr. Jokūbas Stukas, Lietuvos Atsiminimų radijo valandėlės direktorius, kalba per radiją. Valandėlė girdima kiekvieną šeštadienį nuo 4 iki 5 val. Jos administravimas ir išlaikymas sudaro nemažus sunkumus, nes smarkiai padidėjo visos išlaidos. Nuotr. R. Kisieliūsis

ŠALFAS SĄJUNGOS TARPAPYGARDINĖS PIRMENYBĖS TORONTE

Siaurės Amerikos lietuvių lengv. atletikos ir lauko teniso pirmenybės šiemet įvyko rugsėjo 21-22 Toronte, Kanadoje. Ši kartą buvo bandyta pakeisti nusistovėjusią tarplubinių varžybų tradiciją ir vietoj to suburti paskirtų apygardų komandas, kurios rungtyniautų dėl savo apygardos taškų. Tam tikslui ir Vidurio Vakarų apygarda buvo padalyta į dvi dalis: Vakarų (Chicago ir apylinkės) ir Vidurinę (Clevelandas, Detroitas, Pittsburghas ir kt.). Kitos dvi apygardos t.y. Kanados ir Rytų, pasiliko tos pačios. Šis bandymas bent dalinai pasisekė, nes dalyvavo apie 120 sportininkų ir buvo pastebimai sėkmingas Rytų apygardos pasirodymas. Šią apygardą sudaro eilė negausių ir ne labai stiprių klubų, kurie vieni prapultų didžiųjų varžovų tarpe.

Sujungti, tačiau į vieną grupę, su nuolat stiprėjančiu New Yorku priešaky, Rytų apygardos klubai sudarė ne tik gausią, bet ir pajėgią varžybines grupes. Tai turėtų būti geras pavyzdys ir pamoka kitoms apygardoms, ypač naujai Vidurinei apygardai, kuri pasiklovė vien tik Cleve-

landu ir todėl šiose pirmenybėse pasirodė gana silpnai.

Lengvojo atletikoj dalyvavo virš 100 sportininkų su gausiausia Rytų apygarda, kuri susidėjo iš 38 dalyvių; 20 iš New Yorko Lietuvių Atletų Klubo, 7 iš Bostono, 3 iš Philadelphijos, 3 Hartfordo, 3 New Jersey ir 2 iš Worcesterio. Rytų apygarda turėjo pakankamą skaičių dalyvių visų amžiaus grupių rungtyse, todėl gaila, kad, trūkstant varžovų, kai kurios rungtys turėjo būti atliktos be kompeticijos. Kanadai atstovavo tik Toronto ir Hamiltono sporto klubai, Vakarų apygardai — Chicago ir apylinkių sportininkai ir Vidurio — tiktai Clevelando Žaibas.

Lengv. atletikos pirmenybių taškai individualiose rungtyse buvo paskirstomi taip: I v. — 10, II — 8, III — 6, IV — 5, V — 4, VI — 3, VII — 2, VIII — 1; estafetose: I v. — 20, II — 12, III — 8 ir IV — 4 taškai.

Kiekvienai apygardai taškai buvo skiriami tik už dvi vietas kiekvienos grupės rungtyse, idant gausesnės komandos nenurašytų taškų už visas pirmąsias vietas.

Lengvojo atletikoj šiose tarp-apygardinėse pirmenybėse daugiausia taškų surinko ir laimėjo

pirmos vietas trofėja Rytų sporto apygarda su 558 1/2 taškais! Antra vieta teko Kanadai — 327 taškai; trečioji vieta liko Vakarų (Chicago) apygarda — 207 1/2 taškai ir ketvirtoji — Vidurio apygarda — 168 taškai. Rytų apygarda taškais vedė visose grupėse, išskyrus mergaičių B grupę, kur Clevelandas surinko 108 taškus, ir jaunių C kur vyravo Vakarų ir Kanados apygardos. Taškų laimėtojai pasiskirstė taip: vyrai — Rytai 112, Kanada 60, Chicago 18, Clevelandas 0. Jauniai B — Rytai 109, Kanada 100, Chicago ir Clevelandas 0. Jauniai C — Chicago 99 1/2, Kanada 91, Rytai 86 1/2, Clevelandas 0. Moterys — Rytai 71, Clevelandas 60, Chicago 8, Kanada 0. Merg. B — Clevelandas 108, Rytai 66, Kanada 31, Chicago 26. Merg. C — Rytai 114, Chicago 56, Kanada 45, Clevelandas 0.

Smulkesnės žinios apie lengv. atletikos rungtis ir individualias pasekmes bus paskelbtos vėliau.

LAUKO TENISAS

Lauko tenise aiškiai vyravo Chicago apygarda. Vyrų grupėje V. Grybauskas ir K. Mikonis sau rimtų priešininkų neturėjo, nors baigminėse rungtynėse Vidurio apygardos R. Maurukas ir S. Salys gerokai pasipriešino, ir rungtynės buvo gana aukšto lygio. Puikiam 16-mečiui Saliui žaidžiant tik už vyrus, Chicago T. Kolis ir P. Ragas vyravo ir jaunių A grupėje. Jaunių B Chicago R. Dičius ir P. Ragas skaudžiai nusikraudė savo vienintelį priešininką — Rytų komandą. Tačiau su tuo aišku Chicago vyravimas ir pasibaigė. Jaunių C grupėje Rytų Paulius Gvildys ir R. Vebeliūnaitė (pastaroji žaidė už berniukus, nes nesudarė daugiau merg. C komandų) lengvai dorėjo savo priešininkus iš Chicago ir Kanados. Moterų grupėje staugmeną pateikė New Yorkietė V. Vebeliūnienė, nepralošusi nei vienu rungtyniu. Mergaičių A grupėje, nors pagal komandą Chicago laimėjo pirmą vietą, daug baimės jai įvarė Rytai, su 13 metų D. Gvildyte, kuri irgi išlošė visas savo rungtynes. Mergaičių B ir C komandas sugebėjo sustatyti tik Rytų apygarda, dėl to varžybos šiose grupėse neįvyko. Už teni-

są Chicago surinko 260, Rytai 190, Kanada 110 ir Vidurio apygarda 40 taškų. Atskirų grupių komandinės pasekmės: vyrai — Chicago — Rytai 3:0, Vidurio ap. — Kanada 3:0, Chicago — Vidurio ap. 3:0, Kanada — Rytai 3:0. Jauniai A — Chicago — Rytai 3:0, Chicago — Kanada 3:0, Rytai — Kanada 3:0. Jauniai B — Chicago — Rytai 3:0. Jauniai C — Rytai — Kanada 3:0, Chicago — Kanada 3:0, Rytai — Chicago 3:2. Merg. A — Chicago — Rytai 3:2, Kanada — Vidurio ap. 3:0, Chicago — Kanada 3:0, Rytai — Vidurio ap. 3:0.

Pirmenybės labai sumaniai ir tvarkingai (pagal esamas sąlygas) pravedė ŠALFAS S-gos lauko teniso vadovas V. Grybauskas, padedant Hamiltono A. Grajauskui. Lauko teniso pirmenybių planavimu tačiau kanadiečiai neturėtų didžiuti. Teniso aikštės buvo išskirstytos dvejuose vietose, apie 10 mylių viena nuo kitos. Vienoje vietoje buvo labai prastos aikštės, beveik netinkamos pirmenybėm, o kitoje — prasti tinklai. Taip pat, neužsirezervavus antrai dienai pakankamai aikščių, pirmenybės ilgokai užsitęsė, verčiant iš toliau atvykusius rūpintis kelione ir skubėti. Net ir teniso sviedinukus turėjo atsivežti Grybauskas iš Chicago. Toks prastas pasiruošimas lauko teniso pirmenybėm gali pakenkti šios sporto šakos ateičiai.

Pr. Gv.

NAUJAUSIOS KNYGOS

Dail. Adomo Galdiko monografija — su persiuntimu 16 dol., Naujųjų metų istorija, premijuotas B. Pukelevičiūtės romanas—4.50 dol., Pr. Naujokaičio Lietuvos literatūros istorija, I tomas, keturis viršeliai — 10 dol., VI. Mingelės Medinis Dievas, 5' dol. Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207.

Tas ne lietuvis, kurs tėvyne Bailiai, kaip kūdikis, apleis; Kursai pamins, ką bočiai gynė Per amžius mižinų keliais.

Maironis

**JEI JOS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS
USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos**

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N. Y. 10019 Tel. — 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvišės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynę ir kitų daiktų.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Pirma užsakymus butams, automobiliams, dovanų pažymėjimams, motociklams, baldytuvams, televizijos imtuvams ir įvairioms kitoms sovietinėms prekėms, kurias galite užsakyti Lietuvoje ar USSR gyvenantiems giminiams. Papildomų žinių teiraukitės mūsų pagrindinėje įstaigoje ar bet kuriame mūsų skyriuje. Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSU SKYRIAI

Phoenix, Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	942-8770
Allentown, Pa. — 126 Tighman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1900 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	467-6485
Buffalo 12, N. Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2808 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Farmingdale, N. J. — Freewood Acres Rt. 9	363-0494
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
Hartford 6, Conn. — 122-126 Hillside Avenue	249-6218
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
Newark, N. J. — 378 Market Street	642-2452
New York 3, N. Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 3, N. Y. — 141 Second Avenue	475-7430
Philadelphia 23, Pa. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
Rahway, N. J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
South River, N. J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9748
Trenton 10, N. J. — 1152 Deutz Avenue	392-0306
Utica, N. Y. — 963 Bleeker Street	732-7478
Silver Springs, Md. 20910 — 961 Bonifant St.	587-5777

Thank You

FOR

50 GOLDEN YEARS!

1924 FOR 1974

You're Invited ... TO THE CELEBRATION!

• FREE GIFTS! • REGISTER FOR A 19" COLOR TV SET
In Honor Of The Occasion — YOU NOW CAN EARN:

• EARN MORE!

7 1/2% on 4 Yr. Certificates \$4,000 Min.
6 1/2% on 2 Yr. Certificates \$2,500 Min.
5 1/4% Passbook Savings Save or Withdraw Any Amount Anytime

Dividends Compounded Daily!

On All Time Savings Accounts, withdrawals before Maturity earn the rate paid on Regular Savings Accounts, less 3 months interest

Our 50th Birthday Party Starts Friday Sept. 20th to Sat. Oct. 19, 1974 HOURS: Mon.-Thurs. 9 a.m. to 3 p.m. Fri. 'til 7 p.m. - Sat. 9 to Noon

SCHUYLER SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
24 DAVIS AVENUE, KEARNY, N.J. 07032

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO TREČIOJO KONGRESO REIKALU

Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus lietuvių jau pusšimtį metų jungia glaudūs ryšiai, išreikšiami ir pagyvinami Pietų Amerikos lietuvių kongresais, bendromis stovyklomis, kultūrinėmis kelionėmis bei svečiavimais. Gyvendami panašiose kultūrinėse ir socialinėse sąlygose ir turėdami panašią istoriją, šių kraštų lietuvių ypatingu būdu vieni kitiems artimi ir vieni kitiems reikalingi.

Artimiau bendradarbiauti ir bendrauti mus skatina 1975 gruodžio mėn. — 1976 sausio mėn. paskelbtas trečiasis Pasaulio Jaunimo Kongresas, į kurį suksis šimtai lietuvių iš kelių kraštų ir keturių žemynų.

Šis jaunimo kongresas pirmą kartą suteiks progą kitių šalių lietuviams plačiau ir giliau pažinti Pietų Ameriką, jos grožį, kultūrą, gyvenimą ir šių kraštų lietuvių bendruomenes, įstaigas, organizacijas, veiklą, jaunimą ir šeimas. Ir pirmą kartą Argentinai, Brazilijos ir Urugvajaus lietuviams išsamiau parodys, ką per imigracijos 50 metų yra atlikę, sukūrę, pasiekę, ko dabar siekia, siejosi ir stengiasi. O išvystyti tarpusavio ryšiai bei paties kongreso pergyvenimai sustiprins bei pagyvins mūsų veiklą ir draugystę. Kongresas ir vėl pakartos mums ir pasauliui, kad išeivijos lietuvių trokšta ir siekia savo tėvų žemei laisvės, nepriklausomybės ir kultūrinės gyvybės.

Kadangi kongresas yra didelio masto renginys, jį ruošti, remti ir jame dalyvauti turi visa Argentinai, Brazilijos ir Urugvajaus

lietuvių visuomenė, ypatingai jaunimas ir tie, kurie rūpinasi lietuvių tautos ateitimi. Pats jaunimas, užaugęs čia, reikalingas talkos iš tų, kurie daug metų veikia ir kuriuos su Lietuva riša gyvi ryšiai savam kraštui. Reikalinga kiekvieno asmens, kiekvienos šeimos, visų organizacijų, įstaigų ir apylinkių talka, parama, pasiūlymai ir darbai nuo pat šios dienos. Lietuviai vieni kitus kviečia ir traukia į bendrą darbą visų labui, juk lietuvis lietuvių brolis ir sesuo, ir visi esame tos pačios tautos vaikai, išeivijoje sudarydami vieną Pasaulio

WORCESTER, MASS.

Saulių susirinkimas

Lietuvių Piliečių klube rugpjūčio 25 įvyko Dr. V. Kudirkos saulių kuopos susirinkimas. Jį atidaręs pirm. A. Zenkus padarė keletą pranešimų. Nutarta prisidėti 50 dol. auka prie Maironio Parko atidarymo progai išleidžiamos sveikinimų knygos. Kuopa pasiryžusi įsigyti gražias paradines Amerikos ir Lietuvos vėliavas. Amerikos vėliava jau gauta.

Pagrindinis susirinkimo tikslas buvo aptarti paruošiamuosius darbus koncertui ir vakariei, numatyti spalio mėnesį.

Iškeliavo į amžiną tėvynę

Po ilgos ir skaudžios ligos rugpjūčio 28 Šv. Vincento ligoninėje mirė pulkininko Jono Matonio žmona a.a. Anastazija Matonienė, sulaukusi 75 m. amžiaus.

Velionė gimė Lietuvoje, bet caro valdymo laikais jai teko gyventi Rusijoje, kurioje turėjo progą ir mokytis. Baigė buhalterijos mokyklą Petrograde. Vėliau grįžo į Lietuvą.

1944 pasitraukė į tremtį, 1949 Jonas ir Anastazija Matoniai atvyko į šį kraštą ir apsigyveno Worcesteri.

Auginami trys sūnus — Arvydas, Julijus ir Kazis, visus stengėsi išleisti į mokslą. Sunkiai dirbdami, savo tikslą pasiekė. O sūnus, tėvų džiaugsmui, visi sukūrė lietuviškas šeimas ir auginą gražų atžalyną. Šių metų gruodžio mėnesį Jonas ir Anastazija Matoniai būtų šventę vedynio gyvenimo auksinį jubiliejų.

A. a. A. Matonienė buvo giliai religinga moteris, karšta patriotė, nepaprastai švelnus būdo, uoli Moterų Sąjungos 5-osios kuopos narė. Priklausė ir prie Lietuvių Fondo.

Pašarvota laidotuvių direktoriaus Dirsos namuose, buvo gausiai lankoma. Rugpjūčio 30 nulydėta į Šv. Kazimiero parapijos bažnyčią. Klebonas kun. A. Miciūnas už jos sielą aukėjo mišias, išreiškė šeimai bei giminiams užuojautą ir pasakė pamokslą.

Po pamaldų, muz. V. Burdušui giedant "Arčiau prie Die-

Lietuvių Bendruomenę, kuri į šį kongresą kviečia, ruošia ir vykdo.

Jaunimo vardu nuoširdžiai dėkojame visiem jau dirbantiems kongreso ruošos darbe ir tiems, kurie prisidės prie jo darbų ir jame dalyvaus.

Pasaulio lietuvių jaunimo trečiojo kongreso komitetas:

Argentinoje: Nelida Zavičkaitė, Jonas Baltrūnas, Jonas Mikalonis, Viktoras Barzdžiūnas;

Brazilijoje: Antanas Saulaitis, Elena Bareišytė, Teresė Joceytė, Jonas Lukoševičius;

Urugvajuje: Birutė Mačanskienė, Romas Mačanskas, Juozas Petruškevičius, Rikardas Geležauskas, Edmundas Andriuskevičius.

„Velionė buvo išlydėta. Nors buvo darbo diena, bet į amžino poilsio vietą, Notre Dame kapines, ją palydėjo gausus skaičius draugų, pažįstamų, mūsų kolonijos gyventojų. Paskutinį religinį patarnavimą atliko klebonas kun. A. Miciūnas. LB Worcesterio apylinkės pirm. V. Židžiūnas tarė atsisveikinimo žodį ir jos vyrui pulk. J. Matoniui įteikė užuojautos kortelę iš buvusios jo darbovietės su daugybe bendradarbių parašų.

Iš kapinių visi buvo pakviesti užkandžiam į Šv. Kazimiero parapijos salę.

Giliai nuliūdę liko velionės vyras, trys sūnūs su šeimomis, brolis A. Šimkūnas — Lietuvoje, sesuo P. Vaitkevičienė — Urugvajuje, septyni vaikaičiai ir daug kitų giminių.

Šeimos pageidavimu buvo prašoma nepirkti gėlių, bet aukas skirti Lietuvių Fondui bei Amerikos Vėžio Draugijai.

Susirinkimas ir pagerbimas

I pirmąjį po vasaros atostogų Moterų Sąjungos 5-osios kuopos susirinkimą rugsėjo 1 atsilankė labai daug narių. Pirmininkė J. Mack, atidariusi susirinkimą, pakvietė dvasios vadą sukalbėti maldą.

Aptarus visus šiam susirinkimui skirtus reikalus, nutarta Maironio Parko statybai skirti 100 dol.

Po susirinkimo buvo įteikta šios kuopos stipendija. Ją gavo Bernadeta Miliauskaitė. Fondas įsteigtas šiais metais. Jo mecenatė yra ilgametė kuopos narė Ursulė Didienė. Jos vardu fondas ir vadinasi. Stipendiją įteikė pati mecenatė. Ji pažadėjo ir kitais metais būti mecenate. Bernadeta Miliauskaitė yra

HARTFORD, CONN.

Mirė Julius Baltulionis

Hartfordo ligoninėje rugpjūčio 26 mirė vyresniosios kartos lietuvis Julius Baltulionis, 79 metų amžiaus. Buvo pašarvotas Giuliano Sagarino koplyčioje. Prie jo karsto buvo daug vainikų ir gėlių puokščių.

Nulydėjus velionį į Šv. Trejybės lietuvių bažnyčią, kun. Vytautas Bitinas aukėjo mišias ir pasakė pamokslą. Jis palydėjo velionį ir į Šv. Juozapo kapines Paquonoke, Conn., ir ten atliko laidotuvių apeigas.

Po laidotuvių LAP klube buvo pusrūčiai.

A. a. Julius Baltulionis paliko žmoną Mariją, sūnų Juozą, gyv. Windsor, Conn., dvi dukteris — Mariją Broderick, gyv. Denver, Colo., ir Oną Mariją Griffin, gyv. Waycross, Ga., devynių vaikaičius ir vieną provaikaitį.

Buvo gimęs 1894 rugsėjo mėn. Merkinės parapijoje, Alytaus apskr. Į JAV atvyko 1912. Iš pradžių dirbo prie tabako, o paskui perėjo į Pratt Wittney Aircraft, kur išdirbo 35 metus.

1917 vasario 13 vedė Mariją Kazakevičiūtę, su kuria laimingai išgyveno 57 metus.

1960 išėjo į pensiją. Hartforde išgyveno 60 metų.

Kai tik Hartforde įsisteigė LAP klubas, Julius Baltulionis pradėjo jame darbuotis, kaip valdybos ar direktorių tarybos narys. Daugiausia dirbo kaip užonijų (klubo narių) lankytojas ir pašalpiu jiems įteikėjas. Pri-

NORWOOD, MASS.

Čia augusių lietuvių golfo klubo ketvirtas žaidimas įvyks sekmadienį, spalio 13, Heather Hill Golf Club Plainville, Mass. Klubui gali priklausyti vyrai lietuvių ir mišrių šeimų tėvai ir jų sūnūs. Jie visi gali dalyvauti žaidime.

Žaidimui sudaryta komisija: Vic Babel — pirmininkas, Al Navickas ir Francis Nevins — išdinininkai. Sudaryta ir kita įvairi komisija, kuri žaidimui yra reikalinga. Į ją įeina Stanley Benkevich, Mickey Babel, Antanas Mickūnas, John Dixon, Frank Jankowskis, Charles Vilasauskas, Bill Shagus, Jerry Memmas, Ed. Tamulionis, George Cofsky ir Bronius K. Kudirka.

Žaidimą pabaigus, St. Benkevich ir Mickey Babel pavaišys kavute ir lietuviškom dešrelėm bei kitais skanumynais. Iš kitų miestų kurie norėtų dalyvauti žaidime, prašom iš anksto pranešti komisijos pirmininkui Vic Babel, Norwood, 762-3128.

Maloniai kviečiami visi žaidime dalyvauti.

Komisija

naujųjų ateivių, Juozo ir Janinos Miliauskų, dukte. Gimusi Worcesteri. Lankė Šv. Kazimiero parapijos pradžios mokyklą. Baigusi įstojo į Jėzaus Vardo aukštesniąją mokyklą, kurią šiemet baigė gerais pažymiais. Visus ketverius metus priklausė prie National Honor Society. St. Šauksio moksleivių ateitininkų kuopoj ėjo sekretorės ir korespondentės pareigas. Yra Worcesterio Lietuvių Organizacijų valdybos sekretorė ir mokytoja Aušros Vartų lituanistinėje mokykloje. Pradedama studijas Assumption kolegijoje, iš kurios gavo stipendiją.

Moterų Sąjungos centro skiriamą stipendiją gavo Loreta Baškytė. Ji yra taip pat naujųjų ateivių, Jono ir Marijos Baškių, dukte. Gimė ir mokėsi Worcesteri. Šiemet baigė Jėzaus Vardo aukštesniąją mokyklą gerais pažymiais. Visus ketverius metus buvo National Honor Society narė. Pradedama studijas Smith kolegijoje, R.I., iš kurios gavo stipendiją.

Sąjungietės džiaugiasi, kad 5-osios kuopos narių dukros gavo Moterų Sąjungos stipendijas. Jom pagerbti surosta arbatėlė. Palinkėta Loretai ir Bernadetai sėkmingai ir toliau studijuoti ir visuomet pasilikti geromis lietuvaiteimis. J.M.

klausė prie Šv. Trejybės lietuvių parapijos ir bažnyčios vyrų klubo.

Velionies žmona Marija taip pat daug darbovosi klube; kaip šeimininkė, švenčių rengėja ir pan. Ji mokėjo ir velionį vyrą gerbti bei mylėti. O ir Julius buvo geras ir malonus žmogus.

Jonas Bernotas

Prof. Zenono Ivinskio palikimas pervežtas į Romą

Prof. Zenonas Ivinskis, žymus mūsų istorikas, mirė Bonnoj. Vokietijoje, palikdamas labai didelį mokslinį archyvą, kur buvo sutelkta daugybė dokumentinės medžiagos, filmų iš Vatikano archyvų. Buvo įvairiausių rankraščių ir nemaža biblioteka.

Kad rinkinys neišsibirstytų ir nedings, buvo jis visas nupirktas iš velionies našlės. Čia atsirado mecenatų — prof. dr. Kazys Alminas ir p. N.N. Jų dėka visą šį mokslinį prof. Zenono Ivinskio palikimą įsigijo Liet. Kat. Mokslo Akademija.

Tos akademijos centras yra Romoj. Ten redaguojami ir leidžiami ir prof. Zenono Ivinskio istoriniai raštai. Ten ir pervežtas minėtas archyvas ir įkurdintas Akademijos būstinėje, Via Antonello da Messina 36, 00147 Roma. Pergabenta buvo š. m. sausio pabaigoje. Pergabavimo išlaidos buvo 710 dol.

Atgabentą archyvą reikėjo sutvarkyti, sudėti į spintas, biblioteką — į knygų lentynas. Reikėjo čia išleisti kur kas daugiau, nei atsiėjo atgabėnimasis. Akademija kreipėsi į savo narius ir prašė aukų šiam reikalui.

Kandidatas į Michigano valstijos gubernatoriaus pavaduotojus James Dammen su LB Detroito lituanistinės mokyklos vedėja Valentina Černiauskiene. Rugsėjo 21 jis aplankė Lietuvių Kultūrinį Centrą ir lituanistinę mokyklą. Nuotr. Jono Urbano

Detroito LB apylinkės pirmininkas Jonas Urbonas pabaltiečių komiteto vardu įteikia knygą "Rytų Europa paveikluose" kongresmanui Robert Huber už jo pozityvią akciją Pabaltijo, Kudirkos ir kitais reikalais. Nuotr. Jono Urbano

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Šv. Rašto Naujasis Testamentas	5.00
Dievas šiandien, kun. J. Gutausko	6.00
Didieji dabarties klausimai, dr. A. Maceinos	6.00
Istijos rankos, kun. J. Gailiaus	5.00
Ką mes tikime, kun. P. Celiešius	4.00
Sviesos ir Šešėliai, A. Sušinsko	5.00
Didysis jo nuotykis, apie prof. J. Eretą	5.00
Užkandis, J. Jankaus pasakojimai	5.00
Palikimas, F. Kiršos eilėraščiai	6.00
Kritusieji už Laisvę, V. Ramojaus	5.00
Lietuvos keliu, P. Lelio prisiminimai (kietais 7.00)	6.00
T. B. Pauliukas, T. K. Žvirblio, O.P.	2.00
Tautvila, J. Kraliausko romanas	4.00
Karaliai ir bulvės, L. Dovydeno	4.50
Miestelis, kuris buvo mano, N. Mazalaitės	4.00
Lituanistikos darbai, III tomas	10.00
Lietuvių poezija, III tomas	13.00
Day of Shame, by A. Rukšėnas	9.00
Valgių gaminimas, virš 500 psl. knyga	8.00
Kiškių pyragai, J. Mingėlos	3.50
Gabriuko užrašai, J. Gilienės	3.00
Peliukai ir plaštakės, B. Pukelevičiūtės	1.50
Daržovių gegužinė, B. Pukelevičiūtė	1.50
Kalėdų dovana, B. Pukelevičiūtės	1.50
Saulės Šermenys, A. Gustaičio	7.00
Vėjas gluosniuose, A. Landsbergio	4.00
Laiškai Andromachai, J. Tininio	4.00
Pro vyšnių sodą, Vl. Šlaito	3.00
Silko tinklai, A. Barono pasakojimai	4.50
Lineliai, J. Narūnės eilės vaikams	1.75
Septyni saulės patekėjimai, Julijos Švabaitės eilėraščiai	3.50
Karnavalo aikštėje, J. Švaisto novelės	5.00
Gyvenimas ir darbai, V. Šmaizienės eilės	3.00
Medinis Dievas, Vl. Mingėlos	5.00
Dail. Adomo Galdiko monografija	16.00
Naujųjų Metų istorija, B. Pukelevičiūtės romanas	4.50
Lietuvių literatūros istorija, Pr. Naujokaičio	10.00
Girių sargai, Erlėno apsakos	3.00
Karūna, A. Kairio istorinė poema	6.50
Sidabrinė diena, A. Kairio operetė	4.50
Prisikėlimo žmonės, K. Barausko	4.00
Sunkiausiu keliu, J. Gliaudos romanas	5.00
Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika	2.50
Amazonės džiunglėse, P. Gaučio vert.	6.00
Trys ir viena, J. Narūnės atsim.	3.00
Pasakėčios pagal Krylovą, V. Petratis	3.00
Liudijos religinė išmintis, V. Bagdanavičiaus	3.00
K. Pakštis, J. Ereto (kietais 12.00)	10.00
Kvartetas, K. Ostrausko drama	5.00
Lietuvos keliu, P. Lelio prisiminimai (kietais 7.00)	6.00
The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania	2.00

Sios bei kitos knygos ir lietuviškos plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd, Brooklyn, N. Y. 11207

KAS TOJI RITA CAVALOUSKI?

Darbininko 38 numerio pirmam puslapyje buvo paminėta Rita Cavalouski, kuri rašė, kaip Lietuvoje pergyveno antrąjį bolsyvių okupaciją antrojo pasaulinio karo metu.

Iš New Londono, Conn., atsiliepė mūsų bendradarbis ir skaitytojas Jonas Jasytis. Jis rašo, kad ji yra Kazimiero Kavaliausko dukte. Jos tėvas buvo muzikas ir matematikas, gimnazijos mokytojas. Antrojo pasaulinio karo metu buvo Rygiškų Jono gimnazijos vicedirektorius. Būdamas Vokietijoje, buvo Uchtės gimnazijos direktorius, drauge vedė ir lietuvių chorą. Išemigravęs į Australiją, ten australų gimnazijoje dėstė matematiką, nuo 1957 vadovavo Sydneyjaus Dainos chorui. Gyvai reikėsi ir lietuviškoje bendruomenėje, buvo Australijos Krašto Kultūros Tarybos narys, jos pirmininkas, drauge ir ALB krašto valdybos narys. Apie jį rašo Liet. Enciklopedijos 36 tomas, 297 psl.

Taip pat J. Jasytis atkreipė dėmesį ir į Mrs. Tonas, kuri yra paminėta tame pačiame straipsnyje. Ji gyvena Woodhavene, gi jos vyras Tonas buvo gimnazijos direktorius. Jų dukte yra ištėkėjusi už Aleksandro Vakselio.

IŠVYKA PAS AUSTRALIJOS LIETUVIUS Trys savaitės. Labai geros sąlygos

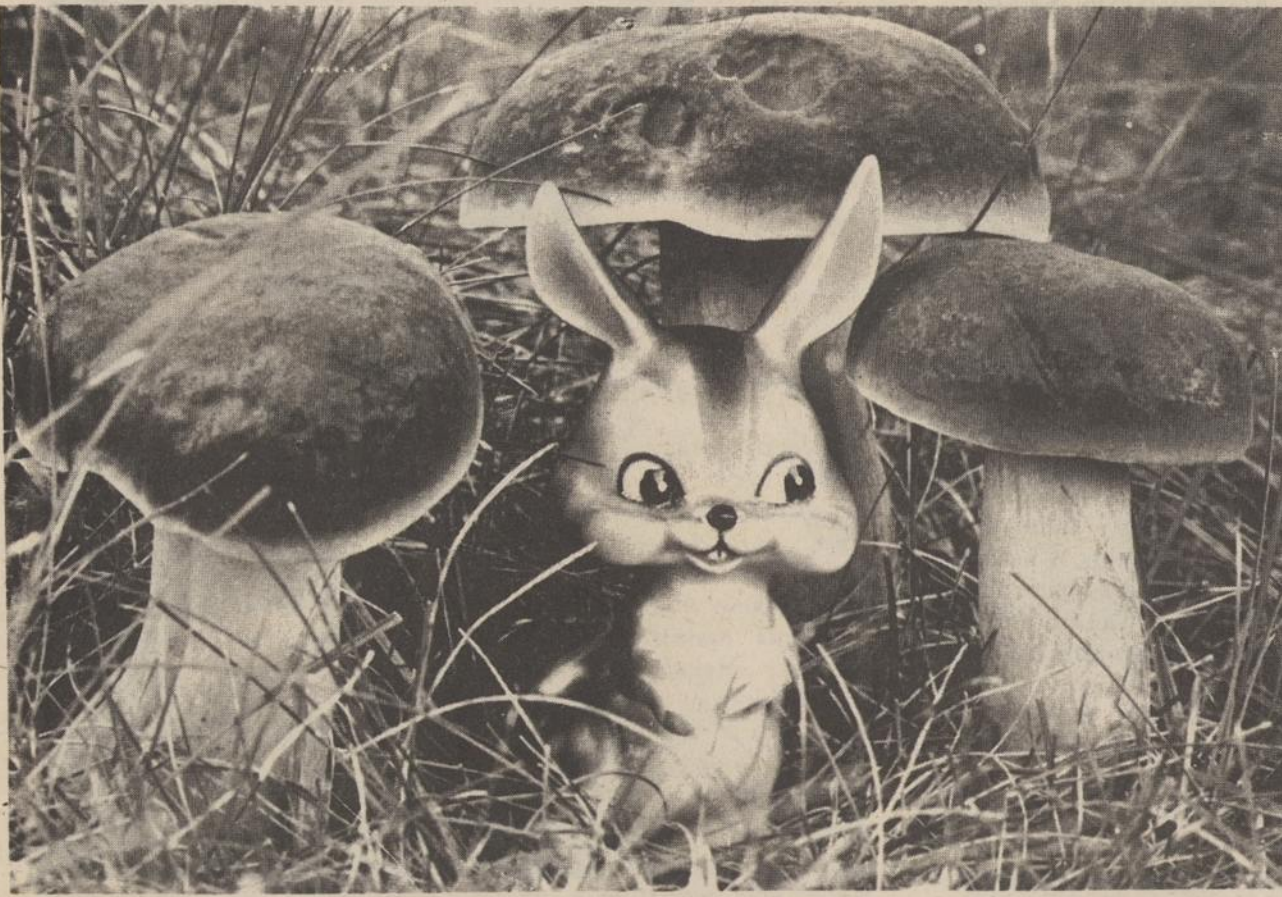
Išvyksta iš Chicago O'Hare 1974 gruodžio 22
Grįžta į Chicago O'Hare 1975 sausio 11

Išvyka lankys Sydney, Canberra, Melbourne ir Adelaidės lietuvių kolonijas. Norintiems tomis pačiomis kainomis bus sudarytos sąlygos lankyti ir kitas kolonijas. Gruodžio 26-31 išvyka dalyvaus Adelaidėje Australijos lietuvių dienose. Neturintiems kur apsistoti, nakvynes nemokamai parūpins Australijos Lietuvių Bendruomenė

* Kainos:

Chicago-Sydney-Canberra-Melbourne-Adelaide ir atgal	\$997.66
Chicago-Sydney ir atgal	\$865.80
Los Angeles-Sydney-Canberra-Melbourne-Adelaide ir atgal	\$839.66
Los Angeles-Sydney ir atgal	\$707.80

* I šias kainas įeina ir nuo spalio 1 įsigaliojusių pakėlimas Lėktuve vietų dar yra. Registruokitės ar skubiai teiraukitės informacijų: BRONIUS NAINYS 6804 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629 Tel. 312 776-4028. Registruojantis siūsti \$103 dol. čekį rankpinigių.

Rudens kompozicija. Nuotr. R. Kisieliaus

JAV LB CONNECTICUT APYGARDOJ

New Britaino Sv. Andriejaus lietuvių parapijos salė gegužės 5 įvyko suvažiavimas. Jame dalyvauti buvo kviešti LB apylinkių pirmininkai su valdybomis ir atstovais, tarybos nariai, atstovai prie pavergtų tautų, baltiečių komiteto ir visa apygardos valdyba. Suvažiavo 31 asmuo. Nebuvo atstovauta tik Putnamo LB apylinkė.

Suvažiavimą atidarė apygardos valdybos pirmininkas Algimantas Dragūnevičius. Į suvažiavimo prezidentumą pakviesti dr. Henrikas Lukaševičius pirmininkauti, Jonas Šaulys sekretoriauti ir LB tarybos narys dr. P. Vileišis.

Paskutinio suvažiavimo protokolą skaitė Jonas Šaulys.

Iš paskutiniųjų dvejų metų apygardos valdybos veiklos pranešimus darė visi valdybos nariai. Politinių reikalų pranešimą padarė Gintas Zemaitaitis. Danutė Grajauskienė, narė jaunimo reikalams, padarė pranešimą apie paskutiniųjų dvejų metų roštas lietuvių dienas Mohawk slidinėjimo kalnuose ir apie lietuvių studentų klubą Connecticut universitete. Apie pavergtųjų tautų komiteto veiklą informavo E. Miniukienė. Baltiečių komitetas suruošęs pagerbimą Helsinky dalyvavusiam atstovam. Apygardoj šiuo metu esančios trys šeštadieniškos lietuviškos mokyklos ir vieni lietuvių kalbos kursai mišriai grupei Ansonijos, — pranešė Pr. Gaižutis.

Po apygardos valdybos narių pranešimų dr. P. Vileišis padarė valdybos darbų susumavimą ir įvertinimą. Apygarda žengianti pirmyn, nors veikia ir sunkėjanti.

Revizijos komisijos aktą perskaitė J. Petuška. Finansinė atskaitomybė ir knygos rastos pavyzdžio tvarkoj.

Iš apylinkių veiklos pranešimus padarė: Hartford — G. Grajauskas ir S. Zabulis, Conn. universiteto lietuvių studentų klubo — Vita Šliogerytė, New London — A. Pakštienė, New Britain — Dūda, Stamford — G. Zemaitaitis, Bridgeport — A. Ivaška, Waterbury — A. Malakauskas ir dr. P. Vileišis, New Haven — A. Lipčienė.

Po pranešimų New Britaino apylinkės pirm. Dūda visus pakvietė prie vaišių.

Antroj suvažiavimo daly buvo rankama nauja apygardos valdyba.

Tuoj po suvažiavimo uždarymo naujai išrinktoji valdyba pasiliko pasiskirstyti pareigoms. Pirmininku būti buvo prašomas dr. H. Lukaševičius, bet jis nesutiko. Tas pareigas sutiko pasiimti Gintas Zemaitaitis. Vicepirmininkė — Albina Lipčienė, protokolų ir korespondencijos sekretorė — Danutė Grajauskienė, išdininkė — Zita Dapkienė, jaunimui — Vita Šliogerytė, švietimui ir kultūrai — Audronė Pakštienė, politiniam reikalams lietuvių kalba — dr. Henrikas Lukaševičius, politiniam reikalams anglų kalba — Juozas Balčiūnas, informacijai ir jaunimo reikalams — Birutė Zdanytė. Revizijos komisija — Kazys Urbšaitis, Antanas Malakauskas ir Juozas Kleinaitis.

I apygardos valdybos posėdį New Havene rugp. 31 iš devynių valdybos narių atvyko 5. Dvi valdybos narės negalėjo dalyvauti dėl ankstesnių įsipareigojimų, sekretorė buvo išvykusi į Californiją, o vienas nepranešė.

Posėdžiui pagal paskutines instrukcijas sekretoriauvo jaunusia narė — Vita Šliogerytė. Valdybos narių veiklos pranešimus padarė pirm. G. Zemaitaitis, narė jaunimo reikalams V. Šliogerytė ir išd. Z. Dapkienė.

Pirmininkas pranešė apie gautus iš krašto valdybos raštus ir naujas instrukcijas. Išdininkė gavus solidarumo mokesčių apygardai priklausančius procentus

HARTFORD, CONN. Mirė Robertas Banevičius

St. Francis ligoninėj rugsėjo 3 mirė Robertas Banevičius, sulaukęs 80 metų amžiaus. Buvo pašarvotas Karlono-Molloy koplyčioj, tarp daugelio vainikų ir gėlių. Į koplyčią buvo atvykęs kun. Juozas Matutis ir su esančiais sukalbėjo dalį rožančiaus.

Velionį nulydėjęs į Švč. Trejybės bažnyčią, mišias koncelebravo kun. J. Matutis (pasakęs ir pamokslą), kun. V. Bitinas ir kun. J. Rikteraitis. Giedėjo muz. J. Petkaitis ir J. Petkaitienė.

Fairview kapinėse, kur velionis buvo laidojamas, kun. J. Matutis sukalbėjo maldas ir su visais sugiedojo Mariją, Mariją. Karstą nešė Steponas Zabulis, Antanas Kuprevičius, Antanas Mockus, Kazys Tįjūnelis, Vytenis Nenortas ir Algirdas Jalinskas.

A. a. R. Banevičius paliko žmoną Elena, sūnų Mykolą, dukterį Mariją Baltauskienę, penkis vaikaičius, visus gyvenančius W. Hartforde, brolių teisininką Bronių, gyv. Lenkijoje, ir seserį Mariją Besekirskienę, gyv. Lietuvoj.

Laidotuvsė dalyvavo dr. Jadvyga Dubinskienė, iš Chicagos; ji yra Mykolo Banevičiaus ir dukraitės Elytės Baltauskaitės krikšto motina. Dalyvavo Banevičių gera draugė Ona Gerulienė, iš Bostono.

Po laidotuvių dukters Marijos ir zento Stasio Baltauskų namuose buvo pusryčiai.

A. a. Robertas Banevičius buvo gimęs 1894 kovo 8 Sonžilos vienkiemy, Panevėžio apskr., stambaus ūkininko šeimoj. Mokslą ėjo Panevėžy. Paskui baigė Joniškėlio agronomijos

iš New Haveno LB apylinkės.

Narė jaunimo reikalams rugpjūčio 15 sukvietus apygardos jaunimą pasitarimui. Susirinkimas buvęs gausus ir duodęs vilčių. Pasitarimas įvyko Hartforde. Jaunimas nutaręs ruošti suvažiavimą 1975 sausio mėn. Hartforde, su menine programa ir šokiais. Jame dalyvauti kviesias jaunimą ir iš apylinkių. Apygardoj esanti susiorganizuavus studentų tautinių šokių grupė, besiruošianti dalyvauti tautinių šokių šventėj 1976 metais.

Valdyba jaunimo veiklai pritaria ir ją remis visokeriopai.

Nariu prie pavergtųjų tautų komiteto patvirtintas Balazaras. Prie baltiečių komiteto pasilieka Z. Strazdas. Kalbėtasi Vasario 16-tos gimnazijos rėmimo ir kitais reikalais. Gyvai diskutuotas mažųjų kolonijų LB apylinkių išsilaikymas.

Apygardoj yra 8 apylinkės. Stipriausia veikia, skaičiumi ir jaunais žmonėmis yra Hartfordo apylinkė. Antroji — Waterburio. New Britaino kolonija gausi, bet LB apylinkė — nelabai. Mažos kolonijos su dar mažesniu LB apylinkėm yra New Havenas, New Londonas, Putnamas, Bridgeportas, Stamfordas.

Apygardos jaunimas 1975 irgi ruošia lietuvių dieną Mohawk slidinėjimo kalnuose, Cornwall, Conn.

Kitas valdybos posėdis numatyta lapkričio mėnesį New Havene su apylinkių pirmininkais ir komitetų atstovais.

Albina Lipčienė

mokyklą. Tuoj po egzaminų buvo mobilizuotas į kariuomenę ir pasiūstas į Kijevo karo mokyklą. Šią mokyklą baigęs, pateko į frontą — į Pinksio balas. Ten buvo sunkiai sužeistas.

Pirmajam pasauliniam karui pasibaigus, grįžo į Lietuvos kariuomenę dėl sveikatos nestojo, o buvo Kuršėnų dvaro administratorium. Čia 1929 balandžio 2 vedė Elena Gavėnaitę. Moterystės sakramentą palaimino Kuršėnų parapijos klebonas — kanauninkas Vaclovas Dambrauskas (rusams užėjus, jis buvo nukankintas). Kuršėnuose gimė ir abu jų vaikai — Mykolas ir Marija. Paskui, kaip administratorius, jis persikėlė į Joniškėlio dvarą, pas Mariją Karpienę.

Rusam užėjus, atleistas iš tarnybos, apsigyveno tėviškėj. Užėjus vokiečiam, buvo priverstas užimti ūkvedžio pareigas. Baisagalos dvare. O antrą kartą artėjant rusam, pasitraukė su šeima į Vokietiją. 1949 atvyko į šį kraštą. Dirbo įvairiose vietose, daugiausia fabrikuose.

Jo žmona Elena buvo jo tikra draugė ir globėja, ypač ligoj. Ji buvo St. Francis ligoninės vyr. galeistingoji sesuo. Daug padėjo lietuviams, patekusiems į ligoninę (ir dabar dar į ją nu-eina).

R. Banevičius buvo labai malonus žmogus. Tokia yra ir jo šeima. Jis ir jo šeima buvo artimi ir šių eilučių autoriumi. Taip pat ir jų vaikai su mūsų vaikais yra geri draugai. Jonas Bernotas

EXTERMINATOR
14 SERVICE CONTROL AGAINST ALL HOUSEHOLD PESTS SPECIALIZE IN EXTERMINATING ANY KIND OF ROACHES, RODENTS AND PESTS. 24 HOUR SERVICE TEL.: (212) 341-0039.

APLANKYKITE SCHRAGER'S

importuotų ir vietinių BALDŲ parodą.
Čia Jūs rasite

**PIRMOŠ RŪŠIES GAMYBOS
GERIAUSIOS KOKYBĖS
ŽEMŲ KAINŲ**

didelį pasirinkimą

SCHRAGER'S

Salonių komplektai, miegamųjų baldai, dinetės, bufetai, atverčiamos sofos, foteliai, atlošiami foteliai, taip pat kilimai, lempos, matracai vieniški baldai.

SCHRAGER'S

336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Aves.)
New York City Tel.: TR 9-0400

Atdara kasdien iki 8 val. — antrad. ir šeštad. iki 6 val.
(Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą)

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

**Palaikyk lietuvišką spaudą —
Skaityk Darbininką!**

ROSLYN HEIGHTS HI RANCH
3 Bedrooms, New Eat-in-Kitchen, Centrally A/C. Fully Finished Basement, Above Ground Pool, Low Taxes, All Appliances, W/W Carpeting 2 Zone Heated. \$62,000. 516 484-5138

RICH TERRACE AUTOMATIC TRANSMISSION CORP.
For Automobiles, also Marine Division. All Parts in Stock Paragon-Warner Complete Rebuilding, One Day Service
1020 Castleton Ave. Staten Island
Call 212 447-1289

GENERAL REPAIR SERVICE
SPECIALIZING IN:
Sewer cleaning, welder pipefitting, roof repair, bathrm modernization, ceramic tile installation, residential & commercial painting and all electrical appliances.
QUALITY SERVICE—LOW PRICES!
24 hours a day, anywhere in NYC! call 337-3844 DAY or NITE

FOUNDRY GRAY IRON
EXPERIENCED JOURNEYMAN SQUEEZER FLOOR MOLDERS
Must be able to pass physical examination. Good wages. Fringe benefits. Pension plan. Insurance package including major medical and steady work. Write or apply at:
KENT FOUNDRY CO.
514 Butterworth Southwest
Grand Rapids, Mich. 49504

GODWARD GLASS STUDIO
10504 Indian Lake Blvd. S. Dr.
Indianapolis, In. 46236

LIMITED EDITION NATIVITY SET
So Delightfully Different are the tiny bird and birdnest nestled in the rail fence with the duck and donkey gazing upon Mary, Joseph, and the Christ Child. Carefully Handcrafted of Cathedral Glass and Lead.
A Very limited number is made each year. Each Signed and Dated by the Craftsman.

GODWARD GLASS STUDIO
10504 Indian Lake Blvd. S. Dr.
Indianapolis, In. 46236

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius jų patarnavimais pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Bařy Dr. E. Northport, N. Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

L I T A S

INVESTAVIMAS — TAUPYMAS
PASKOLOS — KELIONĖS
ŪKINIAI PATARIMAI
DOKUMENTŲ PARUOŠIMAI
TAKSŲ PILDYMAS
NUOSAVYBIŲ PIRKIMAS IR PARDAVIMAS
APDRAUDOS

Litas Investing Co. Inc.
86-01 114th St., Richmond Hill, N. Y. 11418

VADOVAUJA V. VEBELIŪNAS

(212) 441-6947

Litas Travel Service,
87-18 Lefferts Blv., Richmond Hill, N. Y. 11418

VADOVAUJA NOMEĐA ALEKSANDRAVICIUS

(212) 846-1650

MOVING STORAGE
Reasonable Rates
Same Day Service
First Month Free
Call Us At 288-3277
or 876-5454

DON AND JEANIE'S SUNOCO
Satisfied Customers Minor Repairs Road Service, Tune Ups, Tires, Accessories, Member A.A.A. 3rd and Oxford Street
Belvidere, N. J. Call 201 475-4527
Ask for Don and Jean Stull Owners

**BEAT THE HIGH COST
OF MOVING
AND
HAULING INC.**
Anything, Any Time, Anywhere
Free Estimates
24 Hour Service
Call 212 864-4985

A.J.K. CONSTRUCTION CO.
We Specialize in All Types of Home Alteration, Carpeting Doors, etc., Free Estimates. 796-4404
Call Any Time

ROAD RUNNER DELIVERY SERVICE
214 Gates Ave. Little Ferry, N.J.
Package Delivery for N. J. and N.Y.
Area Also Flat Delivery
Call 201 641-3140
Mr. Al Dougard

FLAT RATE MOVERS
935 E. 163rd Street
Bronx, N. Y. Lic. & Bonded Hauling
3 men & Van Commercial & Residential Free Estimates Call 329-0900

RIEDEL & DARU INC.
Plumbing & Sewer Installation Quality Work Reasonable Prices free estimates
628 Lincoln Blvd. Westwood, N.J.
Call 201 666-2347

WEST VACUUM SYSTEMS
Garage Doors and Intercombs & Security Systems
P. O. Box 147
Bloomfield N. J.
Call 201 743-4215

EXP. PAINTING & PAPER HANGING
We Specialize in Furniture Repair & Refinishing also Cabinet Spraying
Reasonable Rates Call 24 Hours
516 FR 4-0395

BUYING- SELLING Silver-Gold

MON.—FRI. 10-6 SAT. & SUN. BY APPOINTMENT

(516) 829-5100

RICH STILES, INC.

310 Northern Blvd.
Great Neck, N.Y. 11021

UZSAKYKITE DABAR GERIAUSIĄ DOVANĄ I LIETUVĄ SPECIALŪS RUBLIŲ PAŽYMĖJIMAI

Su specialiais rublių pažymėjimais jūs giminės gali įsigyti, ką tik nori, už dalelę reguliarios kainos.

Tai yra panašu, lyg kad eitumėte į krautuvę su 100 dolerių ir gautumėte prekių už 200 dol., 300 dol. ar net už daugiau. Specialūs rublių pažymėjimai taip pat gali būti iškeisti į reguliarius rublius, naudojantis aukščiausiais tarifais.

Pilnai garantuota,
greičiausias pristatymas

Pažymėjimai pristatomi jūsų giminėms maždaug per 3 savaites. Vieno specialaus rublio vertė 2.55 dol. Ši vertė yra galutinė. Jokių kitų primokėjimų.

Prašykite mūsų nemokamo iliustruoto katalogo
Užsakykite dabar
**UZSAKYKITE TIK PER
INTERTRADE
EXPRESS CORP.**
125 East 23rd St.
Fifth Floor
New York, N. Y. 10010
Tel. 982-1530
LABAI SVARBŪS
AUTOMOBILIAI

Greičiausias pristatymas

ZHIGULI VAZ 2101
\$3440.00
Naujausias, patobulintas eksporto modelis
ZHIGULI VAZ 2103
\$3947.00
ZHIGULI VAZ 2102
Station Wagon \$3795.00
Eksporto modelis
MOSKVITCH 412 IE
\$3490.00
MOSKVITCH 408 IE
\$3210.00
MOSKVITCH 426 IE
STATION WAGON
\$3643.00
MOSKVITCH 427 IE
Station wagon \$3910.00
ZAPOROZHETS ZAZ
968 \$2200.00
ZAPOROZHETS ZAZ
968 E NEW \$2353.00

Prašykite mūsų specialaus biuletenio su automobilių paveiklais

Apartmentai
Naudoti drabužiai
Prašykite mūsų specialaus biuletenio

Šioje prekyboje mes turime 25 metų patirtį ir daug tikrąsiai patenkintų klientų!

GRAŽIAI PAMINĖTAS VACLOVAS SIDZIKAUSKAS

Rugsėjo 22, sekmadienį, 4 v. popietį į didžiąją Kultūros Židinio salę buvo susirinkę apie pūstretio šimto žmonių prisiminti ir pagerbti velionį ministrą Vaclovą Sidzikauską, mirusį 1973 gruodžio 4. Šį pagerbimą — minėjimą rengė Lietuvos Laisvės Komitetas, kuriam velionis ilgus metus pirmininkavo.

Prie scenos ant trikojo buvo pastatytas jo portretas, kurį piešė dail. V. K. Jonynas. Portretas įspūdingas, pieštas anglimi 1949, pagaunąs visą V. Sidzikausko vitalinę jėgą. Portretas buvo apjuostas tautine juosta, prie jo buvo gėlių puokštė.

Minėjimą organizavo Lietuvos Laisvės Komitetas. Jį ir pradėjo dabartinis pirmininkas Vytautas Vaitiekūnas. Jis pateikė velionies gyvenimo biografinius duomenis: gimęs gausioj

aštuonių vaikų šeimoj 1893, 1908 baigęs Veiverių mokytojų seminariją, toliau mokslus ėjęs Šveicarijos Friburgo ir Berno universitetuose, Maskvos u- to gamtos mokslų ir teisių fakultetuose, teisių mokslus baigęs Lietuvos u- te, buvęs įgaliotu ministru Austrijai, D. Britanijai, Olandijai, Šveicarijai ir Vokietijai, buvęs Lietuvos reikalų advokatu Tarptautinio Teisingumo Tribunole Lietuvos-Lenkijos ir Lietuvos-Vokietijos bylose, buvęs Prekybos Instituto lektorius, buvęs Vliko delegatūros Vokietijai, Vliko Vykdomosios Tarybos ir apsijungusio Vliko valdybos pirmininkas, visą laiką buvęs LLK ir Lietuvos delegacijos Pavergtųjų Europos Tautų Seime pirmininkas, dviem atvejais buvęs paties to Seimo pirmininku.

Tolimesnėje programoje buvo dvi paskaitos, kurių kiekviena užtruko maždaug 20 minučių. Prof. D. Krivickas apibūdino velionies vaidmenį nepriklausomos Lietuvos diplomatijoje, išryškindamas jo didelę reikšmę ypatingai Lietuvos-Lenkijos ir Lietuvos-Vokietijos santykių bylose.

Prof. Br. Nemickas kalbėjo apie velionį okupuotos Lietuvos rezistencinėje diplomatijoje, pabrėždamas jo optimizmą, drąsų veržlumą ir pasitikėjimą savo bendradarbiais, neatsisvelgiant kuriai politinei grupei jie priklausytų.

Velionies diplomatinis bendradarbis P. Žilionis paskaitė jo atsiminimų ištrauką. Tai buvo jo diplomatinės tarnybos pradžia Šveicarijoje, kai Šveicarija pripažino Lietuvą de jure.

Tada buvo persiorganizuota, ant scenos užkeltas ekranas, pastatytas prožektorius. Redaktorius P. Jurkus įspūdingai pavaizdavo jo gyvenimą skaidrė-

V. Sidzikausko minėjime iš k. Liet. Laisvės Komiteto pirmininkas V. Vaitiekūnas, dr. Br. Nemickas, B. Sidzikauskienė, dr. D. Krivickas, P. Žilionis.

mis, pradėdamas nuo pirmųjų jo diplomatinį žingsnių 1920 ir baigiant jo labai aktyviu reiškimusi Pavergtųjų Europos Tautų Seime. Buvo parodyta apie 130 skaidrių. Skaidrių rodymas užtruko apie 20-25 minutes.

Pabaigoje V. Vaitiekūnas padėkojo visiem programos dalyviams, Birutei Sidzikauskienei, velionies našlei, kuri uoliai kooperavo organizuojant šį rengimą.

Į minėjimą buvo atvykę žmonių ir iš toliau. Iš Washingtono buvo p. Kajeckienė, iš Waterburio dr. P. Vileišis. Pavergtųjų Europos Tautų Seimo pirmininkas ta proga atsiuntė savo gražų atsiliepimą apie Sidzikauską ir jo didelį įnašą kovai dėl Sovietų pavergtųjų tautų išsivadavimo.

Po akademinės dalies kitoje Židinio salėje buvo atgaiva ir dar gerą valandą pabendrauta.

Kor.

LAISVĖS VARPO KONCERTO BELAUKIANT

Užsienio lietuvių gyvenime lietuviškos palaikymui pagrindinį vaidmenį vaidina lietuviškas žodis. Kitu to žodžio ramsčių yra daina. Kai mes sielojamės lietuviškos išlaikymu, geriau pasakius, liečiamybės palaikymu, mažai kalbame apie lietuvišką žodį. Tik užgnaužk ar prislopink tą žodį, lietuviškos bematant išnyks. Turime mintyje žodį lietuviškoje seimoje, lietuvių spaudoje ir elektroninės priemonės žodį radio bangomis.

Džiaugiamės ir didžiujam lietuviškais laikraščiais ir knygomis, lygiai privalome džiaugtis ir oro bangomis skrendančiu lietuvišku žodžiu, kuris per pūgas, lietuvių ir šaltį patenka į mūsų namus. Tai rašdami turime mintyje Bostono lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo dirbamą darbą. Laisvės Varpo bangos kiekvieną sekmadienį 11 val. ryto beldžiasi į mūsų ausis

PARAMA MAIRONIO LITUANISTINEI MOKYKLAI

Maironio lituanistinė mokykla šiemet veikia su 10 klasių, prie aštuonių skyrių pridėtos dar dvi aukštesnės klasės, pirmoji ir antroji. Šalia tų klasių ir skyrių dar veikia vaikų darželis, pagalbinių klasių, kur vaikai silpnai moka lietuviškai. Mokykla dirba tose pačiose Holy Child mokyklos patalpose, 111 St. ir 86 Ave., Richmond Hill, N.Y.

Šiemet nuoma už patalpas pakelta dvigubai. Anksčiau mokėta tik 1000 dol., nuo šių mokslo metų mokama 2000 dol., nes pabrango kuras.

Auginant ir plečiant pačią mokyklą iki dešimties metų sistemos, buvo ir tokių tėvų, kurie sakė, kad viso to nereikia, nereikia jokios aukštesniosios mokyklos. Buvo ir tokių, kurie būkštavo, kad susidarys daugiau išlaidų išlaikyti aukštesniąją mokyklą.

LB New Yorko apygardos valdyba, suprasdama aukštesniosios mokyklos svarbą ir norėdama, kad mokykla tikrai išsilaikytų ir atneštų gera jaunajai

kartai, atėjo su pozityvia parama. LB New Yorko apygarda sumoka mokslapinigius už visus mokinius, kurie lanko aukštesniąją mokyklą.

Tai yra tikrai didelis palengvinimas ir paskatinimas visiem lankyti aukštesniąją mokyklą.

Maironio lituanistinės mokyklos vadovybė nuoširdžiai dėkoja už šią efektyvią paramą mokyklai. Drauge dar kviečia baigusius aštuonis skyrius pasinaudoti šia privilegija ir lankyti aukštesniąją mokyklą.

Moksleiviai ateitininkai išrinko naują valdybą: pirmininkė Danutė Norvilaitė, vicepirm. Andrius Rajeckas, sekretorė Dalia Vaičekauskaitė, išdinininkas Paulius Švitra. Naujoji valdyba pirmąjį susirinkimą kviečia spalio 5, šeštadienį, 2 val. popiet Norvilų namuose.

Užprenumeruok Darbininką savo draugam gimtadienių, vardinių ir kitų švenčių proga.

NEWARKO VYČIŲ 29-TA KUOPA

maloniai kviečia visuomenę atsilankyti ir ruošiamą

TRADICINIŲ BANKETŲ

8. m. spalio 12 dieną
gražioje Švč. Trejybės parapijos salėje
207 Adams St., Newark, N. J.

Svečiai bus vaišinami šilta ir šalta vakariene bei skaniais gėrimais

Stalas susideda iš 10 asmenų
Auka asmeniui 12 dol.

Pradžią 7 val. vak., o vakariene 8 val.
Šokiam gros geras orkestras

Bilietus galima užsisakyti iš anksto pas kuopos pirm. K. Šipailą, 281 Gestruđi St., Hillside, N. J. Tel. 923-3975 arba pas parengimo pirmininkę M. Stonis, 35 Saltir St., Maplewood, N. J. Tel. 763-3752

VYČIŲ VALDYBA

Kultūriniam subvakary rugsėjo 21 prelegentu buvo Bronys Raila iš Los Angeles, Calif. Jo paskaitos tema buvo apie kultūrinių vertybių kūrimą. Vakara atidarė pirm. inž. Romas Veitas. Svečią ir jo žmoną pristatė Stasys Santvaras. Railos raštus sa-

vo sarkastišku žvilgsniu panagrinėjo rašytojas Antanas Gustaitis. Tautos šventės (iš rugsėjo 8) minėjimą LB Bostono apylinkė suorganizavo rugsėjo 22. Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioj mišias už Lietuvą ir kenčiančius lietuvius aukojo jaunas salezietis kun. Hermanas Šulcas iš Brazilijos, kuris šią vasarą lanko Amerikos lietuvius ir supažindina su Brazilijos lietuvių gyvenimu. Jis pasakė ir patriotinį pamokslą. Per mišias giedojo sol. Benediktas Povilavičius, Minėjimas toliau vyko 12 val. Lietuvių Piliečių Dr-jos salėj. Po Amerikos ir Lietuvos himnų bei kun. A. Baltrušio sukalbėtos invokacijos LB apylinkės pirm. A. Matjoška pristatė prelegentą Vytautą Alantą iš Detroito. Paskaitos tema buvo: "Ar Vytautas Didysis girdėjo geležinio vilko staugimą". Po paskaitos koncertinę dalį atliko sol. Stasys Liepas.

Balfo Bostono skyrius paskelbė rudens piniginių vaju nuo spalio 1 iki gruodžio 1. Vaju globoja Šv. Petro parapijos klebonas kun. Antanas Baltrušinas. Aukos siunčiamos Balfo Bostono skyriaus išdinininkui Jonui Valiukoniui, 99 "P" St., So. Boston, Mass. 02127.

Dr. Gimbutas savo įnašą Lietuvių Fonde padidino 100 dol. Lietuvių Fondui iki milijono be-trūksta tik 50,000 dol. Laima Antanavičiūtė, Tufts universitete studijuojanti odontologija, rugsėjo 15 ištekėjo už M. L. Cehoon.

Lietuvos vyčių Naujosios Anglijos apskritis rengia aštuntą metinį pikniką — gegužinę su kultūrine programa spalio 6, sekmadienį, Romuvos Parke, Montello-Brocktone. Pietūs 12 val. Rankdarbių paroda, vadovaujant Mary Minkus iš Westfieldo, tęsis visą dieną. Pirmininkas Albertas Jarris iš So. Bostono praneša, kad pikniko valdybą sudaro Jonas Stokusas, Al. Akule, Juozas Sakaitis, Birutė Stokusas, Darata Sinkevičiūtė ir Longinas Švelnis. Dainų ir muzikos programa prasideda 3 val. popiet. Šokiai nuo 4 val. iki vėlumos. Gros Happy Notes orkestras iš Attleboro.

Šv. Petro lietuvių parapijos didžiulis prieškalėdinis bazaras įvyks lapkričio 10, sekmadienį. Lietuvių Piliečių Dr-jos patalpose, 368 W. Broadway, So. Bostone. Antras ir trečias aukštai rezervuoti tam parengimui. Vaikam speciali Lėlių teatro programa bus 3 val. popiet. Bazaras atidaromas 1 val. popiet. Bus lietuviškų valgių ir gėrimų, o taip pat daug dovanų laimėtojam.

P. Žičkus

Lietuvos Vyčių Naujosios Anglijos apskritis

rengia 8-tą metinį

PIKNIKĄ

spalio 6, sekmadienį,

Romuvos Parke, Claremont Ave (Off Rt. 37), Brockton, Mass.

12 val. pietūs, 3 val. dainų programa, 4 val. šokiai iki vėlumos.

Gros Happy Notes orkestras

Bus skanių lietuviškų valgių, gėrimų.

Laukiame svečių!

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, Prešident

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalus. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5 1/4 %
- Special Notice a/c — 5 1/2 %
- 1 year Term Deposit — 5 1/4 %
- 2 year Term Deposit — 6 %

— All Accounts Compounded Daily —

PADĖKA

Gilaus liūdėsio valandoje, netekę savo brangaus vyro, tėvo ir brolio Gedimino Alinsko, širdingai dėkojam visiem artimiesiems, draugam ir giminėm už gausų atsilankymą koplyčioje, dalyvavimą pamaldose ir palydėjimą į kapines.

Nuoširdžiai dėkojame visiem už aukas, užprašytas mišias, gėles ir pareikštas užuojautas bei visokeriopą pagalbą mūsų skausmo prislėgtiems.

Esame ypatingai dėkingi kun. J. Pragulbickui, Tėvui Pauliui Baltakiui, OFM, kun. Rinconi, Msgr. Scharnus ir kun. V. Dabušiui už religines apeigas ir už palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Žmona Liucija,
Sūnus Algis,
Brolis Tadas ir

Seima

Mielam Prieteliui

GERIMANTUI PENIKUI,

mirus mylimai žmonai Danutei, gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Irena Garunkštienė ir sūnus,
Gina ir Vytautas Baukiai

A.A.

DANUTEI PENIKIENEI

mirus, jos vyrui Gerimantui Penikui ir dukrelėm Dainai, Vidai ir Sigitai nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

N. Y. Skautams Remti Komitetas

A.A.

Danutei Penikienei

mirus, jos vyrui Gerimantui, dukrelėms Dainai, Vidai, Sigitai, motinai Strimavičienei ir broliui Vygantui gilią užuojautą reiškia

Giedrė, Izabelė ir Julius Kumpikai

A.A.

Danutei Penikienei

mirus, jos vyrą Gerimantą Peniką, dukras Dainą, Vidą ir Sigitą nuoširdžiai užjaučia

Maironio lituanistinės mokyklos mokytojai, mokiniai, tėvai

A.A.

Danutei Penikienei

mirus, giliam liūdėsio pasilikusį vyrą Gerimantą, dukreles ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Neringos tuntas

DARBININKAS

NEW YORK

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Aniceto Simučio, Lietuvos generalinio konsulo, pagerbimas rengiamas lapkričio 23 Kultūros Židinyje. Konsulas bus pagerbtas 65 m. sukakties proga. Bus akademinė ir meninė dalis bei banketas. Bilietai kaina 15 dol.

Danutė Penikienė-Strimavičiūtė, ilgai ir sunkiai sirgusi, mirė rugsėjo 29 ankštų rytą ligoninėje. Velionė buvo 33 metų, buvo pašarvota M. Šalinskienės šerminėje, atsisveikinimas buvo spalio 1, antradienį, palaidota spalio 2, trečiadienį, iš Angelų Karalienės parapijos bažnyčios Cypress Hills kapinėse. Nulūdime liko jos vyras Gerimantas Penikas, dukros Daina, Vida, Sigutė, visos Maironio mokyklos mokinės, ir jos motina, kuri gyvena Stamforde, Conn.

Montrealio Aušros Vartų parapijos choras spalio 13, sekmadienį, 6 val. vak. duos koncertą Kultūros Židinio salėje. Pelnas bus skiriamas švietimo reikalui. Tą patį sekmadienį Montrealio choras giedos 11 val. per sumą lietuviškas mišias ir giesmes Apreiškimo parapijos bažnyčioje, Brooklyne.

Darbininko redakcijon rugsėjo 30 atsilankė rašytojas ir žurnalistas Bronys Raila (d.), palydėtas dr. Vaclovo Paprocko(k.).

N. Y. Lietuvių gydytojų draugijos susirinkimas įvyks spalio 12 d., 3 val. popiet dr. A. Narvydo rezidencijoje, 409 Larkfield Rd., E. Northport, N. Y. Kviečiami gydytojai, dantų bei veterinarijos gydytojai su šeimomis. Valdyba.

Prof. Jokūbas Stukas spalio 2 su ekskursija išvyksta vienai savaitei į Europą. Porą dienų praleis Miunchene, kur baigiasi garsusis Oktoberfest festivalis. Iš ten skrenda į Varšuvą pasiimti daugiau medžiagos savo ruošiamam studijiniam darbui apie lenkų gaminių tiekimo sistemą. Ta proga aplankys ir lietuvių trikampį. Į namus grįžta spalio 10. Lietuvos atsiminimų radijo laidą spalio 5 praves Julius ir Irena Veblaičiai.

Inž. Juozas Butkus rugsėjo 26, ketvirtadienio naktį, buvo išstiktas širdies priepuolio ir buvo paguldytas Jamaica ligoninėje.

Elizabetho Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos choras, vadovaujamas V. Mamaičio, rugsėjo 22 išsirinco naują chorą valdybą: pirm. V. Staknys, vicepirm. I. Mogenienė, sekr. R. Kidzienė.

KULTŪROS ŽIDINIUI IŠLAIKYTI BALIUS

Lap kričio 16 d. 8 v.v.

Kiekvienas, paaukojęs 50 dol. nuo liepos 1 iki lapkričio 16, gauna:

- 1 — Pakvietimą į balių,
- 2 — Rezervuotą bilietą į Metropolitan operos solistės Maralin NISKA koncertą,

Dr. A. Butkaus paskaita "Širdies ligos ir jų priežastys" įvyks spalio 20, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinyje. Rengia ALT S-gos Richmond Hill skyrius.

Dail. J. Rūtenis atidarys dail. J. Sodaičio parodą spalio 5, šeštadienį, 7 val. vak. Kultūros Židinyje. Paroda tęsis ir sekmadienį.

Maralin Niska, Metropolitan ir New York City operų solistė, šį sezoną abiejose operose jau dainavo eilę pagrindinių rolių keliose operose. Artimiausioje ateityje ji dainuoja New York City operoj Manon Lescaut pagrindinę rolę spalio 6 ir spalio 8, o Ariadne auf Naxos operoj spalio 11. Jei sunku gauti bilietų, nenusiminkite. Ta pati garsioji Maralin Niska dainuos lietuviams gegužės mėnesį Kultūros Židinio salėje. Į jos koncertą bilietus nemokamai gaus visi, kurie dalyvaus Kultūros Židinio išlaikymo balių lapkričio 16 ir paaukos nemažiau 50 dol.

Apreiškimo parapijoje po 11 val. mišių spalio 5, šį sekmadienį, bus pabendravimas. Savo kelionių išpūdžius papasakos kun. Juozas Čekavičius.

Peter Wytenus yra paskirtas vadovauti lietuviams gubernatoriaus Wilsono rinkimuose. Rinkiminė vyriausia vadovybė išleido informacinį lapelį, kur informuoja apie Peter Wytenus paskyrimą, drauge supažindina su jo visuomenine veikla. Jis veikia bent keliose amerikiečių organizacijose, gi lietuviškoje bendruomenėje jį sutinkame labai dažnai. Jis yra Lietuviškojo kryžiaus komiteto pirmininkas, reiškiasi Liet. Bendruomenės veikloje, ypač Maspetho apylinkėje, veikia specialiuose komitetuose įvairių iškilnių metu, veikia Lietuvos vyčiuose.

Pavergtos Lietuvos pogrindžio leidinys Kronika anglų kalba "Christ Behind Wire" Nr. 5, "Out of the Depths" Nr. 6 ir "Desecrated Shrines" Nr. 7 gaunama Darbininko administracijoje. Kaina po 1 dol. su persiuntimu. Taip pat gaunama lietuviškai (septyni numeriai) didelio formato knyga "Kronika", kurios kaina 2.50. Rašykite Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y. 11207.

Girls for packing. Tel. 212-721-9010. Company in Queens. Woodhavene parduodamas mūrinis namas, pusiau atskirtas, 6 ir 5 kambarių butai, netoli apsipirkimo ir susisiekimo centrų. Skambinti po 5 val. vak. VI 6-7417.

For rent in private house in Greenpoint, Brooklyn: I. Apartment — 4 rooms and bath, 3rd floor. Young business couple preferred. II. Two furnished rooms with bath, 2nd floor. Call tel. EV 3-3595.

Woodhavene išnuomojamas kambarys mergaitei, pageidaujama studentė. Tel. 296-0843.

Rožė Mainelytė rugsėjo 28 išskrido į Venecuėlą, kur praleidžia savaitės atostogas.

Neo Lithuania Filiterių kolektyvas praneša, kad buvusio Lietuvos prezidento Antano Smetonos pasakytų kalbų antiras tomas jau baigiamas spausdinti J. Kapočiaus leidykloje ir išeis dar šiais metais. Knyga pavadinata "Pasakyta parašyta" — II tomas. Šios kalbos buvo pasakytos nepriklausomoje Lietuvoje svarbių įvykių proga tarp 1935 ir 1940 metų.

Dail. Natalijos Jasiukynaitės portretų ir vaizdų paroda vyks nuo spalio 14 iki 28. Priėmimas svečių bei vaišės spalio 20, sekmadienį, nuo 2 val. iki 5 val. popiet. Galerija atidara nuo 1 val. iki 5 val. popiet kas dieną. The Pen and B Brush Gallery 16 E. 10th St. New York City. Dailininkė maloniai kviečia visus.

Ieva Trečiokienė mirė rugsėjo 21, palaidota rugsėjo 25 New Britain, Conn. Velionė buvo gimusi 1893 gruodžio 7 Seinų apskrityje. Į Ameriką tėvai atsivežė 1896. Tėvai buvo apsigyvenę New Britaine, Conn. Už Albino Trečioko ištekejo 1923 ir persikėlė gyventi į Newarką. Ilgaigyveno Orange, N. J. Velionė labai plačiai veikė įvairiose organizacijose, buvo viena iš Moterų Vienybės kūrėjų; dirbo Balfe, priklausė Lietuvos vyčių organizacijai. Gyvai reikšė visuomeniniame gyvenime, lankė lietuviškus rengimus. Paskutiniu laiku ji sirgo.

Veronika Leščinskienė, gyv. Chicago, Ill., mirė liepos 27. Palaidota Šv. Kazimiero kapinėse 31. Paliko liūdintą vyrą Bronių bei kitus gimines. Velionė buvo daugelio pažįstama iš Regio Emilia stovyklos Italijoje. Jos mirties proga jie užprašė mišias lietuvių pranciškonų koplyčioje Brooklyne. Mišios bus aukojamos spalio 13 d. 8 val. Tremties metais Regio Emilia stovykloje ilgesnį laiką tremtinius globojo lietuviai Tėvai Pranciškonai, eidami kapeliono pareigas.

3 — Galimybę laimėti 2 asmenim savaitės atostogas Nassau ar Puerto Rico ir kelionę lėktuvu.

4 — Atleidimo nuo mokesčių pažymėjimą.

Auką prašom siųsti: Franciscan Fathers Bldg. Fund, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207

Charles Binkins, kuris su savo žmona Antoineta įvairiom progom prisūnčia foto nuotraukų ir Darbininkui, yra oficialus Brooklyno savaitraščio "Home Reporter and Sunset News" fotografas. Jis ir tame savaitrašty, pristatydamas amerikiečių gyvenimo nuotraukas, dažnai įveda ir lietuviško gyvenimo vaizdų, kaip pav., iš Vasario 16 minėjimo, pavergtų tautų paradų, Kalantos, Kudirkos ir kitokių demonstracijų. Paskutiniame numeryje įdėta Matulaitienės vad. lietuvių tautinių šokių grupės armėnų festivaly. Spalio 5, šį šeštadienį, mūsų mielam Charles Binkins ir kitiem dviem laikraščio ilgamečiam bendradarbiams bus suruoštas pagerbimas J. Diamond Amerikos Legiono Poste. Pagerbiame vakarieniškus metu bus įteikti specialūs atžymėjimai.

Moterų Vienybė vietoj gėlių prie mirusios Ievos Trečiokienės karsto Kultūros Židiniui paaukėjo 20 dol. Velionė buvo Moterų Vienybės viena iš įkūrėjų ir nuolatinė narė.

N. Y. Skautam Remti Komiteto baliui, kuris įvyks spalio 19 8 val. v. Kultūros Židinyje, yra sparčiai ruošiamasi ir visi esate maloniai kviečiami atsilankyti. Turėsite progos po vasaros atostogų susitikti, pasidalinti išpūdžiais ir maloniai praleisti keletą valandų su draugais ir pažįstamais. Rengėjai pavaišins skaniais valgiais, stipriais gėrimais ir, grojant geram orkestrui, dainuojant J. Nakutavičiui, smagiai pasižoksite. Pavieniam asmenim bus stalas. Studentai-jaunimas yra mieliai laukiami. Jiems įėjimas tik 7 dol.

Darbininko skaitytojai, mokėdami metinę prenumeratą, prisūntę spaudai paremti: 15 dol. A. Roulinitis, Woodhaven, N. Y., 10 dol. E. Culadienė, Brooklyn, N. Y.; po 5 dol. A.E. Ošlapai, Richmond Hill, N.Y., V. Krištolaitis, Brooklyn, N.Y., P. Leveckienė, Edison, N. J., A. Gilmore, Mobile, Alabama. Visiem paudos rėmėjim malonią padėką reiškia Darbininko administracija.

**N.Y. SKAUTAMS
 REMTI KOMITETAS**

**MALONIAI KVIEČIA
 VISUS ATSILANKYTI**

**I JU RENGIAMA
 BALIŲ**

Š. M. SPALIO MĖN. 19 D. ŠEŠTADIENĮ 8 VAL. VAKARO
 KULTŪROS ŽIDINYJE

AUKA \$12.50 ASMENIUI STALAS 10-ČIAI ASMENŲ
 ŠOKIAMS GROS A M O U R ORKESTRAS

STALUS UŽSISAKYTI IKI Š. M. SPALIO MĖN. 14 'D.

PAS

H. MIKLĄ 516-HU 2-0196 V. KULPĄ 212-VI6-1056

A. MIČIULĮ 212 441-1131

SPALIO 5-6, 1974
 KULTŪROS ŽIDINYJE
 (žemutinėje salėje)
**Juozo Sodaičio
 TAPYBOS DARBŲ
 PARODA**

šeštadienį, spalio 5, nuo 3 val.
 sekmadienį, spalio 6, nuo 12 val. iki 8 val.

Parodos atidarymas šeštadienį,
 spalio 5, 7 val. v.
 Atidaryme kalbės J. Rūtenis
 Lankytojus maloniai kviečia rengėjos —

D.L.K. Birutės Dr-jos New Yorko skyrius

LB New Yorko apygardos valdyba ir LB New Yorko apylinkės maloniai kviečia visus į iškilų **MONTREALIO AUŠROS VARTŲ CHORO KONCERTĄ**

Spalio 13, sekmadienį (pirmadienis yra nedarbo diena),
 Kultūros Židinyje
 Pradžia 6 v.v.

Po koncerto šokiai, grojant magnetofono orkestrui
 Veiks valgių ir atgaivos bufetas
 Pelnas skiriamas lietuviško švietimo reikalui New Yorke
 Įėjimo auka: suaugusiems — 5 dol., moksleiviams — 3 dol.

LB New Yorko apygardos valdyba

LAISVĖS ŽIBURIO RADIO KONCERTAS-BALIUS

spalio 26, šeštadienį, Kultūros Židinyje,
 361 Highland Blvd., Brooklyn

Programoje: Clevelando vyrų oktetas, vadovaujamas
 Ryto Babicko,
 solistė Irena Grigaliūnaitė

Pradžia 7 val. punktualiai

Po programos balius ir šokiai, grojant ukrainiečių
 "Černienko" orkestrui

Įėjimo auka Laisvės Žiburiui - 6 dol.

Baliui stalus 10-čiai asmenų ar mažiau galima užsakyti skambinant:

New Yorke
 BIRUTEI LABUTIENEI VI 7-5550
 LIUDVIKAI KULIKASKIENEI 845-6722
 ANTANUI DIRŽIUI TA 7-8789
 VLADUI VASIKASKUI VI 7-1286
 ROMUI KEZIUI 229-9134

New Jersey
 BRONEI MACIAUSKIENEI (201) 892-6415
 VINCUI MAMAICIIUI (201) 351-9057
 ANTANUI RUGIUI (201) 525-3340

Pilno stalo rezervacija garantuojama nupirkus 4 bilietus ar daugiau.

Namie gaminto maisto bufetas ir geri gėrimai abiejose Kultūros Židinio salėse.

Visuomenė nuoširdžiai kviečiama atsilankyti!

Laisvės Žiburio Radijas